

FLATTIVIESTI

3/2020 - www.flatti.net

PIDÄN SINUSTA HUOLTA ♥

PITÄÄ YLLÄ
NIVELTEN
LIKKUVUUTTA

LIKKUMISEN ILOA

VÄHENTÄÄ
TULEHDUSTA
JA KIPUA

TEHOKAS
KALAÖLJYN JA
NIVELRAVINTEIDEN
YHDYSVAIKUTUS

**TOTEAA
VAIKUTUS
2-6 VIKOSSA**

**LÄÄKELAATUISET
RAAKA-AINEET**

TUPLASTI TEHOA NIVELILLE!

Tiesitkö, että Nutrolin® HIP & JOINT sisältää sekä lääkelatuisen kalaöljyn että nivelravinteet? Näiden yhteisvaikutus on enemmän kuin osiensa summa. Helsingin yliopiston tutkijat testasivat tuotetta nivelrikkokoirilla, joilla oli kroonista kipua. Kolmen kuukauden kuluessa kipu väheni merkittävästi.*

Kivuton koira on liikkuva, ja nivelille liike on lääettä.

*(Hielm-Björkman & Seppälä, 2013)

OLETKO KASVATTAJA?

Liity nopeasti kasvavaan Nutrolin®-kasvattajakeroon.
Lue lisää www.nutrolin.fi

WWW.NUTROLIN.FI

ESTD 2007

- 2 NUTROLIN
- 4 NOME-VALMENNUSRENGAS 2021 / TARVIKEMYYNTI
- 5 PUHEENJOHTAJAN TERVEISET
- 6 FLATTIEN SYYSTREFFIT / PENTUVÄLITYS
- 7 ROTUMÄÄRITELMÄSTÄ OSA 1 - TYYPPI JA MITTASUHTEET
- 10 MARIANNEN TOKONURKKA OSA 8
- 12 MITEN ALOITTAAN METSÄSTYSHARRASTUS?
- 16 KOHTUTULEHDUS - STERILOIMATTOMAN NARTTUKOIRAN VITSAUS
- 18 NOME-NURKKA: LÄHIALUEHAUN HARJOITTELEMINEN, OSA 2
- 20 KOULUTUSVINKKI: KOIRAN VIRETILA
- 22 MISSÄ SORSA LUURAA? / TAPAHTUMAKALENTERI
- 23 MESTARIT 2020
- 24 FLATTIMESTARUUS: TULOKSET, TUOMAREIDEN TERVEISET, VOITTAJAN HAASTATELU
- 28 JUNIORIMESTARUUS: TULOKSET, TUOMARIKOMMENTIT, VOITTAJAN HAASTATELU
- 30 WT-MESTARUUS: KISATUNNELMIA, TULOKSET
- 31 FLATTIEN TOKO-VIIKONLOPPUMAINOS
- 34 FLATTIKISÄLLI: TULOKSET, TUOMARIKOMMENTIT, VOITTAJAN HAASTATELU
- 38 MEJÄ-MESTARUUS: TULOKSET
- 40 MIKÄ MUUTTUU TAIPUMUSKOKEESTA NOMEEN?
- 42 MARKKEERAUKSET!
- 43 PALVELUSKOIRAJÄLKI
- 45 JÄLJEN OPETTAMINEN PÄHKINÄNKUORESSA
- 46 KOIRA JA JÄLJESTÄMINEN
- 48 AJATUKSIA PENNUN VALINNASTA JA KOULUTUKSESTA
- 50 VANHAT JA VIISAAT -PALSTA
- 52 UUDET VALIOT
- 53 KELPOKEPO
- 54 KOKOUSKUTSU VUOSIKOKOUS JA SYYSKOKOUS
- 56 KASVATTAJAILMOITUKSET / JOULUILMOITUKSET NROON 4/2020
- 58 JÄSENASIAI / FLATTIVIESTIN AIKATAULUT
- 59 JÄRJESTÖN YHTEYSTIEDOT
- 60 BOZITA ROBUR

Kuva © Juho Pajari

PÄÄTOIMITTAJA

Mari Mamia

TOIMITUSSIHTEERI

Jaana Kontto, flattiviesti@gmail.com

TAITTO

Elisa Pekki, flattiviesti@gmail.com

TOIMITUSKUNTA

Jalostus-, näyttely-, mejä-, nou/nome- ja harrastuslajien toimikunnat, hallitus sekä jäsenet.

KANNEN KUVA

Juho Pajari

FLATTIVIESTIEN MATERIAALI

flattiviesti@gmail.com

VALIOILMOITUKSET

flattiviesti@gmail.com

ILMOITUSKOOT

1/1 sivu 210 mm x 297 mm

1/2 sivu (vaaka) 186 mm x 133,5 mm

1/2 sivu (pysty) 90 mm x 273 mm

1/4 sivu 90 mm x 133,5 mm

1/8 sivu 90 mm x 64 mm

Kasvattajaboxi 88 mm x 50 mm

ILMOITUSHINNASTO JÄSENILLE

1/1 sivu 60€/lehti, 200€/vuosi

1/2 sivu 40€/lehti, 140€/vuosi

1/4 sivu 30€/lehti, 100€/vuosi

1/8 sivu 15€/lehti, 40€/vuosi

Kasvattajaboxi 15€/lehti, 40€/vuosi

Valioilmoitus normaali taittokoossa ilmainen

Ilmoitusmaksut Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n tilille: FI28 5620 0920 4247 50. Ilmoitusaineistot osoitteeseen flattiviesti@gmail.com. Ilmoituksen mukana tulee lähettää maksukuitti.

FLATTIVIESTI NRO 4/2020

Ilmestyy: 11.12.2020. Aineistopäivä: 9.11.2020.

AINEISTOVAATIMUKSET

Tekstitiedostot Wordin doc/docx/rtf-muodossa. Kuvat jpg/tif/pdf-muodossa, 300 dpi. Matalaresoluutioiset kuvat menevät printissä sutuisiksi, emmekä valitettavasti voi käyttää niitä.

Toimitus huomauttaa, että artikkeleiden mielipiteet ovat kirjoittajien omia, eivätkä välttämättä Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n hallituksen tai toimituksen. Flattiviestiin kirjoitetuissa jutuissa on aina oltava kirjoittajan oikea nimi ja yhteystiedot, jotka pyydyttäessä jäävät vain toimituksen tietoon. Artikkeleiden ja kuvien osittainenkin lainaaminen ilman toimituksen ja kirjoittajan lupaa on kielletty.

PAINOPAIKKA

Savion Kirjapaino Oy, Kerava

NOME-Valmennusrengas vuodelle 2021

- Valmennusrenkaaseen on tulossa kaksi ryhmää ensi vuodelle. Ensimmäisessä ryhmässä nuoria lupaavia koiria ja toisessa ryhmässä jo kykynsä näyttäneitä avoimen- ja voittajaluokan koirakoita.
- Nuorten koirien ohjaajilla on optio tulla kuunteluoppilaiksi avo/voi-luokan treeneihin. Rengas tarvitsee toimiakseen kouluttajan lisäksi myös avustajia, joten aitiopai-kalle pääsee halutessaan myös niin.
- Koulutukset tullaan järjestämään alkaen kevästä 2021, ensimmäiset päivämäärät ja kouluttajat julkaistaan Flattiviestissä 4/2020, jossa on myös hakuohjeet renkaaseen.
- Tiedustelut/kehitysehdotukset voit lähettää sähköpostilla koivisto.riitta@gmail.com

©Juho Pajari

Tarvike- myynti

Koko valikoima, tuotekuvat
ja tulevat uutuustuotteet:
www.flatti.net/tarvikemyynti.

Muista tilata pentupaketit
ajoissa! Lisätietoa nettisivuilta.

Kaikkea kivaa
harrastuksiin!

©Juho Pajari

Puheenjohtajalta

Jahti-lehden numerossa 3/2020 oli artikkeli, jossa selvitettiin erirotuisten metsästyskoirien käyttöä tänä syksynä. Artikkelia varten rotujärjestöille esitettiin juhannuksen jälkeisellä viikolla pyyntö arvioida oman rotunsa metsästyskäyttöä. Vastausaikaa oli armeliaasti annettu kokonaista viisi päivää. Rotujärjestöjen arvioimat prosentit oli sitten suoraan painettu lehteen ja niistä laskettu kokonaisluku kaikista erirotuista metsästävisistä koirista tänä syksynä. Tuo luku oli 83 000.

Metsästyskäyttö ja sen arviointi on myös kovin monitasoinen ja jopa mielipideasia. Kun joku flatti käy kerran vuodessa sorsastuksen aloituksessa, toinen kulkee metsällä laaja-alaisesti eri jahtimuodoissa useita kymmeniä päiviä vuodessa, kolmas osallistuu toisinaan noutajien metsästyskokeeseen ja neljäs käy jäljittämässä haavakoita. Jonkun mielestä nämä kaikki koirat ovat metsästyskäytössä ja toisen mielestä taas eivät.

Pystyäksemme haarukoimaan jonkinlaista arviota tuossa hyvin lyhyessä ajassa, tehtiin kasvattajien keskustelupalstalla Facebookissa pikakysely rotumme kasvattajilta heidän näkemyksistään, kuinka paljon viimeisen kymmenen vuoden aikana heidän kasvattejaan on käytetty metsästyksessä. Kymmenen vuoden ajanjaksolla (2010–2019) on rekisteröity 2449 sileäkarvaista noutajaa, yhteensä 73 eri kasvattajalta. Kyselyyn vastasi 22 kasvattajaa, joka on 30 % kaikista kasvattajista tuolla ajanjaksolla. Näiden kasvattajien osuus 2010–2019 pentujen rekisteröinneistä on 25 %. Tämän pikakyselyn tuloksena saimme näkemyksen, että 58 % heidän kasvateistaan käytetään tai on käytetty metsästykseseen. Emme kuitenkaan voineet pitää tätä arviota koko totuutena hyvin pienen (25 %) otannan takia. Jahti-lehteen annoimme lopulta arviota, jonka mukaan sileäkarvaisen noutajan (flatin) metsästyskäyttö on 20–30% kymmenen viime vuoden aikana rekisteröidyistä koirista. Perustelimme arviota kasvattajilta, metsästyskoetuomareilta, sekä muilta asian tuntijoilta pidemmällä aikajaksolla saatua palautteeseen, sekä sileäkarvaisten noutajien osallistumisaktiivisuuteen noutajien taipumus- ja metsästyskokeissa.

Trendi flattien (ja yleensä noutajien) metsästyskäytöstä rekisteröinteihin nähden on ehkä viime vuosina ollut laskeva. Tähän varmasti vaikuttaa oleellisesti flatin hyvä koulutettavuus, maine mukavana harrastuskoirana josta voidaan käyttää moneen eri koiraharrastuslajiin. Kun joku perheestä haluaa lähteä silloin tällöin sorsajhtiin, joku toivoo lenk-

kikaveria ja joku haluaa harrastaa näyttelyitä, juniorhandlingia, tokoa, rallyä, vepeä, pelastuskoiratoimintaa jne. flatti on hyvä valinta perheen koiraksi. Jokaiselle innokas harrastuskaveri ja ikionnellinen harrastava koira.

Vuosi sitten rotujärjestön yleiskokous hyväksyi Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:lle strategian, jossa painotettiin lisäksi vahvasti sileäkarvaisen noutajan metsästys- ja metsästyskokeiden tunnettuuden ja profiilin kohottamista. Tarkoituksemme on nostaa flatin myönteistä tunnettuutta terverakenteisena ja toimivana metsästyskoirana, mutta myös ylläpitää rodun tunnettuutta monipuolisena harrastuskoirana.

Flattimestaruudessa 2019 Raaseporissa osallistujamäärä oli tämän vuoden flattimestaruutta huomattavasti pienempi ja tuomarit peräänkuuluttivat flattien työnnon ja flattimäisen hulluuden perään. NOME-toimikunta on tehnyt vahvasti töitä, jotta metsästyskokeissa näkyisi enemmän flatteja ja jotta flattien taso olisi yhtäpitävä muiden rotujen kanssa. Tämän vuoden flattimestaruudessa Outokummussa ja Kisällissä Ylivieskassa nähtiin todella hieno määrä, täydet luokat flatteja kaikissa luokissa. Tuomareiden kommentit eivät antaneet ymmärtää työnnon puuttumista, vaan he olivat tyytyväisiä näkemäänsä, eikä rymistelijöitäkään puuttunut. Olen todella iloinen, että mestaruuskokeissa nähtiin niin paljon flatteja ja että ne suoriutuivat kokeen tehtävistä niin hyvin.

Nyt olisi tietysti todella mukava paukuttella henkseleitään ja todeta strategiamme onnistuneen yli odotusten, jo näin lyhyessä ajassa. Mutta, tällä kertaa lienee pakko tunnustaa, että suuremmat voimat ovat liikkeellä tämän asian suhteen. ”Korona-vuosi” on vaikuttanut vahvasti koko Suomen kennelkenttään. Alkukauden tapahtumat ja kokeet peruttiin järjestelmällisesti, jolloin osallistuminen kokeisiin on luonnollisesti painottunut loppukaudelle. Kokeiden ollessa nyt loppukaudesta jatkuvasti ylibuukattuja on selvää, että jäsenet ilmoittautuvat oman järjestönsä kokeisiin, jolloin tietysti myös mestaruuksissa on paljon osallistujia. Olemme lisäksi joutuneet tältä vuodelta perumaan niin kesäleirin kuin erikoisnäyttelyinkin, joten Flatti-ihmisten ollessa ilahduttavan lojaaleja rotujärjestölle kerääntyi meitä samanhenkisiä paljon mestaruuksiin. Vai olisiko syynä yksinkertaisesti se, että metsästyskokeissa ja metsästyskäytössä olevien flattien asuinpaikkakunta painottuu niille alueille, jossa tapahtumat järjestettiin? Hmm... Haluan kuitenkin uskoa, että osasyynä osallistujamäärän kasvuun on strategialla ja sillä vahvalla työllä, jota asian eteen on tehty!

Toivotan kaikille hyvää syksyä ja onnistuneita elämyksiä erätulien ja nokipannukahvin äärellä

- Mari

Syystreffit Kaarinassa 24.-25.10.2020

©Tytty Kolkka

Flattikansa kokoontuu toistamiseen syystreffeille Kaarinan Tuorlaan 24.-25.10.2020. Ilmoittautumislomakkeen koulutuksiin löydät Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n kotisivuilta www.flatti.net. Viimeinen ilmoittautumispäivä on 10.10.2020.

Syystreffeillä tavataan uusia ja vanhoja tuttuja, treenataan nomea, vietetään aikaa yhdessä ja kokoustetaan järjestön syyskokous.

Kouluttajina tänä vuonna todellisia flattikonkareita; Ville Suhonen, Vesa Turunen sekä Mika Sarekivi! Koulutuksiin voi osallistua pennun, taipumuskokeisiin tähtäävän tai alo/avo-tasoisien flatin kanssa. Koulutus on ryhmäkoulutusta, koirakot jaetaan aamu- ja iltapäiväryhmiin. Voit seurata koulutusta ilman koiraa toisen puolen päivää.

Jos haluat tulla tutustumaan flatti-ihmisiin ja rodunomaisiin lajeihin, mutta et halua osallistua koulutuksiin koiran kanssa, voit tulla myös seuraamaan koulutuksia kuunteluoppilaana.

Koulutukset maksavat 35e/viikonloppu. Kuunteluoppilaat 10e/viikonloppu. Etusijalla ovat koko viikonlopun koulutukseen osallistujat. Jos tilaa jää, myymme yksittäisiä koulutuspäiviä.

Majoituksen ja ruokailun voi varata suoraan Tuorlan majatalosta www.tuorlanmajatalo.fi. Syystreffeille on varattu majoituskiintiö 10.10. asti koodilla ”FLATTI”. Voit halutessasi saapua jo perjantaina 23.10.

- Ruokailu la+su 65€ (2x aamiainen, 2x lounas, päivällinen)
- Ruokailu la 39€ (aamiainen, lounas, päivällinen)
- Ruokailu su 23€ (aamiainen, lounas)
- 2 hh/yö 76€ (sisältää koiralisän)
- 1 hh/yö 62€ (sisältää koiralisän)

© Elisa Pekki

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n

Pentuvälitys

- * Hanna Hujanen 040 578 9523
- * Sanna Lahtinen 040 731 0831

Olemme toimineet pentuvälittäjinä vuodesta 2012 lähtien. Ota rohkeasti yhteyttä: pentu@flatti.net, tai tule nykäsemään hihas-ta kokeissa ja tapahtumissa, jos jotakin kysyttävää tulee mieleen.

Pentuvälityksen sivuilta, osoitteesta: www.flatti.net/pentuvälitys löytyy ohjeet kasvattajille pentueiden ilmoittamiseen pentuvälitykseen ja listat suunnitteilla olevista sekä astutetuista ja syntyneistä pentueista. Sivulta löydät ohjeita myös flattipennun ostajalle.

Tästä Flattiviestin numerosta alkaa ulkomuototuomari Riitta Niemelän kirjoittama juttusarja, jonka jokaisessa eri osassa keskitytään palaseen flatin rotumääritelmästä. Juttusarjassa avataan rotumääritelmän taustaa siitä, minkälaisia vaatimuksia flatin ulkoisille ominaisuuksille asetetaan ja mihin eri vaatimukset ja ominaisuudet perustuvat.

Rotumääritelmästä osa 1

- Tyyppi ja mittasuhteet

Jokaiselle koirarodulle on oma rotumääritelmänsä, joka kuvaa rodun ihanneyksilöä ja on perustana koiran ulkomuodolliselle arvostelulle. Rotumääritelmä on usein laadittu melko niukkasanaanisesti ja monesti ainoastaan rotumääritelmän lukeminen ei juurikaan avaa sitä miltä koiran tulisi näyttää. Useimmiten rodun alkuperäinen käyttötarkoitus ja alkuperämaa ovat luoneet vaateen sille, millaisen rakenteen ja ulkomuodon omaava koira on pystynyt työskentelemään halutusti alkuperämaan olosuhteissa. Näistä ominaisuuksista ovat ajan mittaan kehittyneet rotumääritelmät eri koiraroduille. Rotumääritelmä toimii rodun jalostuksen pohjana ja siksi rodun kasvattajien ja myös harrastajien on tärkeä tuntea hyvin harrastamansa rodun rotumääritelmä.

Rotumääritelmän omistaa rodun alkuperäismaa eli sileäkarvaisen noutajan rotumääritelmän omistaa Iso-Britannia. Tämä tarkoittaa sitä, että muut maat eivät voi muokata toisten maiden omistamia rotumääritelmiä, vaan mahdolliset muutokset ja muokkaukset tehdään rodun kotimaassa. Myös Suomi omistaa rotumääritelmät viidelle eri rodulle: suomenajokoira, suomenpystykorva, suomenlapinkoira, lapinporokoira ja karjalankarhukoira.

Erityisesti ulkomuototuomarin tehtävä on osata tarkoin sen rodun rotumääritelmä, jota hän kulloinkin arvostelee. Ulkomuototuomarin tulee hallita tiedot myös rodun alkuperästä ja käyttötarkoituksesta osatakseen arvioida koiran soveltuvuuden niihin raameihin. Mutta myös rodun kasvattajien ja harrastajien on hyvä tuntea nämä

amat asiat! Pelkästään rotumääritelmän lukeminen ei tähän riitä – vaaditaan paljon enemmän. Rotutyypin oppiminen vaatii paljon kokemusta.

Rotumääritelmässä kuvataan rodun alkuperä muutamalla lauseella ja samassa yhteydessä kerrotaan lyhyesti rodulle tyypillisestä käytäytymisestä ja luonteesta. Rotumääritelmä jatkuu siten, että siinä kuvataan rodun yleisvaikutelma, mittasuhteet ja siitä edelleen jatketaan pienempiin yksityiskohtiin: pää, kuono, silmät, korvat, purenta, kaula, runko, rintakehä, selkä, häntä, eturaajat, etukäpälät, takaraajat, takakäpälät, turkki, väri, säkäkorkeus sekä yleiset/vakavat/hylkäävät virheet. Näistä kaikista vaativin on kuitenkin löytää oikean yleisvaikutelman kautta oikea rotutyypin.

*Keskikokoinen, iloinen, eloisa koira. Älykäs ilme.
Voimakas olematta kömpelö, jalo olematta hontelo.*

Yleisvaikutelma on olennainen osa rotumääritelmää ja se jo muutamalla sanalla kertoo koiran rotutyypistä. Se kertoo, että flatti ei voi olla pieni eikä iso koira, vaan keskikokoinen. Flatti ei voi olla myöskään liian hento ja ilmava, muttei myöskään raskas saati matalaraajainen. Toki tässä on huomioitava koiran kehitysvaihe sekä ikä ja on ymmärrettävä sen vaikutus yleisvaikutelmaan. Nuori koira on usein vielä turkiltaan sekä lihaksistoltaan kesken ja se iän myötä kehittyy tasapainoisemmaksi. On siis hyvä muistaa, että koira arvostellaan näyttelyssä siinä kunnossa kuin se kehässä on.

Omaa luontaiset työskentelytaipumukset.

Iloista ja ystävällistä luonnetta kuvastaa innokas hännänheilutus.

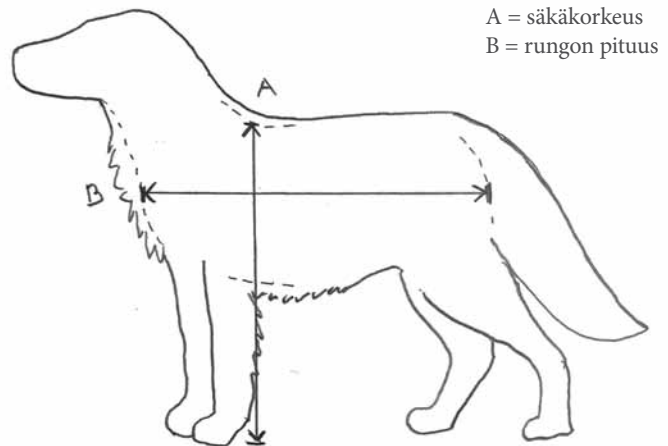
Itsevarma ja ystävällinen.

Koiran käyttäytyminen kehässä on osa kokonaisvaikutelmaa ja tyyppiä. Vaikka kehässä ei tehdäkään työtä, tulee tuomarin nähdä koiran olemuksesta, rakenteesta ja liikkeistä, että se pystyy suoriutumaan sille tarkoitettuun tehtävään, sen käyttötarkoituksesta. Flatin yksiselitteinen käyttötarkoitus rotumääritelmässä on noutaja. Flatin tulee ilmentää myös sille tyyppillistä luonnetta – se saa olla koiramaailman Peter Pan myös kehässä, mutta toki tilanne on esittäjällekin helpompi, jos flatti edes hetken malttaa olla paikoillaan tutkittavana ja se ravaa kauniisti. Flatti on hännänheiluttajista suurin ja flatin positiivinen elämänsäsenne näkyikin alati heiluvassa hännässä, niin seistessä kuin liikkeessä. Flatti on myös itsevarma ja ystävällinen eli sen suhtautuminen tuomariin ja muihin kehässä oleviin ihmisiin sekä toisiin koiriin on iloista. Useimmiten flatilla onkin se asenne, että kaikki ovat potentiaalisia uusia ystäviä! Pelokas, arka ja/tai vihamielisesti ihmisiin/toisiin koiriin suhtautuva flatti ei ole rotumääritelmän mukainen – onneksi hyvin harvoin tällaisia flatteja tapaakaan.

Tyypistä ja mittasuhteista

Arvostelu alkaa yleensä koiran kokonaisuudesta ja yleisvaikutelmas- ta. Kun koirat tulevat kehään ja seisovat, on helppo arvioida onko koirilla oikeat mittasuhteet ja ovatko ne tasapainoisia ja myös, miten ne käyttäytyvät. On totta, että moni rotumääritelmä ja rotu muistutavat läheisesti toisiaan, mutta silti ne pitäisi pystyä erottamaan toisistaan. Useimmiten käytetään ajatusta 'maalaa koirat vihreiksi' ja mielti, näetkö edessäsi oikean rotutyypin vai onko se esimerkiksi ilmavampi, raskaampi, pitkäturkkisempi, syväkalloisempi, matalaraajaisempi kuin mitä rotutyypin pitäisi edustaa ja onko sillä selkeä sukupuolileima. Esimerkkinä vaikkapa flatti, jolla näyttäisi olevan kaunislinjainen pitkä pää, erinomainen luuston vahvuus ja kaunisasetoinen, heiluva häntä – mutta sen runko on syvä ja tuhti, jolloin koiran jalous häviää.

Mittasuhteita rotumääritelmässä on vaihteleva määrä. Joissain rotumääritelmässä niitä on paljonkin, mutta flatilla ei. Yleisimmin kuitenkin puhutaan kuonon sekä kallon suhteesta toisiinsa ja raajakorkeuden suhteesta rungon syvyyteen. Ensimmäisessä rotumääritelmässä ei mainittu kokoa ollenkaan, vain paino: 60–70 lbs ~ 27–32 kg. Säkäkorkeudesta on käyty keskustelua ja silloin annettiin rajoiksi urokselle 24–26 tuumaa. Sitten säkäkorkeus muutettiin 23–25 tuumaan. Puhuttiin flatin koon olevan 'middle-sized' ja annettiin ylärajaksi 24 tuumaa ja sitten sen todettiin olevan liian vähän, koska flatin tulee olla 'not too big, but just big enough' ja niin edelleen. Kerrotaan myös, että yksi argumentti isoa kokoa vastaan oli se, ettei koira saa viedä liikaa tilaa autossa eikä kotona. Nykypäivänä hyväksytään koossa jonkin verran vaihtelua, koska eri maissa koirien työskentelyolosuhteet ovat erilaisia.

A = säkäkorkeus
B = rungon pituus

'Flatti on hieman korkeuttaan pidempi, eli jos säkäkorkeus on 60 cm, niin rungon pituus istuinluun kyhmystä rintalastan kärkeen on hieman suurempi tätä, eli 63–64 cm, nartun luonnollisesti ollessa pidempi. Toki näin tarkkaan näyttelykehässä koiria harvemmin mitataan, mutta jalostustarkastuksissa kylläkin.'

Koiran mittasuhteita ei voi kuitenkaan arvioida absoluuttisina numeroina, vaan suhteessa koiran muihin mittoihin. Kahdella koiralla voi olla yhtä pitkä selkä, mutta toinen vaikuttaa pidemmältä, koska sen raajakorkeus on pienempi. Lisäksi on huomioitava turkin ja lihasten vaikutus. Eli koiran mittasuhteet on tutkittava huolella ja siinä on käytettävä käsiä apuna. Flatti on hieman korkeuttaan pidempi, eli jos säkäkorkeus on 60 cm, niin rungon pituus istuinluun kyhmystä rintalastan kärkeen on hieman suurempi tätä eli 63–64 cm, nartun luonnollisesti ollessa pidempi. Toki näin tarkkaan näyttelykehässä koiria harvemmin mitataan, mutta jalostustarkastuksissa kylläkin. Kulmausten kuvauksessa flatilla on 'kohtuulliset kulmaukset' ja esimerkiksi kultaisella noutajalla 'hyvin kulmautunut'. Tämä antaa osviittaa sille, että kultaisellanoutajalla on voimakkaammat kulmaukset, se on rungoltaan hitusen pidempi ja sitä kautta tyyppiltään enemmän ravaajatyypin kuin flatti.

Rintakehän syvyys on enintään puolet säkäkorkeudesta eli aikuisella koiralla rintakehä voi ulottua kyynärpäihin asti, muttei alemmas. Nuori, vielä kesken kehityksen oleva koira voi hyvinkin näyttää ilmalta, tähän voi vaikuttaa osin myös runkohapsutuksen vähäisyys. Rintakehän muoto on myös osa rotutyypin eli flatilla rintakehä on pitkä, ensimmäiset kylkiluut ovat melko litteät, mutta keskikohdassa rintakehää hyvin kaareutuneet kunnes taas kapenevat takaosaa kohti. Flatin rintakehä ei ole tynnyrimäinen ja se vahvistaa urheilullista rotutyypin.

Flatin pään mittasuhteet arvioidaan myös. Kaikki ovat varmastikin aina olleet yhtä mieltä siitä, että flatin pään tulee olla pitkä ja leukojen vahvat, jotta flatti soveltuu riistan noutamiseen. Tänä päivänä toivotaan kuonon ja kallo-osan olevan yhtä pitkiä. Rotumääritelmäartikkelin seuraavassa osassa, Flattiviestin numerossa 4/2020, keskitytään pään arvosteluun.

- Riitta Niemelä

Laatuarvostelun kriteeristö

Näyttelykehässä laatuarvostelussa annetaan niin monta eri laatumainintaa kuin koirien laatu edellyttää. Ulkomuototuomarin antaman laatuarvostelun tulee vastata seuraavia määritelmiä:

ERINOMAINEN voidaan antaa koiralle, joka on hyvin lähellä rotumääritelmän ihannetta, joka esitetään erinomaisessa kunnossa, jolla on tasapainoinen rakenne ja luonne, joka on korkealuokkainen ja joka on olemukseltaan erinomainen. Sen ulkomuodolliset ansiot ovat suuret ja virheet vähäiset ja sen tulee omata sukupuolelleen tyypilliset piirteet.

ERITTÄIN HYVÄ voidaan antaa koiralle, joka omaa rodulle tyypilliset piirteet, jolla on tasapainoinen rakenne, ja joka on hyvässä kunnossa. Muutama vähäinen virhe voidaan sallia, mutta ei rakenteellisia virheitä. Tämä laatumaininta voidaan antaa vain tasokkaalle koiralle.

HYVÄ annetaan koiralle, joka on rodulle tyypillinen, mutta sillä on selkeitä virheitä.

TYYYDYTTÄVÄ tulee antaa koiralle, joka vastaa rotuaan ilman yleisesti hyväksytyjä rodun piirteitä, tai jonka fyysisessä kunnossa on toivomisen varaa.

HYLÄTTY tulee antaa koiralle, joka ei rakenteeltaan vastaa rotumääritelmää, jonka käytös ei ole rotumääritelmän

mukainen tai se on selvästi vihainen, jolla on sääntöjen vastainen kivespuutos tai kivesvika, hammaspuutoksia tai poikkeavuutta purennassa tai leuoissa, jonka väritys tai karvapeite on puutteellinen tai joka osoittaa selvästi merkkejä albinismista. Tämä laatumaininta voidaan antaa myös koiralle, joka ei vaikuta terveeltä. Sen lisäksi se voidaan antaa koiralle, jolla on rotumääritelmän vastainen hylkäävä virhe.

Koirat, joille ei voida antaa mitään edellä mainituista laatumaininnoista poistetaan kehästä maininnalla:

EI VOIDA ARVOSTELLA Tämä maininta annetaan koiralle, joka ei liiku, hyppii jatkuvasti esittäjänsä ympärillä tai pyrkii ulos kehästä, jonka liikkeitä on mahdoton arvostella, tai jos koira jatkuvasti välttelee tuomarin käsittelyä ja tekee mahdottomaksi tarkastaa purenna ja hampaat, rakenteen, hännän tai kivekset, tai jos on havaittavissa jälkiä toimenpiteistä tai käsittelystä, jotka näyttävät vilpin yritykseltä tai tuomarilla on syytä epäillä, että koiralla olevaa vikaa on korjailtu (esim. silmäluomia, korvia tai häntää). Syy, miksi koira ei voida arvostella, on kirjattava arvosteluun.

Kirjoittajan esittely

Kirjoittaja Riitta Niemelä on harrastanut aktiivisesti noutajia noin 25 vuoden ajan aloittaen kultaisilla noutajilla, mutta sattuman kautta elämä heitti hänen eteensä sileäkarvaisen noutajan ja sillä tiellä hän on edelleen. Riitta perheineen kasvattaa pienimuotoisesti kultaisia- ja sileäkarvaisia noutajia. Kennelnimi Morrini on ollut Riitalla vuodesta 2003. Hän on valmistunut ulkomuototuomariksi vuonna 2010, alkaen ryhmästä FCI 8, jonka jälkeen hän on laajentanut oikeuksiaan FCI ryhmien 5,6 ja 7 rotuihin, pääasiallisesti metsästysrotuja. Arvostelutehtävät ovat kuljettaneet Riittaa monissa maissa ympäri Eurooppaa ja etenkin kutsuja rotujen erikoisnäyttelyihin hän arvostaa korkealle – niissä useimmiten on paljon rodun edustajia esillä ja ulkomuototuomarina näkee yhdellä kerralla laajan kirjon rodusta.

Tuomarintehtävien lisäksi Riitta käy omien koriensa kanssa näyttelyissä ja harvakseltaan myös koepuolella. Noutajien metsästyskokeiden koetoimitsijana hän on toiminut parikymmentä vuotta ja lisäksi hän on HIRV-kokeiden palkintotuomari. Riitta on toiminut aktiivisesti omien rotujensa yhdistyksissä, niin aikanaan Golden Ring ry:ssä kuin Suomen Sileäkarvaiset noutajat ry:ssä. Tällä hetkellä hän on jäsenenä Sileäkarvaisten noutajien

jalostustoimikunnassa sekä puheenjohtajana ulkomuototuomaritoimikunnassa. Koiraharrastuksen ohella Riitta nauttii liikunnasta ja vapaalla hänet saattaakin löytää maastopyöräilemästä, suunnistamasta ja miksei myös uimahallista.

– Ulkomuototuomarin tehtävä on kehässä arvioida sitä, kuinka koira vastaa rotunsa rotumääritelmää. Aina se ei ole helppoa, mutta Suomessa on vankalla pohjalla oleva tuomarikoulutus ja jo perusvaatimukset ulkomuototuomarikurssille pääsyyn ovat suhteellisen korkeat. Niin näyttelytuomarin kuin koetuomarin tehtäviin pääsy vaatii pitkäjänteistä ja aktiivista harrastamista ja se vaatii myös kiinnostusta monipuoliseen harrastamiseen. Avoin mieli, hurtti huumori, rehellisyys ja aito kiinnostus oppia uutta ovat tärkeitä ominaisuuksia kaikilla tuomareilla lajista riippumatta. Ollessani kehässä toivon, että näen sellaisia koiria, jotka edustavat rotuaan parhaalla mahdollisella tavalla niin ulkomuodollisesti, rakenteellisesti kuin käytökseltään eli ne ovat kaikilta osin tasapainoisia ja olemukseltaan 'fit for function'. Flattien osalta erinomainen ohjenuora on aina 'jalo olematta hontelo, voimakas olematta kömpelö'. – Riitta

Ajatuksia TOKOsta – osa 8

Käskyjen kuunteleminen ja erottelu

Ajattelin tällä kertaa keskittyä TOKO-liikkeiden sijasta siihen, miten koiran kuuli-aisuutta ja tarkkuutta käskysanoille voisi kehittää.

On olemassa liuta käskyjä, joita opetamme koirillemme niiden elämän aikana. Huomaamattamme tulemme opettaneeksi myös erilaisia eleitä, käsimerkkejä ja vartaloapuja sen sijaan, että koirat aidosti kuuntelisivat käskyjämme. Arjessa ja kaikissa lajeissa tällä ei ole niin suurta merkitystä, jos käskyjen tukena on sallittua käyttää esimerkiksi käsimerkkejä. TOKOssakin joissakin tilanteissa käsimerkit ovat sallittuja (esim. kaukokäskyt), mutta pääasiassa kaikki ohjaajan turhat eleet ja avut vievät turhia pisteitä liikkeitä arvioitaessa.

Käskyjen erottelua voi harjoitella erillään TOKO-liikkeistä, esimerkiksi opettamalla koiralle joitakin ohjaajan ympärillä toteutettavia tehtäviä:

- ”sivu” – sivulletulo etukautta
- ”takaa” – sivulletulo takakautta (koira kiertää ohjaajan)
- ”täällä” – siirtyminen istumaan ohjaajan eteen
- ”back” – koira siirtyy ohjaajan vasemmalta sivulta takakautta ohjaajan oikealle puolelle
- ”hop” – hyppy ohjaajaa vasten
- ”kieppi” – pyörähdys ohjaajan sivulla
- ”kasi” – pujottelu ohjaajan jalkojen välistä
- ”tökkää” – koira painaa kuononsa ohjaajan edessä/sivulla vasten ohjaajan kättä

Ensin edellä mainitun kaltaisia tehtäviä opetetaan koiralle yksi kerrallaan ja kaikki eri tehtävät nimetään omilla käskysanoilla (ylläolevat käskyt ovat vain esimerkkejä). Myöhemmin kun koira osaa käskyt, näitä tehtäviä voidaan ketjuttaa useampi peräjälkeen satunnaisessa järjestyksessä, esim. ”sivu-kieppi-back-hop-viereen”. Aluksi koira autetaan käsiavuin, mutta myöhemmin tavoitteena on, että koira erottelee käskyt

Kuva 1: Takaa!

vain sanojen perusteella ohjaajan seisoessa passiivisena paikallaan. Myös viivettä käskyn välillä kannattaa vaihdella.

Harjoituksen tarkoituksena on saada koira kuulolle ja korkeassakin vireessä erottelemaan käskyjä. Tämänkaltaisella harjoituksella voi esimerkiksi aloittaa treenit tai sitä voi tehdä vaikka pienenä kuuntelutreeninä ennen koesuoritusta.

Näitä erilaisia käskyjä voi käyttää myös liikkeiden lomassakin testatakseen kuinka tarkkana koira on. Esimerkiksi tilanteessa, jossa koiralla on suuri odotusarvo lähteä ryntäämään kapulan perään tai merkille, voidaankin ennen lähetystä sanoa ”kierrä”-käskyn sijasta ”kieppi”, ja jos koira tottelee, se voi-

daan palkata lelulla/makupalalla tai päästää tekemään odottamansa tehtävä. Mitä samankaltaisemmat käskyt ovat toisiinsa nähden (vrt. kierrä ja kieppi), sitä haastavampaa niiden erotteleminen on. Toisaalta samalla koira oppii, että jokainen käsky on kuunneltava viimeiseen tavuun ja kirjaimen saakka ennen käskyn toteutusta.

Samankaltaista tarkkuutta käskyillehän voi harjoittaa koiralle myös arkisissa tilanteissa: Esimerkiksi koiran odottaessa lupaa johonkin, voidaankin koiran nimen sijasta sanoa ensin pari muuta koiran nimeä muistuttavaa sanaa, ”viltti”, ”vilkku”, ”Wili!” tai vapautustilanteessa ”watti”, ”vappu”, ”Vapaa!” jne. Vain mielikuvitus on toteutuksen rajana.

– Marianne

Kuva 2: Kieppi

Kuva 3: Hop!

Kirjoittaja on TOKOLle sydämensä vuosia sitten menettänyt, MM-tasolla menestystä niittänyt TOKO-kisaaja ja -kouluttaja. Hän on järjestänyt koulutuksia ympäri Suomen ja pitänyt koulutuseminaareja myös ulkomailla. Hän on saavuttanut omille flateilleen Suomen- ja pohjoismaiden tottelevaisuusvalion arvoja. Hän kuuluu valtakunnalliseen TOKON valmennusrenkaaseen ja on edustanut Suomea TOKON menestyksekkäissä maajoukkueessa. TOKO on on aina kiehtonut häntä lajina, koska siinä hienoimmillaan tiivistyy koiran ja ohjaajan välinen yhteistyö, vauhti, intensiivisyys ja tarkkuus. "Se mihin ryhdytään tehdään tarkasti ja perusteellisesti tai sitten ei tehdä ollenkaan."

Erätulien ja nokipannukahvin äärelle – miten aloittaa metsästysharrastus?

Moni flatin omistaja haluaisi aloittaa metsästysharrastuksen. Jotkut toivoisivat pääsevnsä mukaan jahteihin koiranohjaajana, mutta monet toivoisivat pääsevnsä myös itse käyttämään asetta onnistuneisiin riistalaukauksiin metsästystilanteissa. Erityisesti Etelä-Suomen alueella asuvien saattaa joskus olla hankala päästä mukaan metsästykseen tai saada tietoa miten aloittaa metsästys ja löytää kontakteja uuden harrastuksen aloittamiseen.

Kuva © Ramin Miraftebi

Suomessa, toisin kuin lähes missä tahansa muussa maailman maassa, metsästys ei ole vain harvojen ja valittujen etuoikeus, vaan se on mahdollista kaikille kansalaisille. Aloittaminen ei kuitenkaan ole aivan itsestään selvää tai helppoa, mikäli metsästystä ei ole annettu perintönä suoraan alenevassa polvessa.

Tähän artikkeliin on koottu muutamia kokemusperäisiä huomioita, joista voi olla apua, jos mietit miten päästä alkuun metsästysharrastuksen aloittamisessa.

Metsästyskortti

Tärkeimpänä vaatimuksena metsästykselle Suomessa on metsästäjäutkinnon suorittaminen. Voimassa oleva metsästyskortti on pakollinen kaikille metsästäjille. Siksi joko kaisen metsästyksessä kiinnostuneen ja metsästysharrastusta aloittavan on järkevintä aloittaa suorittamalla metsästäjän tutkinto.

Metsästäjäutkinto on kirjallinen koe, jonka hyväksytysti suorittamalla metsästäjäkokeilas osoittaa tutustuneensa metsästykseseen ja riistanhoitoon sekä metsästystä koskeviin säännöksiin ja määräyksiin ja tuntevansa ne riittävällä tasolla. Metsästäjän tutkinnon voi suorittaa opiskelemalla Metsästäjän oppaan itsenäisesti ja käymällä suorittamassa pelkän tutkinnon. Suosittelemme kuitenkin kaikille lämpimästi tutkinnon suorittamiseen valmentavaa kurssia, joita järjestävät riistanhoitopiirit. Valmentava kurssi on erinomaisen laadukas kokonaisuus ja sisältää arvokasta yleistietoa, vaikka huomaisitkin, ettei metsästys sittenkään ole sinun juttusi.

Koiran ohjaajana jahdeissa toimimiseen ei metsästäjän tutkintoa vaadita, kuten ei myöskään aselupaa. Edellä mainitusta kurssin yleissivistävästä luonteesta johtuen on kuitenkin suositeltavaa, että jokainen hiukankin metsästyksessä kiinnostunut tai epäsuorasti lajin parissa toimiva, kuten esimerkiksi noutajien metsästyskokeisiin osallistuva, suorittaa tutkinnon. Vasta hyväksytyt metsästäjäutkinnon jälkeen voi suorittaa riistanhoitomaksun ja saada metsästyskortin. Aselupaa haettaessa on metsästyskortin oltava voimassa, eli riistanhoitomaksu on oltava suoritettu. Jo ennen kurssin suorittamista voi tutustua metsästykseseen vierailijana, tai toimia metsästystilanteessa koiran ohjaajana. Asetta ei tällainen vierailija voi kantaa, mutta jahtiin osallistumalla saa käytännön käsityksen siitä mistä metsästyksessä on kyse.

Jos ajatuksesi on hankkia myös aselupa, kannattaa ilmoittautua Metsästäjäliiton ylläpitämään Metsästysammunnan ABC -koulutukseen. Se on suunniteltu metsästäjäutkintoa suorittaville tai juuri metsästyksen aloittaneille uusille metsästäjille. Koulutus antaa perustiedot haulikon ja kiväärin turvalliseen käsittelyyn sekä niillä harjoitteluun. Ampumaan oppii vain ampumalla, ja ampumaradalla järjestettävä ABC-koulutus perustuu juuri käytännön opetukseen.

Kuka voisi auttaa metsästyksen aloittamisessa?

Metsästyksen aloittamisessa suuri apu on, kun löytää jonkun, joka voi auttaa harras-

tuksen alkuun. Tarkoittaa siis nykytermeillä verkostoitumista. Metsästäjiä on Suomessa niin paljon, että suurella todennäköisyydellä monen lähipiiristä, kuten työkaverista, sähköporukasta, sukulaista, treeniporukasta ja niin edelleen, löytyy joku, joka pystyy auttamaan ensimmäisen metsästyspolun päälle löytämisessä. Jos tiedät jo valmiiksi kuka voisi olla tällainen kontaktihenkilö, kannattaa kysyä suoraan voisiko hän tarjota apua metsästysharrastuksen aloittamisessa. Apua voi kysyä myös laajennetulta lähipiiriltä esimerkiksi sosiaalisen median kautta. Tällöin kannattaa tietenkin muistaa, että Suomessa vastauksen antaja ei välttämättä aina ole asiantuntija ja vastauksissa saattaa esiintyä myös kritiikkiä aloittamaasi harrastusta kohtaan. Kuitenkin sosiaalisen median mielipiteet harvoin ovat hyvä syy jättää mitään itseä kiinnostavaa tekemättä.

Tie metsälle voi hyvinkin aueta myös ampu-maharrastuksen kautta, joten kannattaa käydä kokeilemassa ampumista asiantuntevassa ohjauksessa. Sitä kautta voi hyvin löytyä kontakteja metsästäjiin. Flatin omistajalla on usein paljon kontakteja harrastuksiansa ja treeniporukoidensa kautta. Monet metsästäjät harrastavat koiriensä kanssa myös noutajien metsästyskokeita tai metsästyskoirien jäljestämiskokeita. Treenien kahvitauolla kannattaa myös haastatella kanssatreenaajia tai kilauttaa kaverille, josko heitä löytyisi kontakteja metsästysharrastuksen oviin avajiksi. On vanha totuus, ettei kysyvä eksy tieltä.

Metsästys- ja ampumaseuratoiminta tarvitsee myös aseettomia, sekä nuoria ja kokemattomia harrastajia

Paras tapa päästä tutustumaan metsästysporukkaan on tarjota apua seuralle. Kokeilemattomastakin eränkävijästä voi hyvinkin olla hyötyä metsästysseurueessa tai seuran toiminnassa. Mikäli jalka nousee ripeästi, eikä metsässä kävely ole täysin tuntematon laji, voi tarjota apua vaikkapa hirvijahdin miesajoon tai passirinkiä aseettomana osallistujana täydentämään.

Metsästäjät tarvitsevat usein apua myös muihin jahtimuotoihin, sekä muuhun riistanhoitotyöhön, kuten ruokintapaikkojen ylläpitoon tai metsästysseuran talkoisiin, joissa työtä tekeviä käsiä harvoin on liikaa. Vastavuoroisuus on metsästyspiireissä korkealle arvostettu ominaisuus, joten avun tarjoaminen saattaa hyvinkin edistää oviin avautumista. Toiset seurukset ovat vastaanotavaisempia kuin toiset, joten ensimmäisestä kieltävästä vastauksesta ei kannata lannistua. Asiallisesti lähestyvä ja aktiivinen

'Kaikista apumuodoista yksi erittäin arvokas on koulutetun koiran tarjoaminen jahtiin. Tämä on varmasti kaikkein yleisin metsästyspolun pään avaaja flattien omistajille, sillä ovathan useimmat koiramme koulutettuja noutajien metsästyskokeisiin ja sitä kautta myös tarjottavissa metsästäjille avuksi jahtiin.'

kaveri pääsee kyllä kokeilemaan täydellä varmuudella, kunhan jaksaa yrittää muutamaa eri tulokulmaa. Yleisesti ottaen metsästyksessä kiinnostuneita uusia harrastajia kyllä halutaan auttaa alkuun, vaikka seurojen vierailukäytännöt vaihtelevatkin paljon.

Kaikista apumuodoista yksi erittäin arvokas on koulutetun koiran tarjoaminen jahtiin. Tämä on varmasti kaikkein yleisin metsästyspolun pään avaaja flattien omistajille, sillä ovathan useimmat koiramme koulutettuja noutajien metsästyskokeisiin ja sitä kautta myös tarjottavissa metsästäjille avuksi jahtiin. Suomen noutajakoirajärjestö on jo vuosia ylläpitänyt facebookissa Noutajapörssiä, jossa noutajien omistajat voivat jättää oman ilmoituksensa käytettävissä olevasta noutajasta ohjaajineen ja koirattomat metsästäjät taas voivat pyytää avuksi koulutettuja noutajia. Noutajapörssin kautta tiedetään syntyneen useita metsästyskohtaamisia, joista

on syntynyt pidempiä ja pysyvämpiä metsästyskumppanuuksia. Myös jäljestämi-seen koulutettu flatti voi avata ovia metsästys-taipaleen alussa, sillä hyvin verijäljelle koulutettu koira on kullan arvoinen haavoittunutta eläintä etsittäessä.

Oikeoppinen saaliin käsittely on tärkeää

Metsästäjä kunnioittaa saalistaan. Ennen ensimmäistään riistalaukausta, tai vaikka aikomuksesi olisi toimia metsästyksessä koiran ohjaajana ilman asetta, on hyvä perehtyä siihen, miten saalista käsitellään. On hyvä tutustua jo ennen jahtiin lähtöä saalis-eläimen suolistukseen, nylkemiseen ja paloitteeluun.

Erlaisen riistasaaliin käsittelyyn löytyy Suomessa laajasti kirjallisuutta. Olemmehan me juuriltamme ja perimältämme metsästäjäkansaa. Lisäksi monilla Youtube-kanavilla on lukuisia ohjeita saaliin käsittelyyn.

Metsästäjäutkiminto on suoritettu, aselupa ja asekin hankittu, mutta miten löydän metsästyksmaat?

Metsästäminen oppii vain yhdellä tavalla: on mentävä metsään. Suomessa metsästysoikeus on sidottu maanomistukseen. Mikäli perheelläsi sattuu jo olemaan maaomistuksia, ongelma metsästyksmaiden löytämisessä on käytännössä jo ratkaistu. Yhteydenotto paikalliseen metsästyksseuraan ja kysymään olisiko maat seuralle vuokraamalla mahdollista päästä seuran jäseneksi. Tällöin käyttöösi aukeavat koko seuran vuokraamat maat ja ennen kaikkea saat mahdollisuuden tutustua kokeneempiin metsästäjiin, jotka voivat auttaa sinua alkuun. Mikäli kartano maineen on kuitenkin jäänyt perimättä, on metsästyks silti mahdollista, sillä joihinkin seuroihin on mahdollista päästä myös ilman maaomistuksia. Monet seurat myyvät täysjäsenyyden lisäksi vuosijäsenyyksiä sekä niin sanottuja vieraskortteja, joiden voimassaoloaika on

Kuva © Juho Pajari

'Metsästysharrastus avaa parhaimmillaan äärimmäisen hienoja, voimakkaita ja syviä kokemuksia, eikä niiden äärelle ole olemassa nopeaa oikopolkua. Suurin osa metsästyksestä on luonnossa odottamista ja luonnosta nauttimista, eikä intensiivisiä metsästystilanteita tule vastaan jokaisella metsästysreissulla.'

yleensä yhden päivän mittainen ja ne voivat olla kiinnitettyjä vain tietyn riistalajin metsästykseseen. Jokaisella suomalaisella on myös mahdollisuus metsästää valtion mailla, jonne metsästyslupa saa hankittua metsähallitukselta. Valtion mailla metsästäminen on myös eräänlainen sijoitus luontoon, sillä lupatuloilla hoidetaan riistamaita ja varmistetaan uusiutuva riistakanta. Metsähallituksen metsästysalueet vaihtelevat kooltaan, maise- maltaan ja lupaehdoiltaan.

Mahdollisuus metsästyksmaiden hankkimiseen kannattaa huomioida myös, mikäli sinulla jo on mökki, tai sellainen on haaveissa- si hankkia. Silloin mökkikunnan valinnassa kannattaa painottaa sellaista paikkakuntaa, jonka metsästyksseuraan hakeminen olisi mahdollista ja mökkitontille olisi tietysti eduksi, jos sen yhteydessä on myös metsää. Silloin metsästysoikeuden vuokraus metsä- stysseuralle on mahdollista, mikä helpottaa kummasti seuran jäseneksi pääsyä. Kiinteis- tövälittäjillä on harvoin näistä mitään tietoa. Siksi omaa aktiivisuutta tarvitaan.

Tutustu metsän elämään riistakameralla

Jos sinulla on pienikin metsäkaistale omis- tuksessasi, esimerkiksi mökkitontilla, on yksi tapa tutustua riistaan laittamalla riista- kamera seuraamaan metsän elämää. Kame- ran asettamiseen tarvitaan metsästysoikeu- den haltijan, eli maanomistajan lupa, eikä kuvassa saa näkyä muuta kuin omaa tonttia. Tässä artikkelissa esitetyt riistakameran ku- vat ovat kamerasta, joka on vajaan hehtaarin kokoisella tontilla Itä-Uudellamaalla. Ka- mera on sijoitettu noin 100 metrin päähän asuin talosta. Omalla maatilalla kytistelys- sä kameratiedustelu auttaa huomattavasti, sillä sen avulla on mahdollista oppia eläinten liikkumisesta ja reiteistä ennen maastopu- vun päälle vetämistä. Riistakameran avulla on mahdollista oppia lisää eläinten liikku- misesta ja reiteistä ja näin syventää tietä- mystään metsän eläinten tavasta liikkua ja laiduntaa eri alueilla eri vuodenaikoina. Li- säksi riistakameran avulla voi saada tärkeää informaatiota ja apua metsästyksseuran riis- tanhoidolliseen työhön.

Metsästyks on kokonaisvaltainen harrastus

Kun kaikki luvat ja aseasiat ovat kunnossa, alkaa itse metsästäminen opetteleminen. Kokeneempia seuraamalla ja kuuntelema- la oppii paljon, eikä ensimmäisiin jahteihin ole yksin hyvä lähteäkään. Metsästyks- taito

Tutustu metsän elämään riistakameralla:

Kuva 1: hirvisonni kesällä, kuva 2: kaurispukki riistakameran kuvassa

onkin suurelta osin perimätietoa: kokeneilta metsästäjiltä saa paljon hyviä vinkkejä niin metsällä liikkumiseen kuin riistan liikkei- siin ja käyttäytymiseen ja saaliin käsittelyyn. Omat virheet ja onnistumiset ovat silti op- pimisen kannalta avainasemassa. Nöyrä metsästäjä ymmärtää, että metsä antaa jos on antaakseen. Ei siis pidä lannistua, vaika ensimmäinen saalis antaakin odotuttaa. Metsästyksen suurin anti on löytämisen ja onnistumisen ilo, luonnossa kulkeminen, eläinten jälkien ja maiseman tarkkailemi-

nen. On edettävä vastatuuleen metelöimät- tä ja pidettävä aistit valppaina. Metsästyks on harrastus, jossa ei tulla ikinä valmiiksi, vaan opittavaa riittää vähintäänkin yhden ihmisiän tarpeiksi. Metsästysharrastus avaa parhaimmillaan äärimmäisen hienoja, voi- makkaita ja syviä kokemuksia, eikä niiden äärelle ole olemassa nopeaa oikopolkua. Suurin osa metsästyksestä on luonnossa odottamista ja luonnosta nauttimista, eikä intensiivisiä metsästyks- tilanteita tule vastaan jokaisella metsästyksreissulla.

Pyometra eli kohtutulehdus

- steriloimattoman narttukoiran vitsaus

Eläinlääkäriopiskelijoille opetetaan viimeistään opintojen puolivälissä seuraava lause: ”Jos leikkaamaton narttukoira on kipeä, sillä on pyometra kunnes toisin todistetaan!” Lause ei ole mikään tuulesta temmattu hauska muistisiin, vaan siinä piilee valitettavan usein totuus vaisuun, oksentelemaan, kuumeiseen tai jopa ontuvaan koiraan. Mikä kohtutulehdus oikein on ja miten se hoidetaan?

’Nukutuksesta herävä potilas voi olla ruumiinlämmöltään normaalia alhaisempi. Toipilaalle pitääkin varata kotona lämmin peitto sekä kuiva, lämmin, vedoton ja turvallinen paikka, jossa se saa rauhassa toipua. Toipilaan vointi pitää tarkistaa säännöllisesti, eikä yleisanestesiassa ollut lemmikkiä saa jättää yksin toimenpidepäivänä.’

Sairausten taustaa

Narttukoira on kiima eli juoksut yleensä pari kertaa vuodessa. Tämän kolmiviikköisen jakson aikana koiran elimistö valmistautuu mahdolliseen hedelmöitymiseen ja alkavaan tiineyteen, muun muassa kohdun seinämää paksuuntamalla. Juoksujen jälkeen kohdun seinämän pitäisi palautua normaaliin paksuuteen, jos hedelmöitymistä ei tapahdu. Aina kohdun seinämä ei kuitenkaan syystä tai toisesta palaudu. Varsinkin osalla vanhemmista koirista juoksut

muuttuvat epäsäännölliseksi tiputteluksi tai kokonaan hiljaisiksi kiimoiksi, jolloin kohtu on ”valmiudessa” jatkuvasti. Kohtu jää pysyvästi paksuuntuneeksi ja kohtuun voi alkaa muodostua myös nesterakkuloita eli kystia. Seuraavista juoksuista kohtu jää taas edellistä kertaa paksummaksi ja olosuhteet muuttuvat bakteereille kokoajan edullisemmaksi. Paksuuntuneen kohdun immuunipuolustus ei toimi kuten normaalitilassa, joten elimistö ei välttämättä edes huomaa bakteerien jatkuvaa lisääntymistä. Näin bakteereilla on lähes

täydelliset olosuhteet alkaa voimakkaasti lisääntymään. Kohtutulehdus aiheutuu siis kohtuun tunkeutuneiden bakteerien aiheuttamasta tulehduksesta. Yleensä bakteerit nousevat kohtuun auki olevan kohdunkaulan kautta.

Tyypillinen potilas

Kohtutulehdus tulee tyypillisimmin vanhemmalle koiralle. Sairastumisen keski-ikä on noin kahdeksan vuotta, mutta tulehdus voi iskeä epäonnissa tilanteessa nuorelle

’Toinen päivä leikkauksen jälkeen.’

’Viikko leikkauksesta, haava paranee hyvin ja nartun vointi erinomainen.’

koiralle jo ensimmäisten juoksujen jälkeenkin. Yleisin aika sairastua on 4–8 viikkoa edellisistä juoksuista, eli suunnilleen silloin kun pentujen pitäisi syntyä, jos koira olisi astutettu. Kohtutulehdus on mahdollinen, mutta onneksi harvinainen myös tiineyden aikana. Pentujen ennuste riippuu pitkälti siitä, miten pitkällä tiineys jo on, mutta emän hengen pelastamiseksi pennut ja kohtu joudutaan usein poistamaan, jos tilanne on edennyt vakavaksi.

Yleinen luulo on, että aiemmin synnyttänyt koira ei voi sairastua kohtutulehdukseen, mutta se ei pidä paikkaansa.

Monenlaiset oireet

Kohtutulehduksen oireet voivat olla hyvin erilaiset. Oireet alkavat usein melko äkillisesti, joskus ihan tunneissa tai muutaman päivän sisällä. Jos kyseessä on avoin kohtutulehdus eli kohdunkaula on auki, koiran vulvasta vuotaa märkäistä tai veristä, pahalta haisevaa eritettä. Jos kohdunkaula on kiinni, ulospäin ei näy vuotoja. Hyvin tyyppillinen oire on, että koira juo paljon ja siksi myös pissaa paljon. Voi olla, että vanhempi sisäsiisti koira päästääkin yhtäkkiä pissat lattialle ja se on ensimmäinen tai ainoa näkyvä oire. Muita yleisiä oireita ovat väsymys, ruokahaluttomuus, apeus ja kuume. Myös oksentelua ja ripulointia voi esiintyä. Jos kohdussa on jo paljon nestettä, se voi aiheuttaa epämiellyttävää painetta vatsaonteloon. Koira voi oireilla paineen tuntua esimerkiksi ontumalla tai muuten haluttomuudella liikkua. Mahanalusta voi olla hyvinkin kosketusarka ja koiran voi olla vaikea löytää esimerkiksi hyvää asentoa nukkua.

Miten päästään diagnoosiin?

Kohtutulehdus diagnosoidaan ultraäänitutkimuksella, jossa havaitaan kohdun sarvien olevan nesteentäyteiset. Terveet ja tyhjät kohdunsarvet ovat noin kuulakärkikynänpaksuiset, kun taas täynnä märkäeritettä olevien sarvien halkaisija voi kasvaa useaan senttimetriin. Usein koiralta otetaan verinäytteitä tilanteen vakavuuden arvioimiseksi ja aloitetaan suonensisäinen nesteytys sekä kivunlievitys ennen leikkaushoidon aloittamista.

Hoito

Kohtutulehduksen ykköshoitona on kohdunpoisto mahdollisimman nopeasti. Jos koiralla on jo voimakkaita yleisoireita, leikkaus tehdään heti kun potilaan kunto sen kestää, myös yöllä. Jos koiran vointi on hyvä, voidaan mahdollisesti odottaa seuraavaan arkipäivään tarkassa seurannassa.

Toinen mahdollisuus on kokeilla antibiootti- ja hormonihoidoa, mutta ne sisältävät niin

suuria komplikaatoriskejä, ettei niihin usein lähdetä. Kohdussa olevista bakteereista voi irrota myrkyllisiä bakteerien osia eli endotoksiineja, jotka tuhoavat erityisesti munuaisia. Antibioottihoito tappaa bakteereja, jolloin näitä endotoksiineja vapautuu entistä enemmän ja ne voivat olla koiralle kohtalokkaita. Toinen syy lääkkeellisen hoidon vähäiseen käyttöön on riski siitä, että jo muutenkin nesteentäyteinen kohtu on melko hauras ja kun kohtua aletaan lääkkeellisesti supistamaan on riskinä kohdun puhkeaminen, märkäeritteen valuminen vatsaonteloon ja nopea kuolema. Jos kohdunkaula on auki eli märkä valuu ulospäin, narttu on nuori ja tarkoitus astuttaa seuraavista juoksuista lääkkeellistä hoitoa voidaan joskus yrittää. Kohtutulehdus uusii melko helposti taas seuraavien juoksujen jälkeen, joten leikkaus on usein edessä enemmän tai myöhemmin.

Leikkauksen jälkeinen kotihoito ja ennuste

Leikkauksen jälkeiseen kotihoitoon määrätään tulehduskipulääkettä ja jos eläinlääkäri katsoo tarpeelliseksi myös antibioottikuuri. Juomisen ja pissaamisen lisääntynyt tarve helpottaa yleensä parissa päivässä. Muuten koiran tulee ottaa hyvin rauhallisesti parin viikon ajan tikkien poistoon saakka. Tämän jälkeen palataan rauhallisesti koiran kunnan mukaan normaaliin liikuntaan. Omistajan on hyvä tarkkailla leikkaushaavaa mahdollisen tulehduksen varalta pitämällä se kuivana ja puhtaana sekä estää koiraa nuolemasta haavaa!

’Haavapuku suojaa hyvin leikkaushaavaa ja on erinomainen lisä leikkauspotilaan hoidossa. Haavapuku ja kauluri estävät tehokkaasti koiraa nuolemasta leikkaushaavaa.’

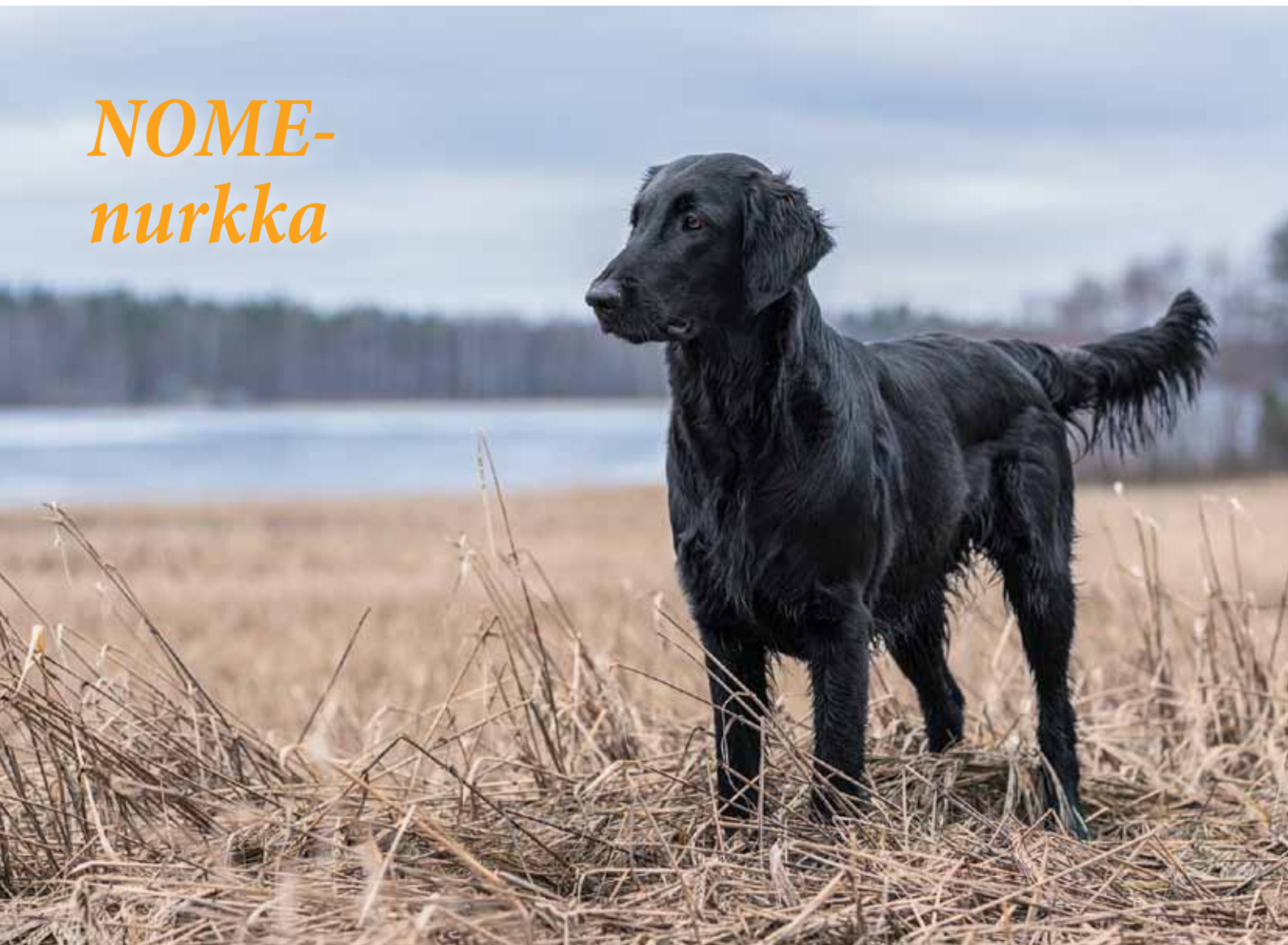

Kirjoittaja on viidennen vuoden eläinlääketieteen opiskelija eli tulevan kesän ”kandi”. Mukana eläimellisessä menossa ovat labradorit Zara ja Juju. Janitan ja koirien seikkailu- ja löydät Instagramista @chocolabzara.

’Kohtutulehduksen oireet voivat olla hyvin monenlaisia ja oireet alkavat usein äkillisesti. Oireina voi olla: märkäinen tai verinen vuoto, koira voi juoda paljon ja siksi myös pissata paljon. Oireina voi olla myös väsymys, ruokahaluttomuus, apeus ja kuume. Oksentelua ja ripulointia voi myös esiintyä. Jos kohdussa on jo paljon nestettä, se voi aiheuttaa epämiellyttävää painetta vatsaonteloon; koira voi oireilla esim. ontumalla tai muuten haluttomuudella liikkua. Mahanalusta voi olla kosketusarka ja koiran voi olla vaikea löytää hyvää asentoa nukkua.’

– Janita Lauri

NOME- nurkka

Lähialuehaun harjoittaminen, osa 2

Lähihakuharjoitus on ensisijaisesti maavainun käyttöharjoitus. Noutajan yleisin vainunkäyttö tapahtuu ilmavainun avulla, mutta lähihaussa pitäisi pääpaino olla maavainussa. Toisin sanoen, kun perusteet on kunnossa, eli koira osaa käyttää maavainua lähihakukäskyn jälkeen, on kaikki maavainun perustuva harjoittelu tukevaa harjoitusta myös lähihaun osalta.

Maavainun vahvistaminen

Viime Flattiviestissä lähihaun perusteissa kerrottiin, että dameja on hyvä piilottaa

kunnolla heinien alle, jotta koira joutuisi oikeasti työntämään ”kuononsa turpeeseen” löytääkseen damin. Tätä metodia voidaan käyttää muissakin harjoituksissa lisäämään nenäkäyttöä ja maavainun käyttöä koiran työskentelyssä. Erityisesti motivoitujen linjojen kanssa tämä on hyödyllinen lisä harjoitukseen.

Jäljestys auttaa myös maavainun kanssa, mikäli koira jäljestää maavainun avulla. Kaikki koirat ei näin tee, mutta jos sinulla on maavainun avulla jäljestävä koira,

niin jälkiharjoitukset lisäävät myös koiran maavainun käyttöä. Lähihakuun voi liittää myös pienen jäljestysosuuden, jossa lähihakualueelta vedetään lyhyt jälki 5 – 10 metriä sivuun, minkä päästä dami löytyy. Tällainen harjoitus kannattaa tehdä niin, että jälki on vedetty etukäteen koiran näkemättä ja tämän jälkeen koiralle motivoidaan vain lähihakualue. Tämä auttaa myös haavakoiden kanssa varsinaisessa metsästyksessä.

Jäljestäminen on muutenkin hyvää maavainuharjoitusta. Useimmiten huono jäljestys

ja huono lähihakualueella pysyminen korreloi keskenään. Ja nämä molemmat ovat usein havaittavissa koirilla, joilla on kiire, eli jalkoja enemmän kuin älyä työskentelyssä. Sen takia ei olisi huono harjoitella tällaisen koiran kanssa jäljestystä liinan avulla, jolloin ohjaaja voi jarruttaa koiran menoa. Tämä voisi lisätä koiran ajatusta maavainun käytöstä tehtävän suorittamiseksi.

Koira ei pysy alueella

Koira jättää alueen joko luottamuspulasta tai siitä syystä, ettei sillä ole kunnan vainua etsittävästä damista. Koiralle ei kuitenkaan ole selvää se, missä alueen rajat ovat, eikä se voi sellaista edes ymmärtää, ellei alue ole selkeästi muusta maastosta erottuva, esim. pusikko. Edellisessä luvussa kävin jo läpi vainun käyttöä ja sen tehostamista. Siitä on selkeää hyötyä myös lähihaussa ja vähentää koiran alueelta poistumista.

Luottamuspulalla tarkoitan tässä sitä, että koira yrittää laajentaa hakuaan, kun se ei löydä alueelta. Luottamuspula ei ehkä ole paras mahdollinen ilmaisu tähän, mutta käytän nyt sitä. Toisin sanoen, se ei luota tilanteessa ohjaajan kertomaan alueeseen, eikä omaan vainuun, vaan yrittää itse selvittää tehtävän omalla toiminnallaan. Se yrittää laajentaa nopeasti pois hajulta, kun se ei heti löydä etsimäänsä, eli se ei luota tarpeeksi, että hajulla pysyminen tuottaa tulosta.

Yleisin toimintamalli on se, että kun koira lähtee alueelta, se kutsutaan samoin tein takaisin. Eikä siinä mitään. Näin itsekin toimin varsinkin koetilanteissa. Harjoituksissa voimme kuitenkin toimia toisin. Voimme antaa koiran etsiä ”turhaan”, mikäli se jättää alueen, eikä meillä ole vaaraa siitä, että se löytäisi noudettavaa jostain muualta. Koiran etsiessä tyhjää se yleensä palaa jossain kohtaa takaisinpäin ja silloin voimme puuttua sen toimintaan. Pysäytys ja ohjaus takaisin samalle alueelle. Damin löytyminen ja näin vahvistamme koiralle sitä, että kannattaa luottaa ohjaajan kertomaan ja kannattaa luottaa omaan vainuunsa.

Koira tukeutuu liikaa ohjaajaan

Usein liika tukeutuminen on itseluottamuksen puutetta. Asiaan saattaa myös vaikuttaa se, että koiralle on tehty paljon

’Lähihakupillitystä kannattaa käyttää harkitusti. Silloin kun koira on sen tarkoituksen sisäistänyt ja aloittaa lähihaun tekemisen pillityksen kuullessaan, ei sitä tarvitse enää jatkaa lähihaun aikana. Itsenäistä työskentelyä voidaan avittaa myös käyttämällä harjoituksissa riistaa tai riistahajusteita, jolloin koiran itsenäiseen tekemiseen saadaan mahdollisesti yksi lisävirike.’

ohjauspainotteisia harjoituksia. Mikäli koira tukeutuu liikaa ohjaajaan, voi tilannetta lähteä purkamaan ihan perushaun kautta. Tehdään koiralle itsenäisiä hakutehtäviä, mistä se saa onnistumisia ja itseluottamusta. Sitten voidaan samaa toimintamallia viedä mukaan lähihakuharjoitukseen. Tehdään motivoitusti lähihakualue, jonka jälkeen lähetetään koira vain etsimään siitä läheltä, ilman lähihakupillitystä. Tämän jälkeen voidaan kokeilla samaa lähihakupillityksen kanssa.

Lähihakupillitystä kannattaa myös käyttää harkitusti. Silloin kun koira on sen tarkoituksen sisäistänyt ja aloittaa lähihaun tekemisen pillityksen kuullessaan, ei sitä tarvitse enää jatkaa lähihaun aikana. Itsenäistä työskentelyä voidaan avittaa myös käyttämällä harjoituksissa riistaa tai riistahajusteita, jolloin koiran itsenäiseen tekemiseen saadaan mahdollisesti yksi lisävirike.

Useampi lähihakualue

Useampaa lähihakualuetta voi hyödyntää parhaiten tekemällä koiralle useamman motivoitun ohjauspaikan, joihin piilottaa sinne laitettavia dameja. Tällöin saadaan kaksi karpästä yhdellä iskulla, eli motivoitu linjarahjoitus lähihaun kanssa. Nuorelle ja kokemattomalle koiralle, kannattaa tätä vielä harkita ja tehdä ensin motivoitunut linjat kuntoon, jottei käy niin, ettei koira löydäkään motivoitulta paikalta noudettavaa. Ensimmäinen linjaa omineen ja lähihakua omineen ja sitten vasta yhdistellään asioita.

Alueen jättäminen käskystä

Harvoin tulee tällainen tilanne, että koira täytyy saada jättämään alue, mihin se on jo laitettu lähihakutehtävään. Lähinnä kyseessä on metsästys- ja A-koee-tilanteet, missä huomataan ammutun riistan meneminen jossain muualla. Tällainen tilanne on enemmän ohjaamisen kannalta katsottava, kuin itse lähihakuun liittyvä tilanne. Koiralla pi-

tää olla taito ja kokemus kuunnella ohjaajan pysäytys/huomiopillitystä, sekä hajualueen jättäminen kunnossa, ennen kuin tämä kokonaisuus toteutuu käytännössä.

Itse pysäytystä voi harjoitella myös lähihaun avulla. Eli koiralle motivoidaan lähihakualue, mutta sinne ei jätetä mitään. Lähetetään koira tekemään lähihakua ja hetken päästä pysäytyspillitys. Mikäli koira ottaa ohjaajan huomion, sille voidaan esimerkiksi heittää palkintona dami vähän matkan päähän. Mikäli ei, voidaan hieman ärähtää (jonka tarkoituksena saada koiran huomio) tai jättää koira vähäksi aikaa huomioimatta. Muista kuitenkin antaa välitön palaute oikeasta toiminnasta tämän jälkeen. Kehu + palkka. Ärähtämisellä oikeastaan vain nopeutetaan prosessia saada koira ymmärtämään, ettei toiminta mitään hän jatkaa, ollut toivottua, vaan ohjaaja halusi jotain muuta. Tämä ei kuitenkaan opeta koiraa itse oikeaan suoritukseen, joten meidän täytyy palata koira oikeasta toiminnasta.

Kun pysäyttäminen onnistuu hyvin kesken lähihaun, voimme aloittaa koiran ohjaamisen eri alueelle. Se voi olla alkuun sama paikka mihin koiralle on heitetty palkka pysähtymisestä, mutta tällä kertaa palkka on laitettu sinne koiran huomaamatta. Viimeisenä tavoitteena on ohjata koira täysin eri alueelle, missä se ei ole ennen käynyt. Kuten jo aikaisemmin mainitsin, niin tämä on hyvä harjoitus myös siihen ongelmaan, että koira ei ota huomiota pysäytyspillityksestä. Lähihaun yhteydessä koiralla on vain haastavampi tehtävä ottaa huomio ohjaajaan, koska se on silloin ”metsästävässä” eikä vain juoksemassa eteenpäin. Toisin sanoen, mikäli tässä onnistuu, onnistuu helpommin myös muissa pysäytystilanteissa.

- Santtu Narkilahti

Koiran viretila

Ei tästä mitään tule

Muiden koirat ovat treeneissä rauhallisia ja käyttäytyvät mallikelpoisesti. Koirasi vinkuu, haukkuu, läähättää, hyppii ja pyörii tai haistelee vain maata ja on niin kuin ei kuulisi yhtään mitään. Tuntuu, että muut katsovat sinua joko paheksuen tai säälien. Hiki virtaa otsalla, ärsyttää ja tekee mieli jäädä kotiin, ennemmin kuin lähteä nolaamaan itsensä muiden silmien alle.

Mistä on kyse?

Koirien kohdalla puhutaan usein viretilasta. Mitä vire sitten tarkoittaa? Vire sanana määritellään draivina, fiiliksenä, henkisenä tai fyysisenä tilana. Viretila on siis melko epämääräinen sana sisällöltään ja jos joku sanoo, että koiran viretila on väärä, mitä se oikeastaan kertoo koiran ohjaajalle?

Koira voi olla ylivireinen, se näkyy ja usein myös kuuluu. Ääntely voi olla läähättämistä, vinkumista ja voimakkaimmillaan haukkumista tai jopa kiljumista. Koira on usein huomattavan levoton, sen on vaikea pysyä paikallaan ja se voi hyppiä ja vetää hihnassa. Jotkut koirat voivat myös alkaa käyttää suutaan, koira voi napsia kiinni käsiin tai alkaa pureskella damia, riistaa tai noutoesinettä.

Alivireiseen koiraan kiinnitetään usein vähemmän huomiota, koska sen käytös ei ole niin näkyvää kuin ylivireisen koiran. Alivireinen koira voi alkaa haistella tai poistua tilanteesta. Viretila vaikuttaa siis koiran käyttäytymiseen. Tämä on tärkeää huomioida koulutuksen kannalta. On turhaa yrittää puuttua suoraan koiran käytökseen eli oireeseen, jos sen syy on väärä viretila. Pitää siis miettiä, millä vaikutetaan koiran vireeseen.

Mikä vaikuttaa koiran vireeseen?

Koiran vireeseen vaikuttaa valtava määrä asioita ja siksi yhtä ainoaa ratkaisua vireen säätelyyn ei ole. Koirat ovat yksilöitä ja siksi myös vireeseen kannattaa paneutua yksilökohtaisesti. Tässä on kerrottu muutamista asioista, mitkä vireeseen voivat vaikuttaa.

Koiran persoonallisuus

Koiran luonne vaikuttaa sen käyttäytymiseen. Impulsiivinen ja vilkas koira näkee ja

kuulee kaiken, reagoi nopeasti ja sen vire nousee helposti. Itsehillinnässä voi kuitenkin tulla haasteita ja koira voi turhautua helposti. Perimä on siis yksi asia, joka vaikuttaa koiran vireeseen.

Opittu käytös

Korkea tai matala viretila voi olla myös opittua ja hyvinkin tilanne- tai paikkasidonnaista. Koira voi osata olla hyvinkin rauhallinen vaikkapa kotona, mutta harrastushallissa tai metsästystilanteessa sen vire on ihan liian korkea. Tähän voimme vaikuttaa jo pennusta saakka kiinnittämällä huomiota siihen, millä käytöksellä ja missä tunnetilassa koira saavuttaa asioita. On huomattavasti helpompaa vaikuttaa käytökseen jo tuossa vaiheessa, kuin alkaa muuttaa jo opittuja toimintamalleja.

Korkea vire aiheuttaa usein haasteita niissä lajeissa, joissa koira kiihtyy tehdessään ja kokee itse suorittamisen mieleisenä ja palkitsevana. Nykypäivän kiireinen elämänrytmi on omiaan luomaan koiralle ennako-odotuksia tilanteisiin ja paikkoihin liittyen. Treeneihin mennään kiireellä ja suoritetaan nopeasti oma osuus. Hetken päästä koira alkaakin vinkua jo autossa, kun lähestytään treenihallia tai käännetään metsätielle kohti nometreenejä. Treeneissä pitäisikin alusta alkaen enemmän panostaa odotteluun ja olemiseen, eikä vain itse lajin treenaamiseen.

Hyvä vinkki on aloittaa treenit rauhoittumisella ja lopettaa ne rauhoittumiseen (lue artikkeli rauhoittumisesta Flattiviestin numerosta 1/2019). Tällöin kiihtynyt mielen-tila ei ole ensimmäinen ja viimeinen treeneissä.

Konfliktit

Konflikti sanana voidaan määritellä yhteentörmäyksenä tai ristiriitana. Konfliktia ja koiran kanssa voi aiheutua vaikkapa siitä, että odotetaan koiralta osaamista, jota sillä ei ole.

Esimerkkinä vaikka nomessa linja, yritetään lähettää koira linjaan ja se lähteekin tekemään hakua, koska ei ymmärrä tehtävää. Koiran tekeminen keskeytetään ja kutsutaan tai haetaan se pois. Tässäkin ti-

lanteessa koiran mukaan, turhautuessaan se voi kiihtyä ja vire voi nousta, mutta se voi myös passivoitua ja vire voi laskea.

Ohjaaja saattaa myös aiheuttaa omalla käytöksellään koiralle konfliktin. Koirat lukevat ohjaajan tunnetiloja erittäin taitavasti ja hermostunut, vihainen tai ohjeissaan epäselvä ohjaaja saattaa vaikuttaa myös koiran tunnetilaan. Koulutuksen suunnittelu ja asteittain eteneminen on tärkeää, että koira pystyy suoriutumaan sille annetuista tehtävistä onnistuneesti.

Palkkiot voivat myös aiheuttaa koiralle konflikteja. Pitäisikin aina pysähtyä miettimään, mitä koira tilanteessa, sillä hetkellä eniten tavoittelee. Ajatellaan vaikkapa noutoa kahden erilaisen koiran kanssa. Toinen koirista on todella ahne ja ruoka on sille erittäin suuri palkkio. Damia heitettäessä, koiran saadessa ruokapalkkion sille on helppo vahvistaa paikallaan pysymistä sen sijaan, että se ryntäisi noutoon. Toinen koira taas ei ole juurikaan kiinnostunut ruoasta, mutta jo pentuna se ryntäili lentävien lehtien perään. Kun tälle koiralle heitetään dami ja yritetään palkita sitä paikallaan pysymisestä ruoalla, aiheutuu konflikti. Koira ei halua ruokaa, vaan se haluaa juosta damin perään.

Vireenhallinta

Millä sitten päästään haluttuun vireeseen. Vireen säätelyyn liittyvissä haasteissa kannattaa aloittaa siitä, että kirjoittaa ylös tarkasti, miten ja missä tilanteissa koiran viretila muuttuu. Tämän jälkeen kannattaa lähteä miettimään syitä, mikä viretilan muutoksen aiheuttaa. Löytyykö syy oman tekemisestä? Vaaditaanko koiralta liikaa sen osaamiseen nähden, palkitaanko sitä oikeilla palkkioilla, olemmeko opettaneet sen nostamaan virettä tietyissä paikoissa tai asiayhteyksissä. Tässä tapauksessa meidän pitää muuttaa itseämme ja omaa tekemistämme. Jos koira ei osaa säädellä virettään, sitä voidaan kouluttaa säätlemään virettä erilaisilla vireenhallintaharjoituksilla. Harjoituksissa koira vuorotellen nostaa ja laskee virettään. Vireenhallinnasta on myös koulutuksia ja luentoja tarjolla.

– Katja Taskinen
Eläintenkouluttaja, yrityksessä Salon Koirahalli

'Nykypäivän kiireinen elämänrytmi on omiaan luomaan koiralle ennako-odotuksia tilanteisiin ja paikkoihin liittyen. Treeneihin mennään kiireellä ja suoritetaan nopeasti oma osuus. Hetken päästä koira alkaakin vinkua jo autossa, kun lähestytään treenihallia tai käännetään metsätielle kohti nometreenejä. Treeneissä pitäisikin alusta alkaen enemmän panostaa odotteluun ja olemiseen, eikä vain itse lajin treenaamiseen.'

'Koira voi olla ylivireinen, se näkyy ja usein myös kuuluu. Ääntely voi olla läähättämistä, vinkumista, haukkumista tai jopa kiljumista. Koira on levoton, sen on vaikea pysyä paikallaan ja se voi hyppiä ja vetää hihnassa. Jotkut koirat voivat käyttää suutaan, koira voi napsia kiinni käsiin tai pureskella damia, riistaa tai noutoesinettä.' (kuvat 1, 2 ja 3)

'Alivireiseen koiraan kiinnitetään usein vähemmän huomiota, koska sen käytös ei ole niin näkyvää kuin ylivireisen koiran. Alivireinen koira voi alkaa haistella tai poistua tilanteesta. Viretila vaikuttaa siis koiran käyttäytymiseen. Tämä on tärkeää huomioida koulutuksen kannalta.' (kuva 4)

Missä Sorsa Luuraa?

Sorsa on piiloutunut tämän Flattiviestin kolmelle eri sivulle (tämän sivun lisäksi). Etsi sorsat ja lähetä sivunumerot, joilta sorsat löytyivät sähköpostilla osoitteeseen: flattiviesti@gmail.com.

Oikein vastanneiden kesken arvotaan Nutrolin/Bozita Robur -tuotteita

Onnea Sorsajahtiin!

Arvonta suoritetaan 25.10.2020.

Voittajien nimet julkaistaan Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n Facebook-sivulla, voittajille ilmoitetaan myös henkilökohtaisesti sähköpostilla.

Lisätietoja päivitetään osoitteeseen: www.flatti.net/toiminta & Facebook-sivuille

Tulevia tapahtumia

10.10.2020	TOKO-mestaruuskoe, Asikkala
11.10.2020	TOKO-treenipäivä, Asikkala
24.10.2020	Vuosikokous ja Syyskokous, Kaarina
24.-25.10.2020	Flattien Syystreffit, Kaarina
20.-22.11.2020	TOKO-treeniviikonloppu ja -koe, Kannus
06.12.2020	Avoimen luokan NOME-A -koe, Tanska
15.-16.05.2021	Taipumuskoe, Korja
12.06.2021	Erikoisnäyttely, Hollola Messilä
01.-04.07.2021	Flattien Kesäleiri, Jyväskylä Surkeenjärvi
14.-15.08.2021	Flatti- ja Juniorimestaruus sekä Flatti-Kisälli, Pudasjärvi
29.08.2021	MEJÄ-mestaruus, Muurikkala

Mestarit 2020

Alkaneen syksyn aikana on kisattu ahkerasti Flattien eri mestaruuksista niin NOMEssa, WT:ssä kuin MEJÄssäkin. Seuraavilta sivuilta löydät mestaruuskisojen tuloksia ja tunnelmia, voittajien haastatteluja ja tuomareiden terveiset ja kommentit. Flattien TOKO-mestaruus järjestetään 10.10. Siitä kerromme seuraavassa Flattiviestissä 4/2020.

Flattimestari 2020 Harvahampaan Prissy Missy Heartbreaker, Kikka
kuva © Emmi Kiviluoma

Mestaruuskilpailujen tarkoituksena on toimia sileäkarvaisten noutajien katselmuksena ”dual purpose” -kehittämistyössä (dual purpose = sekä ulkomuodoltaan että käyttöminaisuuksiltaan rodunomainen). Kilpailu muodostuu näyttely- ja koeosuudesta. Sekä näyttelyosuus että koeosuus järjestetään saman viikonlopun aikana, alkaen näyttelyosuudesta.

Juniorimestaruus on epävirallinen koe 9-24 kk vanhoille sileäkarvaisille noutajille. Kokeen tehtävät vastaavat suunnilleen NOME-B:n alokasluokkaa. Flatti-Kisällin koeosuus on virallinen NOME-B -koe alokasluokassa. Flattimestaruuden koeosuus koostuu karsintakokeesta ja finaalista. Karsintakoe on lauantaina käytävä virallinen NOME-B -koe avoimessa- ja voittajaluokassa. Flattimestaruus huipentuu sunnuntaina käytävään finaaliin, jonne valitaan parhaimmat koirat molemmista luokista.

Ulkomuotoarvostelun ja käyttökokeen yhteenlasketun parhaan pistemäärän saanut flatti saa vuoden Juniorimestari-, vuoden Flattikisälli- ja vuoden Flattimestari-tittelin.

Flattimestaruus 2020

- tuomareiden ja vastaavan koetoimitsijan terveiset

Flattimestaruuden voittajaluokan arvostellut Ari-Pekka Fontell kiitelti vuolaasti koemaastoja, jotka hänen mukaansa soveltuivat erinomaisesti tällaisen arvokokeen järjestämiseen. Molemmissa luokissa saatiin luotua haastavat ja metsästykselliset, hyvät kokeet. Fontell oli yllättynyt suuresta osallistujamäärästä (15 flattia) voittajaluokassa, eikä hänen tarvinnut hetkeäkään miettiä arvosteleeiko hän normaalia suuremman määrän koiria kokeessa. Tottakai! Hän oli myös erittäin tyytyväinen arvostelemissa koirien hyvään tasoon. ”Tiedän kuinka hyvä metsästäjä tämä rotu on parhaimmillaan ja kuinka vaikea sitä on kouluttaa, jotta se menisi ns. koemuottiin. Näin Lauantaina monta hyvää koiraa jotka saivat odottamaan finaaliapäivää”, Totesi Fontell vilpittömästi iloisena.

Voittajaluokan koe vietettiin läpi normaalina peruskokeena, jossa kaikki tehtävät tehtiin parityönä, toisen koiran odottaen vuoroaan passissa. Koirat olivat todella hyvin hallinnassa, kuten nyt voittajaluokassa koirien tuleekin olla.

Flattimestaruuden avoimen luokan arvostellut Kari ”Piki” Silvennoinen analysoi luokkansa tehtäviä seuraavasti: Vesiohjauksessa matka ei ollut kovin pitkä ja koirat olivatkin hyvin ohjattavissa. Joidenkin kohdalla olisin toivonut, että ohjaaja olisi aikaisemmin puuttanut koiran menoon, jolloin tämä olisi saattanut vaikuttaa suotuisasti myös palkintosijaan. Markkeeraus tuotti jonkin verran ongelmia, vaikka tässäkin matkassa ei ollut pitkä. Osalle koirista vesialueen keskellä, hyvin näkyvissä ollut vene aiheutti hankaluuksia. Koirat halusivat käydä tarkistamassa veneen, jolloin ne sekosivat alkuperäisessä tehtävässä. Kuitenkin yllättävän moni koira hoiti tehtävän silti itsenäisesti. Maaohjauksessa ei ollut mitään ongelmia, koirat olivat hyvin ohjattavissa. Myös haku osoittautui hyväksi, suurin osa koirista selvisi siitä hienosti. Yhtään riistan rikkojaa ei ollut ja suurin osa koirista oli hienosti ohjaajien hallinnassa.

Avoimen luokan koe alkoi laukauksella koiran ollessa saapumassa koalueelle. Ensimmäinen haku, josta oli tarkoituksena hakea kaksi riistaa. Tämän jälkeen kuunneltiin laukaus vesiohjaukseen, koira seurautettiin rannan läheisyyteen, josta maalta lähetys vesiohjaukseen. Tämän jälkeen siirryttiin vähän eteenpäin ja tehtiin kaksois- markkeeraus veteen, jossa ensimmäinen heitoista tuli kaislikon taakse ja toinen toiselle puolelle avoveteen. Markkeerauksen jälkeen siirryttiin maaohjaukseen. Lopuksi palattiin hakuun, josta haettiin loput

riistat pois. Hakualueella oli viisi riistaa joista yksi oli maa-alueella loput neljä vesialueella.

”Olen erittäin tyytyväinen Flattien työskentelyyn! Avoimessa luokassa oli monta hyvää koiraa ajatellen voittajaluokkaa”, hehkuttaa Silvennoinen lopuksi.

Flattimestaruuden näyttelyosuus

Flattimestaruuden näyttelyosuuden arvostellut Heli Kapanen-Lappalainen, kertoi ihailevansa tätä energistä ja tyylikästä rotua ja oli siksi erittäin iloinen saadessaan kunnian arvostella rodun mestaruuskokeen näyttelyosuuden.

Kapanen-Lappalaisen mukaan kaikki koirat esitettiin kauniisti ja osa koirista oli kunnostettu näyttelyä varten erinomaisesti. ”Näin kauniita trimmauksia ja kiiltäviä turkkeja. Näin kehässä useita kauniisti liikkuvia, upealla flattimäisellä olemuksella varustettuja yksilöitä. Jonkin verran kiinnitin huomiota pystyihin lapoihin ja olkavarisiin, hieman jyrkkiin lantioihin ja vaaleisiin silmiin. Kaikki koirat esitettiin erinomaisessa lihaskunnossa ja muutenkin sopivassa urheilullisessa kunnossa. Voin kuvitella, että kaikki koirat sen puolesta jaksoivat työskennellä vaivattomasti iltapäivän kokeessa”, painotti Kapanen-Lappalainen yleiskunnon merkitystä.

”Jännitin hieman arvostella samassa kehässä sekä urokset että nartut, sillä en ole tottunut näkemään kehässä molempia sukupuolia”, pohti Heli ennako-oletuksiaan. Lopuksi viisi sijoittunutta koiraa olivat kaikki narttuja. Kuuden parhaan joukossa oli myös upea uros, joka Helin mukaan olisi voinut sijoittua korkeammallekin. Valinta oli siis siltä osin todella vaikea.

”Voittaja ja toiseksi sijoittunut narttu tekivät minuun heti ensi silmäyksellä vaikutuksen ja tiesin niiden sijoittuvan korkealle. Kaunis pää ja ilme, erinomainen tasapainoinen rakenne, ylväs, iloinen olemus, maatavoittavat liikkeet, kauniisti kunnostettu turkki sekä taitava esitys. Molemmilla nartuilla löytyi tämä täydellinen kokonaisuus”, kuvailee Heli Kapanen-Lappalainen kahta ensimmäiseksi sijoittamaansa koiraa. ”Sunnuntaina sain kuulla että voittaja narttuni oli nuoresta iästään huolimatta Flattimestari 2020. Oli upeaa palkita rodunomainen, kaunis että toimiva koira. Tästä lämpimät onnitukset kasvattajalle ja omistajalle”, iloitsee Heli lopuksi.

Flattimestaruuden finaali

Finaalin tehtävien suunnittelussa painotettiin edelleen metsästyksellisyttä, eikä turhia kikka-kolmosia haluttu tehdä. Finaalitehtävät koostuivat markkeerauksista ja ohjauksista lisätynä pienillä mausteilla. Finaaliin selvisi kahdeksan koiraa, neljä avoimesta ja neljä voittaja luokasta. Puolet kokeesta suoritettiin parityöskentelynä ja puolet yksilötehtävinä. Kilpailijat ohjeistettiin hoitamaan riistä ylös tavalla tai toisella, tarkoittaen, että esimerkiksi markkeeraustehtävissä on lupa ohjata, jos koira sitä vaatii. Tehtävä kerrallaan joukko pieneni kohti viimeistä rastia.

Finaalikoelma alkoi parityönä varisjahdilla, jossa toiselle koiralle heitettiin markkeeraus kummun taakse vasemmalle ja toiselle ohjattu haku kummun taakse oikealle puolelle. Jo tässä tehtävässä tuli selkeitä eroja ja tuomaristo, Ari-Pekka Fontell, Kari Silvennoinen ja Tiia Bräysch-Martiskainen kävivät jokaisen parin kohdalla keskustelun jatkaako koira seuraavaan tehtävään. Lopulta ensimmäisen rastin jälkeen putosi pois kaksi koiraa, Minna Mäki-Valkaman ohjaama skn Filurin Tarina ja Anna-Lena Wendtin ohjaama skn Swartalwen's Noia Anna.

Seuraava tehtävä oli vino vesiohjaus, jonka jokainen koira teki yksilötehtävänä. Tässä tehtävässä koiran lähettäminen vinoon teki sen haastavaksi. Tehtävän jälkeen tuomaristo päätti jälleen pudottaa kaksi koiraa jatkosta. Pauliina Mäkelän sku Black Hugh's Woodstock Nightstar ja Riitta Koiviston skn Korven Akan Tuittu karsiutuivat jatkosta ja finaaliin jatkoi enää neljä koiraa, kaksi avoimesta luokasta ja kaksi voittajaluokasta.

Kolmannessa tehtävässä koiraa seurautettiin rannan suuntaisesti. Ohjaajan tuli olla tarkkana ja katsoa mitä tapahtuu. Kuului laukaus ja kaislikon taakse tuli heitto. Tuomarin luvalla koiran sai lähettää noutoon. ”Tämä oli jännä tehtävä. Ne koirat, jotka seurasivat hienosti, selvisivät tehtävästä helposti. Huono seuraaminen aiheutti sen, että koira täytyi ohjata alueelle. Mutta ihan kunnialla kaikki selvisivät tästäkin”, arvioi Kari Silvennoinen tehtävää jälkeensä. Kaikki neljä koiraa jatkoivat edelleen seuraavaan tehtävään.

Neljäs tehtävä suoritettiin jälleen parityönä. Rannassa toisen koiran tehtävänä oli kolmoismarkkeeraus vesialueelle ja toinen koira teki hakuja metsän puolelle. Tässä tehtävässä nähtiin jo hieman eroja markkeerauksen osalta, ja yllättäen avoimen luokan koirat loistivat tässä tehtävässä hienosti. ”Oli mielenkiintoista katsoa miten eri tavalla

Vastaavan koetoimitsijan mietteitä tapahtumasta

Kun Flattimestaruus päätettiin viime vuonna ottaa täksi vuodeksi Pohjois-Karjalaan, oli heti selvää missä maastossa se pyrittäisiin järjestämään. Koalueena Outokummussa sijaitseva Vuonoksen kaivoksen patoalue on jo koeponnistettu aiemmin parinkin eri rodun mestaruuskokeessa. Maasto on metsästyksellistä ja mahdollistaa monen eri vaatimustason kokeen suunnittelun ilman mitään erityisiä temppuja.

Ongelmia maaston saamisessa koekäyttöön meinasi aiheuttaa se, että kaivos oli poistanut alueen metsästyskäytöstä jokunen vuosi sitten. Onneksi kaivoksen kanssa käydyin keskustelun jälkeen, jossa selitettiin mitä kokeessa tapahtuu ja miten voidaan varmistaa ettei koe aiheuta kaivoksen toiminnalle vaaraa tai häiriötä saatiin lupa maaston käyttöön.

Kevään aikana tapahtuman suunnittelu sai monta käännettä koronaepidemian edetessä ja erilaisten kokoontumisrajoitusten ollessa voimassa. Suunnitelmat yhteismajoituksista, lauaintain illallisista jne. jouduttiin heittämään kevään aikana romukoppaan eikä niitä enää viime metreillä yritetty palauttaa. Kaikenlaisia suunnitelmia tehtiin myös sen osalta miten Juniorimestaruus ja Flattimestaruus saadaan pidettyä erillisinä tapahtumina mikäli 50 hengen rajoitus olisi vielä ollut voimassa. Onneksi tapahtuman järjestämisen kannalta suurimmat rajoitteet purettiin ja yleisöä voitiin päästää paikalle eikä tapahtumia tarvinnut eristää toisistaan.

ohjaajat olivat koiriansa koeuralla luotsanneet. Viimeistä edellisessä, kolmoismarkkeeraus tehtävässä Emmi Kiviluoma antoi vastuun tehtävän suorittamisesta koiralle (skn Prissy Missy Heartbreaker), joka teki puhtaan suorituksen. Riitta Hynninen asetti koiran (sku Golden Reed's Black Sparrowhawk) joka lähteykseen huolellisesti ja sai kaikki riistat ylös kohtuullisen helposti, Tiina Pikkuahon koira (skn Filurin Fame) ei muistanut kunnolla toiseksi pudotetun paikkaa ja koiraa jouduttiin ohjaamaan, Jan-Erik Eriksson lähetti koiran (skn Svartalwen's Zaia Sonja) viimeiseksi pudotetulle mutta koira päätti toisin ja haki keskimmäisen. Ja sitten olikin pakka sekaisin ja tehtävä päättyi ohjattuun noutoon viimeiseksi pudotetulle. Tässä ryhmässä oli neljä koiraa joista kolme työskenteli hillitysti ja hyvin ohjaajansa hallinnassa ja yksi, joka rymisteli läpi kokeen. Jokainen koira sai riistat ylös tuossa tehtävässä ja ymmärrän hyvin hallitun ohjaamisen, koska muut koemuodot vaativat sen. Mutta silti minun sydämeni lämpenee tuolle hieman vallattomalle rymistelijälle”, Kertoo Ari-Pekka Fontell tyytyväisenä näkemänsä.

Neljännän tehtävän jälkeen tuomaristo kävi erittäin mielenkiintoisen keskustelun. Saadaksesen selvyuden koirien paremmuusjärjestyksestä ja kokeen parhaan koiran valinnasta, he päättivät tehdä vielä yhden rastin. Salaisuuden säilyttämiseksi yleisölle ja koirakoille ei ilmoitettu, että yksi koirista, Tiina Pikkuahon ohjaama skn Filurin Fame oli karsiutunut tämän rastin perusteella jatkosta.

Finaalin viimeinen tehtävä oli pitkä markkeeraus vesialueen yli vastakkaiseen rinteeseen. Ensimmäinen ohjaaja Jan-Erik Eriksson ja skn Svartalwen's Zaia Sonja ei saanut riistaa ylös ja seuraava ohjaaja Emmi Kiviluoma ja skn Prissy Missy Heartbreaker joutui jonkin verran ohjaamaan koiraa. Viimeinen ohjaaja, Riitta Hynninen ja sku Golden Reed's Black Sparrowhawk sai melko nopeasti koiran riistalle ja peli oli selvä!

”Kaikki finaalin koirat olivat loistavia ja erittäin työintoisia puurtajia. Haluan vielä hehkuttaa avoimen luokan koiria, sillä ne vain paransivat päivän edetessä, tehden koko ajan vaan parempia ja parempia suorituksia”, hehkuttaa Silvennoinen koirakoita.

Fontell ja Silvennoinen kiittävät lämpimästi kutsusta saada arvostella koiria rodun mestaruuskokeessa, ”Oli hienoa viettää viikonloppu flattiporukan kanssa”, toteavat molemmat miehet iloisina.

Oli erittäin positiivista nähdä, että voittajaluokkaan ilmoittautui reilusti flättejä ja kiitokset A-P:lle siitä, että hän suostui tuomaroimaan tavallista suuremman koiramäärän. Juniorimestaruuteen ilmoittautui myös kiitettävän suuri määrä koirakoita, joten sijainti pitkällä susiirajan takana ei onneksi pelottanut ketään.

Säähän koeviikonloppuna oli erinomainen, sopivan lämmin mutta lopulta ei paahteisen kuuma. Viime hetken toimitsijamestästyksen jälkeen saimme vielä riittävän määrän henkilökuntaa kuhunkin kokeeseen, että kokeet saatiin sujumaan hyvin.

Sunnuntaina finaalin päätyttyä ja palkintojenjaon pölyjen laskeuduttua totesin tyytyväisenä, että yhdessä tuomareiden ja luokkavaastavien kanssa oli jokaiseen luokkaan saatu suunniteltua varsin toimivat kokeet ja Flattimestaruuden finaali toimi juuri niin kuin sen toivottiinkin toimivan. Sen päivän parhaat metsästyskoirat saatiin esille. Olin erityisen tyytyväinen, että tänä vuonna mestaruus meni koiralle, joka menestyi hyvin niin näyttelyosuudessa, karsintakokeessa ja finaaliin. Olemme selvästi saaneet pidettyä kiinni siitä, että flatti on kaunis ja toimiva koira. Kiitokset omasta puolestani tuomareille, kaikille tapahtuman talkoolaisille, osallistujille ja yleisölle hienosta viikonlopusta!

- Ramin Miraftebi

Flattimestaruus 2020 tulokset

Flattimestaruus TOP-3

1. Harvahampaan Prissy Missy Heartbreaker

kasv. Mikko Saastamoinen

om. Emmi Kiviluoma & Liisa Jyväskylä, ohj. Emmi Kiviluoma

Erinomaisen kaunislinjainen 3v narttu. Kaunis pää ja kaula. Erinomaiset lavat ja olkavarsi. Kaunis selkälinja. Erinomaisesti kulmautunut takaa. Liikkuu kauniisti ja ryhdikkäästi. Ihana flätin luonne. Kauniisti esitetty. / Näyttelyosuuden kaunein.

Vahva työkoira, joka on hyvä markkeeraaja. Ohjaustehtävässä koira voisi kuunnella paremmin. Sillä on hyvä aloitekyky ja se on hyvä itsenäinen työskentelijä. / Finaalin nuorin koira. / Pisteet 6+10 = 16

2. Golden Reed's Black Sparrowhawk

kasv. Katja Villikka, om./ohj. Riitta Hynninen

4-vuotias uros. Urosmainen pää, hieman vaaleat silmät. Hieman pysty lapa ja olkavarsi. Keskivahva luusto. Tasainen kaunis selkälinja. Voisi liikkua hieman ponnekkaammin takaa. Hyvin esitetty. Iloinen luonne.

Koira joka parantaa suoritustaan päivän edetessä. Koira on hyvin suoraviivainen ja vahva suorittaja. Erittäin hyvässä yhteistyössä työskentelevä pari. / Finaalin paras käyttökoira. / Pisteet: 1+12 = 13

3. Svartwalen's Zaia Sonja

kasv. Anna-Lena Wendt, om./ohj. Jan-Erik Eriksson

7-vuotias narttu, kaunis pää. Voisi olla hieman feminiinisempi. Hieman pysty lapa- ja olkavarsi. Kauniit suorot etujalat. Kaunis suora selkälinja. Hyvin kulmautunut takaa. Liikkuu maatavoittavasti. Esitetään kauniisti.

Tehokas metsästyskoira, joka on hyvin ohjaajan hallinnassa ja luottaa ohjaajaansa. Markkeeraustehtävissä ohjaaja voisi luottaa koiraansa. / VOI-luokan karsinnan paras. / Pisteet: 1+8 = 9

Näyttelyosuuden sijoittuneet

1. Harvahampaan Prissy Missy Heartbreaker

kasv. Mikko Saastamoinen

om. Emmi Kiviluoma & Liisa Jyväskylä, ohj. Emmi Kiviluoma

Erinomaisen kaunislinjainen 3v narttu. Kaunis pää ja kaula. Erinomaiset lavat ja olkavarsi. Kaunis selkälinja. Erinomaisesti kulmautunut takaa. Liikkuu kauniisti ja ryhdikkäästi. Ihana flätin luonne. Kauniisti esitetty.

2. Flatkiss Guilty Intent

kasv. Christina Kiuru, om./ohj. Marianne Forsell

7-vuotias upeasti liikkuva feminiininen kokonaisuus. Kaunis pää ja ilme. Hieman vaaleat silmät. Erinomaiset kulmaukset edessä ja takana. Kaunis tasainen selkälinja. Ihana iloinen flätin luonne. Esitetään ja esiintyy todella hurmaavasti.

3. Amazing Black Beauty Reverie Stream

kasv. Guna Rize, om./ohj. Anneli Ilumets

4-vuotias kaunis feminiininen kokonaisuus. Kaunis pää ja ilme. Hieman vaaleat silmät ja isohkot korvat. Kaunis kaula ja selkälinja. Tasapainoisesti kulmautunut edestä ja takaa. Liikkuu kevyesti. Esitetään ja esiintyy kauniisti. Iloinen flätin luonne.

4. Susedalens Tikka Pull the Trigger

kasv. Johanna Ling, om./ohj. Tiina Pikkuaho

3-vuotias kaunislinjainen narttu. Erinomainen pää, hieman vaaleat silmät. Erinomainen kaula ja selkälinja. Suorat etujalat. Tassut voisivat olla hieman tiiviimmät. Tasapainoisesti kulmautunut edestä ja takaa. Liikkuu maatavoittavasti, hieman leveästi edestä. Kaunis sivuprofiili. Esiintyy ja esitetään kauniisti. Iloinen flätin luonne.

5. Filurin Fame

kasv./om./ohj. Tiina Pikkuaho

9,5-vuotias hurmaava veteraaninarttu. Ihanat tummat silmät. Suorat etujalat. Kaunis kaula ja selkälinja. Hieman pysty olkavarsi. Hyvin kulmautunut takaa. Liikkuu kauniisti ja ryhdikkäästi. Esitetään ja esiintyy kauniisti ihanalla energialla.

Flattimestarin haastattelu / Emmi Kiviluoma

Miltä nyt tuntuu?

Uskomattomalta.

Minkälaisia tehtäviä finaalissa oli?

Todella monipuolisia ja metsästyksellisiä. 1. rasti oli ”varisjahti”, joka suoritettiin parityönä, kumpikin koirakko suoritti 1-markkeerauksen ja maaohjauksen harjun taakse. 2. rasti oli viisto vesiohjaus. 3. rasti seuraamisen yhteydessä tullut 1-markkeeraus kaislikon taa veteen. 4. rasti oli taas paritehtävä, jossa toinen koirakko suoritti 3-markkeerauksen veteen toisen tehdessä hakua maalla. Kun riistat saatiin talteen vaihdettiin suorituspaikkoja. 5. rastilla suoritettiin pitkä 1-markkeeraus. Tehtävä alkoi lyhyellä drivella vastarannan takana olevaan rinteeseen, jonne pudotuskin tuli.

Mikä ratkaisi kisan voiton teille?

Kikka teki kokemattomuudestaan huolimatta finaalissa tasaista työtä rastilta toiselle saaden kaikki riistat talteen. Ei se aivan virheetöntä suorittamista ollut, mutta Kikka on kovalla tahdolla varustettu noutaja, joka ei anna periksi ennen kuin riista on tallessa. Vastapainoksi Kikka teki parilla rastilla todella mahtavat noudot ylittäen kaiken osaamistasonsa. Lopulta Mestaruuden ratkaisi meille näyttelyosuuden voitosta tulleet pisteet.

Millainen koepaikka Outokumpu oli?

Paikoitellen maaston peitteisyys esti yleisöä näkemästä koiran suorittamista, mikä oli vähän harmi. Muuten maastot olivat sopivan haasteellisia.

Mikä on koirasi paras ominaisuus?

Loputon työinto ja hyvä itseluottamus. Näiden ominaisuuksien ansiosta Kikka on sitkeä työskentelijä, se ei oma-aloitteisesti kysele apuja ohjaajalta vaan lähtökohtaisesti työskentelee itsenäisesti, kunnes löytää riistan.

Kuinka paljon harjoittelette?

Moneen muuhun verrattuna varmasti todella vähän. Kikka on yhteisomistuskoiraa, joka asuu Liisan luona Tampereella, ja käy luonani treenaamassa pari viikkoa kerrallaan aina silloin tällöin. Kikan ollessa täällä harjoittemme noin kaksi-kolme kertaa viikossa.

Mihin keskitytte treeneissä?

Yhteistyön luomiseen. Kikka on kiltilti, mutta luonnostaan hyvin itsenäinen suorittaja, joten olen yrittänyt vakuuttaa, että se ohjaaja

Harvahampaan Prissy Missy Heartbreaker

voi aina silloin tällöin olla ihan hyödyllinenkin.

Mikä on ollut vaikeinta treenata?

Markkeeraukset. Kikalla on hyvin vahva ja laaja haku, mihin se mielellään turvautuu myös markkeerauksissa. Muut koirani ovat olleet luonnostaan todella taitavia markkeeraajia, enkä ole juurikaan niitä joutunut opettamaan aikaisemmin. Kikka kyllä muistaa pudotusalueet, mutta vähän suurpiirteisesti, eikä paina pudotuspaikkaa ihan niin tarkkaan mieleensä. Finaalissa se tosin teki täysin virheettömän 3-markkeerauksen, siinä missä 1-markit vaati enempi työtä. Ehkä hän on flattinä kaivannut markkeerauksiin vain haastetta.

Mikä oli mieleenpainuvin hetki kisassa?

Neljännän rastin työskentely veti ohjaajan aika hiljaiseksi. Kaikki viisi riistaa tulivat talteen vauhdilla ja helposti. Kikka ei ole ikinä aikaisemmin tehnyt 3-markkeerausta, ja varmasti tämän suorituksen ansiosta saatiin menolippu vielä viimeisellekin rastille. Mikä oli ohjaajalle täydellinen yllätys, itsessään finaali paikka oli jo iso juttu. Lauantain karsintakoe oli Kikan ensimmäinen startti avoimessa luokassa, ja vaikka se menikin loistavasti, niin lähdin finaaliin ilman mitään odotuksia menestymisestä. Näin nuoren ja kokemattoman koiran kanssa finaalin 2. sija todellakin oli täysi yllätys.

- Emmi Kiviluoma

Juniorimestarin haastattelu / Kirsi Launomaa & Mikko Tusa

Mikko ja Kirsi, miltä nyt tuntuu?

Juniorimestaruus oli Rikin ensimmäinen koe, jossa meillä oli mahdollisuus nähdä millaiset valmiudet sillä on tällä hetkellä suoriutua metsästyskokeen eri osa-alueista. Mahtavat fiilikset, koska meillä ei ollut mitään ennako-odotuksia kisaan lähdettäessä. Mieltä myös lämmittää, kun Riki sijoittui mukavasti näyttelyosuudessakin.

Minkälaisia tehtäviä kokeessa oli?

Kokeen alussa koira kytkettiin irti, jonka jälkeen ammuttiin laukaus vesiohjauskelle. Tästä siirryttiin lyhyellä seuraamisella rantaan vesiohjaukseen. Ohjaustehtävän jälkeen aloitettiin hakutehtävä. Suopursussa, vesijättömaalla ja kortteikossa olevalta hakualueelta tuli löytää ensin kaksi riistaa, jonka jälkeen suoritettiin kaksoismarkkeeraustehtävä. Markkeerausheitot heitettiin veneestä, ensimmäinen heitto variksella maalle rantaan ja toinen heitto lokilla avoveteen. Markkeeraustehtävän jälkeen hausta tuli löytää vielä loput neljä riistaa.

Mikä ratkaisi voiton teille?

Riki keskittyi mukavasti tehtäviin ja työskenteli hyvässä yhteistyössä ohjaajan kanssa. Lisäksi sillä oli suunnaton palo metsästä ja löytää riistaa. Ehkä nämä ominaisuudet ratkaisivat tällä kertaa.

Minkälainen koepaikka

Törisevän Erän Loukon majan maasto oli?

Koepaikka oli kaikin puolin toimiva paikoitusta myöden. Koemaasto oli luokkaan sopiva, mutta kuitenkin riittävän metsästyksellinen.

Mikä on koirasi paras ominaisuus?

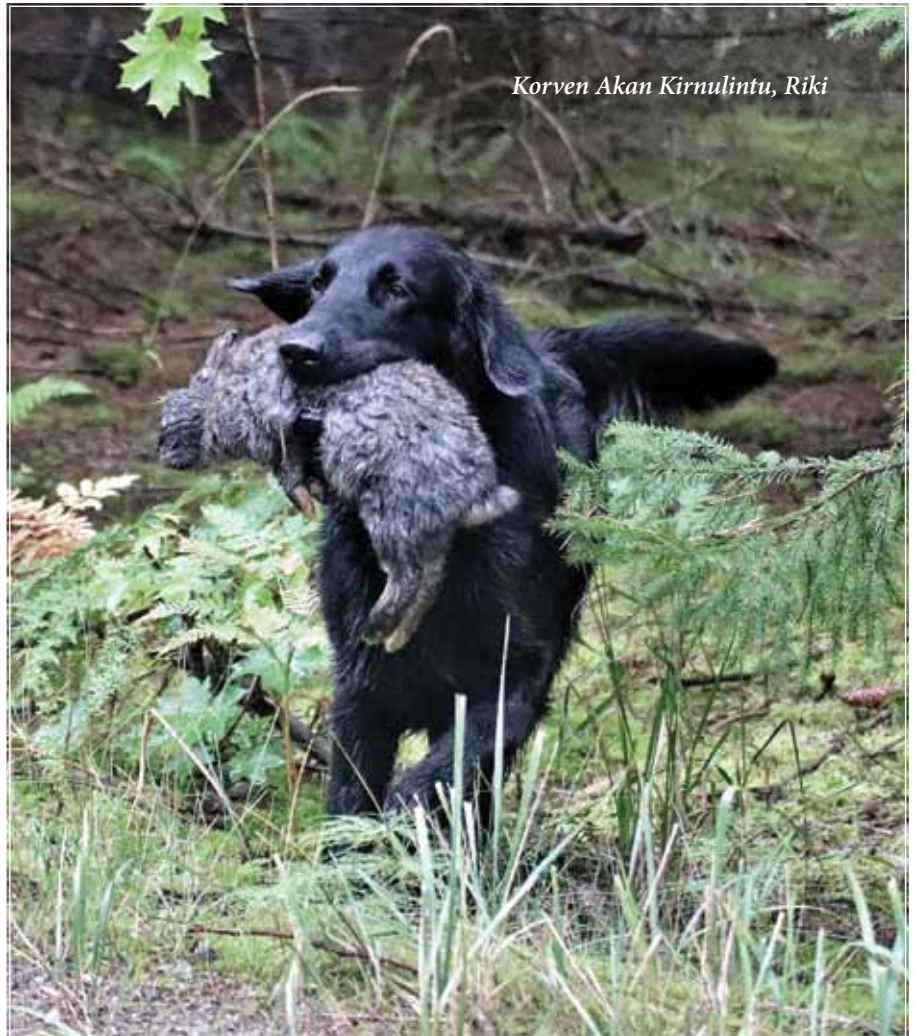
Riki on saanut perimässään niin sanotun flatin sydämen, jonka voimalla se suorittaa annettuja tehtäviä hyvällä sykkeellä. Lisäksi se oppii nopeasti asioita ja keskittyy hyvin ohjaajan kanssa tekemiseen.

Kuinka paljon harjoitlette?

Harjoitteleme erilaisia noutamisen sekä koiran hallinnan perusasioita pienissä osissa päivittäin, esimerkiksi lenkkien ja Rikin ruokailujen yhteydessä.

Mihin keskitytte treeneissä?

Koska Rikillä on suuri työmoottori, keskittyvät harjoitukset tällä hetkellä pitkälti totte-

levaisuuteen ja perushallintaan varsinaisten noutojen jäädessä vähemmälle. Toki teemme myös lajiharjoitteita sopivassa suhteessa koiran itseluottamusta lisäten. Meille on tärkeää, että koiralla säilyy itsenäinen metsästyksen palo, vaikka sen tuleekin tarvittaessa luottaa ohjaajaan.

Mikä on ollut vaikeinta treenata?

Riki on aina valmis tekemään asioita ja se haluaa miellyttää ohjaajaa, joten varsinaisia ylitsepääsemättömiä vaikeuksia ei ole ollut. Toki on jouduttu miettimään ratkaisuja erilaisiin tilanteisiin, joita aina koiran koulutuksessa tulee eteen. Varmasti koiran hyvä muisti ja oma tahto metsästä tuleen asettamaan jatkossa haasteita esimerkiksi ohjattavuuden treenaamiseen. Tällaisia harjoitteita teemme tällä hetkellä hyvin maltit-

lisesti, koska nuorta flattia ei tule paineistaa noutojen yhteydessä liikaa. Tärkeintä tässä vaiheessa on rakentaa hyvää yhteistyötä ja luottamusta ohjaajaan.

Mikä oli mieleenpainuvuin hetki kokeessa?

Paras hetki oli se, kun näimme millaisella tarmolla Riki suoritti itsenäisyyttä sekä koiran omia ominaisuuksia vaativat markkeeraus- ja hakutehtävät. Tuomarin sanoin, Riki teki hakutehtävää apinan raivolla etsien ja löytäen riistaa määrätietoisesti. Oli ilo havaita, että vaikka kotona harjoittemme ovat hallintapainotteisia, ne eivät vaikuttaneet kokeessa koiran työskentelyhaluun mitenkään.

- Kirsi Launomaa & Mikko Tusa

Juniorimestaruus 2020 tulokset

*Flat Power Friends Forever
& Marianne Forsell*

*Korven Akan Kirnulinu
& Mikko Tusa*

Näyttelyosuuden sijoittuneet:

1. Flat Power Friends Forever

kasv. Anu & Kimmo Vorobjev, om./ohj. Marianne Forsell

22kk. Tasapainoinen selvä sukupuolileima, aavistuksen vaaleat silmät, hieman pyöreä kallo, hyvin asettuneet hieman isot korvat. Kaunis kaula, hyvä eturinta, hyvä selkälinja. Tasapainoisesti kulmautunut. Erinomaiset sivuliikkeet, hieman ahdas takaa. Iloinen häntä.

2. Dantaran Glossy and Gorgeous

kasv. Laura Rajakallio, ohj. Nina Pöyry

om. Nina Pöyry & Laura Rajakallio

22kk. Tasapainoinen feminiininen. Oikealinjaiset pään linjat, kauniit silmät, hieman pyöreä kallo, hyvin asettuneet korvat, kaunis kaula. Hyvä rintakehä, hyvä selkälinja, aavistuksen nouseva vatsalinja. Hieman pitkä lanne, tasapainoisesti kulmautunut. Liikkuu hyvin, hieman ahdas takaa. Iloinen häntä. Hyvät lihaksat.

3. Korven Akan Kirnulinu

kasv. Riitta Koivisto, om. Kirsi Launomaa, ohj. Mikko Tusa

16kk. Tasapainoinen, ikäisekseen selvä sukupuolileima. Oikealinjainen pää, aavistuksen vaaleat silmät, hieman korkealle kiinnittyneet isot korvat, kaunis kaula, lyhyt olkavarsi. Liikkuu lyhyellä askeleella, nostaa häntäänsä liikkeessä. Hyvät reisolihakset.

4. Ninjantähden Homemade Happiness

kasv. Satu Marins, om./ohj. Juho Pajari & Satu Marins

22kk. Ikäisekseen tasapainoinen, kaunislinjainen. Oikealinjainen pää, aavistukset vaaleat silmät, kaunis kaula, hyvä selkälinja, hieman kuroutunut vatsalinja. Tasapainoisesti kulmautunut, iloinen luonne. Liikkuu kauniisti sivulta, hieman ahtaasti takaa.

5. Biehkan Rairai

kasv./ohj. Jori Saastamoinen, om. Mika Sarekivi & Jori Saastamoinen

19kk. Selvä sukupuolileima, feminiininen. Yhdensuuntaiset päänlinjat, aavistuksen vaaleat silmät, hyvin asettuneet isohkot korvat, kaunis kaula. Hyvä selkälinja, hieman pitkä lanne ja luisu lantio. Tasapainoisesti kulmaukset. Liikkuu lyhyellä askeleella. Iloinen häntä.

Juniorimestaruus TOP-3:

1. Korven Akan Kirnulinu

kasv. Riitta Koivisto, om. Kirsi Launomaa, ohj. Mikko Tusa

16kk. Tasapainoinen, ikäisekseen selvä sukupuolileima. Oikealinjainen pää, aavistuksen vaaleat silmät, hieman korkealle kiinnittyneet isot korvat, kaunis kaula, lyhyt olkavarsi. Liikkuu lyhyellä askeleella, nostaa häntäänsä liikkeessä. Hyvät reisolihakset.

Yleisvaikutelma: Suurella työmoottorilla paljon kapasiteettia omaava koira, joka suoriutuu päivän tehtävistä helposti. Pienet kauneusvirheet ohjaustehtävän alussa eivät vaikuta tänään kokonaiskuvaan.

Pisteet: 4+12 = 16

2. Coastallight Island Highway

kasv. W. Tisdall & J. Teskey, om./ohj. Anne Kolsi

Maskuliininen vahva uros, joka on erittäin kaunis kauttaaltaan. Oikealinjainen pää, silmien asento häiritsee hieman ilmettä, hyvin asettuneet korvat, hyvä kaula, vahva eturinta, vahva runko, hyvä selkälinja. Tasapainoiset kulmaukset. Virtaa täynnä oleva uros, joka valitettavasti ontuu tänään oikeaa takajalkaansa.

Yleisvaikutelma: Iloinen ja hieman vallaton koira, joka suoriutuu päivän tehtävistä mallikkaasti. *Pisteet: 1 + 10 = 11*

3. Majakkasaaren Erävoitto

kasv. Minna Latva, om./ohj. Jonna Mertanen

13kk, ikäisekseen selvä sukupuolileima. Oikealinjainen pää, aavistuksen vaaleat silmät, hyväasentoiset korvat, lyhyt kaula, hyvä eturinta, hyvä selkälinja, aavistuksen luisu lantio, tasapainoiset kulmaukset. Liikkeiden tulee vakiintua iän myötä, liikkuu lyhyellä askeleella, ahtaasti takaa. Iloinen hännän heiluttaja

Yleisvaikutelma: Hyvällä työmoottorilla varustettu koira, joka tänään tekee tehokasta hakua ja suorittaa erinomaiset paikallistamistehtävät. Ohjauksen epäonnistuminen vaikuttaa tänään kokonaiskuvaan.

Pisteet: 1 + 8 = 9

Juniorimestaruus

– tuomareiden terveiset

Juniorimestaruuden koeosuuden tuomari Tiia Bräyschy-Martiskainen oli iloinen saatuaan kutsun arvostelemaan 17 nuorta flattia rodun mestaruuskokeessa. Hän kuvaili tätä erityisen hienoksi ja mieleenpainuvaksi kokemukseksi, jossa hän sai nähdä upeita suorituksia nuorilta, uransa alkutaipaleella olevilta flateilta.

Juniorimestaruuteen suunniteltu koe oli tasoltaan alokasluokan tyyppinen peruskoe, jossa jokaisella nuorella koiralla oli mahdollisuus onnistua.

Tiia kertoo paikallistamistehtävän onnistuneen suurimmalla osalla koirista hyvin ja riistoja saatiin ylös mukavasti. Flatit ovat taitavia markkeeraajia! Hakutehtävässä jo kokemusta omaavat koirat onnistuivat, mutta joillakin nuoremmilla koirilla oli vaikeuksia siirtyä alueen avonaiselta puolelta metsän puolelle tai toisinpäin. Kokeen vesiohjaustehtävä osoittautui monelle haastavaksi. ”Toivoisin, että ohjaajat harjoittelisivat koiriensa kanssa monenlaisissa ympäristöissä ja erilaisilla rannoilla”, ohjeistaa Bräyschy-Martiskainen. ”Myöskään perushallintaa ei voi koskaan korostaa liikaa ja tämä tulikin kokeessa hyvin esille muutamien koirien kohdalla”, hän jatkaa. Juniorikoirien riistankäsittely oli Bräyschy-Martiskaisen mielestä pääosin moitteetonta, paria vahinkoa lukuun ottamatta.

Juniorimestaruuden näyttelyosuuden tuomari Pia Takkunen kertoo nähneensä kehässä, erittäin hyvin käyttäytyviä, flattimäisen iloisia nuoria koiria. Suurimmalla osalla koirista oli selvät sukupuolileimat, niin uroksilla kuin nartuilla. Joitakin vaaleita silmiä sekä isoja korvia mahtui joukkoon. Muutamilla yksilöillä oli kuroutuvia vatsalinjoja. Koirat olivat oikean luonteisia, iloisia ja vilkkaita sekä ystävällisiä.

”Terverakenteinen koira liikkuu hyvin ja pystyy toimimaan metsästyksessä”, summaa Takkunen ja toteaa nähneensä muutamia löysiä etuliikkeitä, sekä useampia ahtaita takaliikkeitä. Lyhyet takaskeleet johtuivat luisuista lantioista.

”Valitsin seitsemästätoista koirasta kuusi jatkoon, joista viisi sijoittui. Yksi sijoittuneista oli sivuprofililtaan ja rakenteeltaan hiukan muita kevyempi, mutta sen liikkeet olivat upeat! Kolme ensimmäistä olisi voinut olla missä järjestyksessä tahansa. Ensimmäisen liikkeet olivat erinomaiset, se suorastaan liiti kehässä pitkällä maatavoittavalla askeleella. Koiran rakenne oli kunnossa ja liikkeet tasapainoiset”, kertoo Takkunen.

Pia Takkunen ja Tiia Bräyschy-Martiskainen toivottavat paljon onnea Juniorimestarille ja kaikille juniorimestaruudessa sijoittuneille. ”Onnea ja menestystä kokeisiin ja hyviä noutoja alkavalle metsästyskaudelle koko flattipurukalle!”

Tuomarikommenttien kooste: Mari Mamia

WT-mestaruus

– kisatunnelmia

Osallistuin sekä voittaja- ja alokasluokkaan flattien WT-mestaruudessa. Tässä hieman kertomusta ALO-luokasta. Alokasluokan kokeeseen osallistui 13 noutajaa, joista seitsemän sileäkarvaista noutajaa. Flatteja oli siis lukumäärältään vähän, missähän kaikki alokasluokan koirakot oikein olivat?

Koe järjestettiin entisellä turvesuoalueella, joten tietää heti, ettei siellä kovin paljon puustoa kasvanut. Koepaikka oli kuitenkin oikein sopiva ja kyllä siellä kasvoi lehtipuuta ja puskaa ihan tarpeeksi. Myös oikein sopiva vesialuekin oli, iso lampi saarekkeineen, jonne koetoimikunta oli suunnitellut hyvät tehtävät kaikkiin luokkiin. Alokasluokka ja avoin luokka suoritettiin aamupäivällä, ja sen jälkeen oli suoritusvuorossa voittajaluokan koirakot iltapäivällä.

Alokasluokan ensimmäisen rastin arvosteli Maarit Saarinen. Rastilla suoritettiin maaohjaus. Tehtävä aloitettiin lyhyellä seuraamisella, jonka jälkeen koira laitettiin istumaan. Sitten tuli laukaus. Ohjausdami sijaitsi kujan päässä. Kujan sivuilla oli runsaasti pusikkoa, eli jos koira ei pysynyt kujalla, se katosi totaalisesti ohjaajalta. Matka ei ollut pitkä, ehkä noin 30 metriä. Tässä tehtävässä tarvittiin koiralta hyvää linjaa, kuuliaisuutta sekä lähihakua.

Seuraavan rastin kaksoismarkkeerauksen arvosteli Mervi Salo. Matkat olivat lyhyehköt. Lähetyspaikalta katsottiin ensin laukaus ja heitto suoraan eteen, noin 25 metriä. Heiton jälkeen oli hyvin aikaa, jos halusi, kääntää hieman koira vasempaan, jonne heitettiin laukauksen kera toinen dami, noin 40 metrin päähän. Tässä suositusrjestyksessä tuli damit myös hakea.

Kolmos- ja nelosrasti olivat tuplarastina, eli samalla paikalla tehtiin kaksi rastia kerralla. Kolmosrastilla oli ykkösmarkkeeraus, kohdullisella matkalla, dami putosi hieman kosteikkoon. Tämän noudon jälkeen suoritettiin nelosrasti, jonne käveltiin ehkä noin kymmenen metriä kolmosrastilta. Rastilla oli ”yhden miehen korppi” drive. Koira nouti yhden damin drivesta. Rastin arvosteli Maarit Saarinen.

Viides eli viimeinen rasti, suoritettiin isolla lammella. Lammessa oli kaksi pientä saarekettä peräkkäin lähetyspaikalta katsottuna. Ensimmäiseen saarekkeen heitettiin ykkösmarkkeeraus veneestä, johon ammuttiin laukaus maalta, ohjaajasta katsottuna oikealta. Matka oli tälläkin rastilla ihan maltillinen. Rastin arvosteli Matti Tenhunen.

Alokasluokan kokeessa tuli kaikkiaan neljä ykköstulosta, joista kolme flateille. Voittaja oli Celtair Fox Channel ALO1 88p. Ykkösen saivat myös Durasselin Michael Jackson pistein 86, sijoittuen koko kokeessa toiseksi, sekä Biehan Laphroaig ALO1 82p. Kakkostuloksen sai Allikon Virkkunen 81p. Koejärjestelyt oli hyvät. Oli ilo huomata, että parkkiin oli opastus aamulla. Parkkitilaa kun oli rajoitetusti, ja tien viereen saatiin hallitusti rivi autoja ilman

sekasortoa. Koejärjestelyt sekä rastit sujuivat hyvin ja muutenkin tiedotus toimi moitteetta. Ja aina on ilo huomata, että kaikki noutajaväki tulee hyvin keskenään juttuun. Koe oli myös Lakeuden piirinmestaruuskoe, eli paikan päällä kisattiin samalla kahdesta mestaruudesta. Onnistuessaan ne olisi voinut sama koirakko voittaa.

Tuomarit loppupuheessaan mainitsivat, että ehkä joillakin koirilla näkyi aloitettu metsästyskausi. Koirat saattoivat metsästää rasteilla enemmän kuin tavallisesti, siis omatoimisesti. Tuomarit myös ohjeistivat jatkoa ajatellen, että mikäli koira on alueella, jossa noudettava dami on, antakaa sen tehdä siinä rauhassa töitä, mutta mikäli koira ei ole alueella, se pitää pysäyttää ja ohjata alueelle, ja että harvemmin koira nopeasta vauhdista tottelee lähihakupillia ilman pysäytystä.

Opastus rasteilla oli kiitettävää niin ns. sisäänheittäjien kuin tuomareidenkin toimesta. Tuomarit kertoivat tehtävät hyvin selkeästi, ja heiltä saattoi kysyä tehtävän kulusta, mikäli jotain jäi epäselväksi. Kaiken kaikkiaan oli kiva koepäivä, vaikka hieman ylimääräistäkin jännitystä päivään kuului.

*Kisaterveisin Raija Gärding
& Allikon Tulen Voima sekä Allikon Virkkunen*

Kuva © Marko Mikkilä

WT-mestaruus – VOI-luokan kulku

Tämänvuotinen flattien WT-mestaruus järjestettiin Kurjennevan entisellä turvetuotantoalueella yhteistyössä Lakeuden Noutajien kanssa. Sopivan haastaviin maastoihin oli laadittu selkeät, helposti hahmotettavat, voittajaluokan tasoa vastaavat tehtävät. Hienoa oli, että kaikkiin luokkiin oli ilmoitettu useita flatteja ja ne saavuttivat myös hienosti tuloksia!

Ensimmäinen tehtävä oli kakkosmarkkeeraus turveaukean reunustamaan pajupusikkoon. Molemmille heitoille tuli lintupillillä huomion herätysään. Heitot putosivat pusikkoon, mikä teki haastavaksi koiran avustamisen, mikäli sen huomiokyky oli tiputusten aikana harhautunut muualle. Toinen rasti oli ohjaus läpi maastovaihdoksien. Dami oli matalan vallin takana, joten koiran oli ohjattava vallille ja ohjeistettava siinä etenemään tarkasti etsien. Linjasta oikealle seurattiin lyhyt, tiivis ajojahti ennen lähetystä.

Kolmos- ja nelosrastit suoritettiin peräkkäin. Kolmosrasti tehtiin parityönä ja siinä molemmille tuli kaksi ykkösmarkkeerausta. Lyhyt tuli suoraan edessä olevan kaislikon eteen ja pitkät molemmin puolin kaislikkoa sen sivuun lyhyen markkeerauksen paikan läheltä ohittaen. Haastetta teki peitteinen putoamismaasto. Nelosrastin ohjaus suoritettiin kolmosen jälkeen vuorotellen. Paikka oli edellisestä vasemmalle ja dami oli asetettu kiven päälle arviolta noin metrin korkeuteen. Koiran tuli pystyä keskittymään vainun käyttöön ja selvittää sen lähde maan tasoa korkeammalta.

Kolmos- ja nelosrastit kokeen kolme tuomaria arvostelivat yhdessä. Yksi lähetti koirat, toinen oli markkeerauspaikalla ja kolmas passitorinissa. Tällä tavalla tuomarit saivat monipuolisemman kuvan koirien työskentelystä kuin perinteisesti vain lähetyspaikalta katsottuna. Oikein hyvä ja kannatettava tapa!

Viides rasti sisälsi ohjauksen ja markkeerauksen monimuotoisella lammella. Ensimmäinen heitettiin markkeeraus linjasta oikealle sorsakaa-veiden keskelle. Tämä jätettiin muistiin ja ohjaus tuli pienten saarten ohitse vastarannalle. Saarella oli ollut aiemman luokan dameja, mikä lisäsi haastetta. Ohjauksen tultua talteen noudettiin vielä markkeeraus.

Voittajaluokassa starttasi seitsemän flattia. Parhaiten päivän tehtävistä suoriutui Jan-Erik Erikssonin tyylikkäästi ja vähäeleisesti ohjaama Sonja (Swartalwen's Zaia Sonja). Koirakko kruunattiin vuoden 2020 flattien WT-mestariksi ja se saavutti VOI1-tuloksen. Raija Gärdingin Hoppu (Allikon Tulen Voima) saavutti VOI2-tuloksen ja Minna Mäki-Valkaman Mortti (Filurin Torojolli) ja allekirjoittaneen Paha (Sniffens Alppien Lumimies) saivat kokoon pisteitä VOI3-tuloksen arvoisesti. Hienoa on, että näin moni koirakko ylsi tuloksille tämän lajin mestaruuskokeessa!

– Anu Mikkola

WT-mestaruus 2020 tulokset

Swartalwen's Zaia Sonja

Flattien WT-Mestari:
Swartalwen's Zaia Sonja
ohj. Jan-Erik Eriksson VOI1 86p

Flattien WT-Haastaja:
Golden Reed's Black Sparrowhawk
ohj. Riitta Hynninen AVO2 69p

Flattien WT-Kisälli:
Celtair Fox Channel
ohj. Kari Husso ALO1 88p

Kokeeseen osallistuneiden flattien tulokset:

ALO-luokka:

- Celtair Fox Channel
ohj. Kari Husso ALO1 88p
- Durasselin Michael Jackson
ohj. Janne Antila ALO1 86p
- Biehkan Laphroaig
ohj. Tiina Tuononen ALO1 82p
- Allikon Virkkunen
ohj. Raija Gärding ALO2 81p
- Palokallion Valhalla
ohj. Heli Pitkäljärvi ALO0 75p
- Biehkan Piipaa
ohj. Sari Malin ALO0 75p
- Dakotaspírit Ob-La-Di Ob-La-Da
ohj. Niina Parviainen ALO0 47p

AVO-luokka:

- Golden Reed's Black Sparrowhawk
ohj. Riitta Hynninen AVO2 69p
- Pyymäen Tuuliviiri,
ohj. Tanja Manerus AVO0 43p

VOI-luokka:

- Swartalwen's Zaia Sonja
ohj. Jan-Erik Eriksson VOI1 86p
- Allikon Tulen Voima
ohj. Raija Gärding VOI2 81p
- Filurin Torojolli
ohj. Minna Mäki-Valkama VOI3 57p
- Sniffens Alppien Lumimies
ohj. Anu Mikkola VOI3 56p
- Filurin Tarina
ohj. Heli Pitkäljärvi VOI0 58p
- Allikon Tulin Lempi
ohj. Henna Mikkonen VOI0 43p
- Korven Akan Tuittu
ohj. Riitta Koivisto VOI0 30p

Golden Reed's
Black Sparrow-
hawk ja Celtair
Fox Channel

FLATTIEN TOKO-VIIKONLOPPU 10.-11.10.2020 ASIKKALASSA

FLATTIEN TOKO-MESTARUUSKOE LA 10.10.2020

ALO, AVO, VOI, EVL.
Tuomarit Ralf Björklund ja Piritta Pärssinen.

Mestaruus ratkotaan EVL-luokassa,
mutta jokaisesta luokasta palkitaan paras sileäkarvainen noutaja!

Rotumestaruuden yhteydessä kilpaillaan
myös joukkuemestaruudesta.

Joukkueeseen voi kuulua 3-5 koiraa,
joista vähintään yhden tulee osallistua VOI- tai EVL-luokkaan.

Ilmoittautuminen flateille 16.-23.9.2020
Koepaikan varaukset sähköpostilla: pipa.parssinen@gmail.com.

Osallistumismaksu: jäsenille 25 euroa
tilille FI28 5620 0920 4247 50, viite: 1010 20206.

Tiedustelut: Pipa Pärssinen, p. 040 536 7167

FLATTIEN TOKO-TREENIPÄIVÄ SU 11.10.2020

Ilmoittaudu mukaan treenaamaan TOKOa
flattimaisessa seurassa!

Ei varsinaista koulutusta,
vaan päivä suunnitellaan osallistujien kesken
ja treenataan yhdessä.
Osallistumismaksu 20 €.

Ilmoittautumiset treenipäivään
su 27.9.2020 mennessä Miia Mäkijouppilalle:
miia.makijouppila@gmail.com, p. 040 564 6453

Flattikisälli 2020 haastattelu / Kari Husso

Celtair Prunaprisimia, Kuura

Miltä nyt tuntuu?

Tosi hienolta, oli yllätys itsellenikin, että pärjättiin näin hyvin ja voitettiin toistamiseen Flatti-Kisälli.

Minkälaisia tehtäviä kokeessa oli?

Koe alkoi ykkösmarkkeerauksella, joka heitettiin veneestä. Markkeeraus oli pitkä ja koira joutui hakemaan sen ensin uimalla vesialueen yli, nousemaan maalle kosteikkoon ja vielä uimaan pienen vesialueen yli maalle matalaan heinikkoon. Samaan aikaan vene soudettiin hitaasti vasemmalle pois lähistöltä valmiiksi toista markkeerausta varten. Toinen markkeeraus tuli myös vesialueen toiselle puolelle veteen niin, että välissä oli matala heinikkoinen maa-alue. Markkeeraukset tulivat noin 45° kulmassa toisiinsa nähden. Näiden jälkeen siirryttiin rannan suuntaisesti vasemmalle noin 15 metriä ohjauksen lähetyspaikkaan. Ohjaus oli noin 20-30 metrin pituinen yliuitto vastarannalla olevaan pieneen syvennykseen. Lopuksi siirryttiin tekemään kokeen hakuosuus. Hakuosuudella oli kaislikkoalueella neljä riistaa ja loput riistoista oli kuivalla maalla.

Mikä ratkaisi voiton teille?

Saimme hyvät edellytykset kisaan voittamalla näyttelyosuuden heti aamupäivästä. Koeosuudella saatiin tarvittavat riistat ylös ja ALO1-tulos, jotka lopulta yhteispisteiltään riitti Flatti-Kisällin voittoon.

Minkälainen koepaikka Ylivieska oli?

Paikkana Ylivieska oli todella hieno. Keskuspaikka majoituksineen oli suorastaan upea. Koealue oli kävelymatkan päässä, jossa yleisöllä oli loistavat mahdollisuudet seurata koirakoiden työskentelyä.

Koemaastot olivat mahtavat. Niissä olisi hyvä järjestää erilaisia treenejä ja kokeita koirille.

Mikä on koirasi paras ominaisuus?

Kuura on ennen tehtäviä rauhallinen sekä hyvin keskittynyt ja meidän yhteistyö toimii hyvin.

Kuinka paljon harjoittelette?

Korona on sotkenut kovasti harjoituksia ja suunnitelmia ja sen vuoksi treenaaminenkin on tänä vuonna jäänyt normaalia vähemmälle. Olemme toki NOWT:tä treenanneet kuluvana vuonna, mutta NOME-B:n osalta treenikerrat ovat jääneet vähiin.

Mihin keskitytte treeneissä?

Koiran hallittavuuteen olen panostanut nyt enemmän. Treeneissä pyrimme keskittymään yhteen osa-alueeseen kerrallaan (mm. markkeeraukset, ohjaukset, walkup). Lopuksi aina onnistunut suoritus, niin jää hyvä mieli molemmille!

Mikä on ollut vaikeinta treenata?

Vesi- ja kaislikkotehtävien harjoittelu tarpeeksi haastavien treenimaastojen vähyyden vuoksi. Lisäksi vaikeampien tehtävien harjoittelussa pitää olla aina treenikaveri.

Mikä oli mieleen painuvin hetki kokeessa?

Ensimmäisen markkeerauksen selvittäminen sekä tuomarin kysymys: meneekö jäljelle? Oli kiva sanoa, että jälki on tehty aiemmin.

Flattikisälli 2020 tulokset

1. Celtair Prunaprisimia

kasv. Jenni Juven, om. Senni ja Kari Husso, ohj. Kari Husso

Näyttelyosuus: 3v. Erinomainen tyyppi ja mittasuhteet. Hyvä päälinja ja miellyttävä ilme. Keskiruskeat silmät. Tiukka purenta. Hyvät korvat. Hyvä kaula, joka kiinnittyy kauniisti selkälinjaan. Erinomainen etulinja, mallikas runko. Tasapainoiset kulmaukset. Hyvät käpälät. Erinomainen turkki ja häntä. Tasapainoinen liikkua ja miellyttävä luonne.

Koeosuus: Haku: Kattaa hyvin kuivemman alueen saaden riistoja talteen. Lopulta koira kattaa myös kaislikkoalueen. Ohjattavuus: Koira suoriutuu erinomaisesti vesiohauksesta. Paikallistamiskyky: VM1: Koira havaitsee pudotuksen ja lähtee noutamaan suoraviivaisesti, hämääntyä turvemöykystä. Muistaa lopulta oikean alueen ja riista saadaan talteen. VM2: Koira havaitsee pudotuksen ja saa linnun talteen itsenäisesti. Riistan käsittely: Moitteeton. Passityöskentely: Varma laukausten ja heittojen aikana. Jäljestämiskyky: Koira suorittanut jäljen aikaisemmin. Muut ominaisuudet: Erinomainen yhteistyö. Yleisvaikutelma: Hienolla ilmeellä työskentelevä koira, joka osoittaa erinomaista ohjattavuutta ja kokonaisuutena hyvää paikallistamiskykyä. Koira esittää tänään varsin mukavaa ja tehokasta hakua.

Pisteet: 12 + 6 = 18

2. Palokallion Valkyria

kasv. Heli ja Rami Pitkälampi, om./ohj. Noora Saarikko

Näyttelyosuus: 2v narttu. Oikeat mittasuhteet omaava, hieman ilmavan kokonaiskuvan antava. Aavistuksen kevytpiirteinen pää. Tiukka purenta. Hyvät korvat. Hieman pystykaula, muuten sulava ylälinja. Riittävä rinta. Sopiva runko. Saisi kulmautua edestä paremmin. Takakulmaukset ok. Hieman luisu lantio. Riittävä raajaluusto, hyvät käpälät. Kevyt liikkua. Taka-askel jää hieman rungon alle. Hyvä turkki.

Koeosuus: Haku: Aloittaa haun tehokkaasti saaden kuivan maan riistat talteen. Koira kattaa mukavasti myös kaislikkoaluetta saaden riistaa talteen. Hausta jää tänään varsin mukava kuva. Ohjattavuus: Koira osoittaa selvästi olevansa ohjattavissa ja riista saadaan talteen. Paikallistamiskyky: VM1: Koira havaitsee pudotuksen, markkeeraa hieman sivuun, mutta saa riistan talteen itsenäisesti. VM2: Koira havaitsee pudotuksen, muistaa pudotusalueen ja saa riistan talteen itsenäisesti. Riistan käsittely: Kantaa riistoja hyvällä otteella ja luovuttaa ne näitesti ohjajalleen. Passityöskentely: Varma laukausten ja heittojen aikana. Jäljestämistehtävä: Koira suoriutuu tehtävästä. Muut ominaisuudet: Hyvä yhteistyö. Yleisvaikutelma: Mukavalla ilmeellä työskentelevä koira, joka suoriutuu tänään itsenäisesti paikallistamistehtävistä sekä esittää olevansa ohjattavissa, suoriutuu ohjauksesta. Koira esittää tänään varsin mukavaa hakua ollen myös tehokas. Kokeen lopuksi koira suoriutuu myös jäljestämistehtävästä. **Pisteet:** 12+1 = 13+2 = 15p.

3. Allikon Virkkunen

kasv. Henna Mikkonen, om. Homenokka ky, ohj. Raija Gärding

Näyttelyosuus: 3v uros. Vankkarakenteinen, vahvapäinen, aavistuksen matalaraajaisen kuvan antava. Hyvät päänlinjat. Purenta ok. Oikea silmien muoto. Hyvät korvat. Riittävä kaulan pituus, lapa voisi olla viisempi. Vahva eturinta. Hyvä rintakehän muoto. Vankka lanne. Hyvät takakulmaukset. Vahva raajaluusto ja hyvät käpälät. Hyvä turkki. Liikkuu kinner-ahtaasti takaa. Aavistuksen löysyyttä edessä. Tasapainoinen sivuliike. Erinomainen luonne.

Koeosuus: Haku: Aloittaa tehtävän vauhdikkaasti saaden riistoja kaikista maastoista. Koira esittää tänään erittäin tehokasta ja kattavaa hakua.

Ohjattavuus: Suoriutuu tehtävästä erinomaisesti. Paikallistamiskyky: VM1: Koira havaitsee pudotuksen selvästi, markkeeraa liikaa vasemmalle, etsii pitkän aikaa vääralta alueelta, kunnes menee oikealle alueelle ja saa riistan talteen. VM2: Koira havaitsee pudotuksen selvästi ja noutaa linnun suoraviivaisesti. Riistan käsittely: Moitteeton. Passityöskentely: Varma laukausten ja heittojen aikana. Jäljestämiskyky: Koira suoriutuu jäljestä itsenäisesti. Muut ominaisuudet: Hyvä yhteistyö. Yleisvaikutelma: Hyvällä vauhdilla työskentelevä koira, joka suoriutuu hyvin toisesta markkeerauksesta ja on erinomaisesti ohjattavissa vedessä. Koira esittää tänään mukavaa, tehokasta hakua. Haparointi ensimmäisessä markkeerauksessa ei vaikuta palkintoon. Kokeen lopuksi koira suorittaa jäljen. **Pisteet:** 12+1 = 13p.

Näyttelyosuuden sijoittuneet:

1. Celtair Prunaprisimia

2. Heilurihännän Eye Of The Tiger

kasv. Kirsi Nieminen & Asko Nieminen

om. Emmiina & Matti & Esa Rämä, ohj. Emmiina Rämä

Näyttelyosuus: 4v. erinomainen tyyppi ja mittasuhteet. Linjakas uros. Oikeat päänlinjat. Miellyttävä ilme. Silmät voisi olla tummemmat. Purenta ok. Hyvä kaula, mikä liittyy kauniisti selkälinjaan. Erinomainen rintakehä ja muodoiltaan avoimet, mutta tasapainoiset kulmaukset. Vankka raajaluusto. Erinomaiset käpälät. Upea liikkua. Kaunis turkki ja häntä. Miellyttävä luonne. **Pisteet:** 5+0 = 5p.

3. Harvahampaan Quite A Jolly Good Fellow

kasv. Mikko Saastamoinen, ohj. Emmi Kiviluoma

om. Emmi Kiviluoma & Liisa Jyväskylä & Ak Hietaniemi

Näyttelyosuus: 2v. Erinomainen tyyppi ja oikeat mittasuhteet omaava uros, jolla hyvät päänlinjat. Kuonon selkä voisi olla suurempi. Keskiruskeat silmät. Purenta ok. Hyvät korvat. Tyylikäs ylälinja. Erinomainen rintakehän muoto. Tasapainoiset kulmaukset, vankka raajaluusto. Hyvät käpälät. Kaunis, matala kinner. Erinomainen turkki ja häntä. Runko voisi olla tiiviimpi. Upea liikkua. Miellyttävä luonne. **Pisteet:** 4+6 = 10p.

4. Buumin Kuka Muu Muka

kasv. Mari Elo & Henna Tuononen, om./ohj. Henna Tuononen

Näyttelyosuus: 3v uros. 64cm, keskikokoa kookkaampi, vankkarakenteinen. Erinomaista tyyppiä oleva. Oikeat mittasuhteet omaava vankka uroksen pää. Hieman pyöreä kallo, keskiruskeat silmät. Purenta ok. Hyvät korvat, riittävä kaulan pituus, hyvä selkälinja. Hyvä eturinta ja rintakehän muoto. Avoimet, tasapainoiset kulmaukset. Vahva luusto ja käpälät, tasapainoinen liikkua. Hyvä turkin laatu ja häntä. **Pisteet** 3 + 6 = 9p.

5. Kevätniityn Country Field

kasv./om./ohj. Ann Leskinen

Näyttelyosuus: 17kk. Erinomaista tyyppiä oleva, oikeat mittasuhteet omaava tasapainoisesti kehittynyt uros. Kauniit päänlinjat. Miellyttävä ilme. Purenta ok. Hyvä kaula, joka kulmautuu kauniisti selkälinjaan. Ikäisekseen hyvä eturinta ja rintakehän muoto. Tasapainoiset kulmaukset, vankka luusto. Hyvät käpälät. Kaikin puolin erinomainen, tasapainoinen liikkua. Hyvä turkki ja häntä. Erinomainen luonne.

Pisteet 2 + 0 = 2p.

Flatti-Kisälli – tuomareiden terveiset

Ensimmäistä kertaa Flatti-Kisällin koeosuutta arvostellut Vesa Turunen kiitteli ensi sanoikseen Marko Mikkilää ja muita järjestyksessä aktiivisesti mukana olleita, yli roturajojen, tapahtuman onnistuneesta läpiviennistä. Kisällin koeosuus järjestettiin Törmäjärven upeissa maastoissa, jotka soveltuivat kokeeseen erinomaisesti. Turusen mukaan koe oli hyvä, ehkä hieman keskitasoa vaativampi ja mittasi hienosti koirien itseluottamusta, erityisesti paikallistamistehtävissä, mutta myös muilla osa-alueilla.

Kisällin koe alkoi pitkällä 1-markkeerauksella. Lähetyspaikka oli noin neljä metriä vesirajasta, ampuja vasemmalla etuviistossa vesirajassa ja heittäjä veneessä kohtisuoraan edessä pienen saarekkeen takana, joka oli erillään isommasta kapeasta saarekkeesta, minkä taakse avoveteen markkeeraus tuli. Ohjaajan ollessa valmis heittäjä puhalsi sorsapilliin, ampuja ampui ja veneestä heitettiin korkea kaari tavilla avoveteen. Lupa noutoon annettiin varsin pian siitä, kun lintu tippui veteen. Mikäli koira eteni suoraviivaisesti pudotukselle, niin reitti oli seuraava, uinti vesi n. seitsemän metriä, kapean maan yli noin kolme metriä, uintimatka noin 40 metriä, kapean saaren yli noin kuusi metriä ja lintu avovedessä noin kolme metriä rannasta.

Koiran ollessa tietystä kohdasta uimassa, heittäjä lähti soutamaan venettä kohti seuraavaa 1-markkeeraus paikkaa. Tämä aiheutti sen, että monet koirat markkeerasivat venettä ja lähtivät seuraamaan sitä, ajautuivat väärään paikkaan ja epäonnistuivat tehtävässä koska unohtivat pudotusalueen. Tässä nähtiin myös hyviä ja suoraviivaisia suorituksia. Toiselle 1-markkeeraukselle lähetettiin lähes samasta paikasta joskin noin

90 astetta vasemmalle toiseen suuntaan edellisestä. Ampuja oli vasemmalla etuviistossa vesirajassa ja lähetys taas noin neljä metriä vesirajasta. Heittäjä oli veneessä noin 55 metrin päässä pienen vesilammikon oikealla puolella, josta heitto tehtiin telkällä korkeana kaarena lammikon keskelle avoveteen. Suoraviivaisin reitti oli maata noin neljä metriä, avovettä noin 15 metriä, jonka jälkeen pehmeää, upottava ja vetistä kaislikkoa noin 30m ja muutama metri uimista telkälle. Tätä tehtävää suoritettiin varsin hyvin, joskin muutama koira hairautui väärään paikkaan yrittäessään etsiä helpompaa kulkureittiä pudotusalueelle.

Tämän jälkeen oli vuorossa vesiohjaus, jonne siirryttiin järven rantaa koira seuruuttaen ja matkalla ammuttiin laukaus. Vesiohjaus oli varsin suoraviivainen, kohtisuoraan yli-uitto vastarannalle pienen poukaman vasempaan nurkkaan, matkan ollessa noin 30 metriä. Tässäkin tehtävässä tuli hyvin esille onko koira oikeasti ohjattavissa ja riittäkö koiran itseluottamus tehtävän suorittamiseen. Tätäkin tehtävää suoritettiin varsin hyvin. Ohjaustehtävän jälkeen oli vuorossa hakutehtävä. Sinne siirryttiin noin 50 metriä

seuruuttamalla koira. Hakualue oli hyvin kaksijakoinen, kuivalla maalla pienen kivikkoisen mäen päällä kani, varis ja naakka sekä rannan kaislikkoisella alueella yksi varis ja kolme lokkia, joista kauimmainen 115 metrin päässä. Maa-alueen riistat sekä vasemman laitimmainen lokki vietiin rannan kautta ja loppu veneellä. Tehtävässä tuli hyvin esille se osaavatko koirat laajentaa ja tehdä määrätietoista hakua. Nähtiin erinomaisia, järjestelmällisiä suorituksia sekä epäonnistuneita suorituksia, koirien kieltäytyessä työskentelemästä. Ja kaikkea siltä väliltä.

”Flattien osaamisen taso kokeessa oli mielestäni hyvin vastaava kuin alokasluokan kokeessa yleensä. Koirien hallittavuudessa, sekä riistan käsittelyssä toki pieniä puutteita oli, mutta kokonaisuus on mielestäni hyvällä mallilla. Kisällä 2020 saatiin valittua ja onhan se aina hieno rodulle, kun Kisällä on Toimiva ja Kaunis koira. Tästä laitan hieman haastetta näyttelyharrastajille, viekää koiria kokeeseen ja NOME-harrastajat, viekää koiria näyttelyyn”, haastaa Turunen vielä lopuksi flattiharrastajia.

Flatti-Kisällin näyttelyosuuden arvostellut Katja Korhonen pitää kunniana saada arvostella oman harrastamansa rodun parissa, oli tilaisuus sitten mikä hyvänsä. Samaan hengenvetoon hän onnittelee järjestäjiä onnistuneesta tapahtumasta. ”Flattitapahtumat ovat yksi parhaista, juurikin sen leppoisan yhteishengen vuoksi. Jotenkin korona-kevään myötä tällaisia tapahtumia oikein kaipaa.” huokaa Korhonen.

Korona toi omat vaatimuksensa tapahtumaan. ”Tällaiselle halaaja ja kättilijätyypille aika on tosi haastavaa. Käsidesiä kului ja kylä ne sijoittujat sitten lopuksi tulikin käteltyä, mutta kaupan päälle tarjoiin käsidesit annostelijasta”, naurahtaa Katja haasteista, joita tapahtuman järjestämisessä tänä aikana on.

Aamun näyttelyosuus järjestettiin pihanurmella ja sää näytti suosivan. Kehässä esitettiin 21 koira. ”Käyttökoiralle luonne ja rotumääritelmän mukainen rakenne sekä hyvä yleiskunto luo oikeat puitteet sen käyttötarkoitukselle”, summaa Korhonen. Luonteissa ei ollut moittimista, osa oli touhuun hieman tottumattomia. Kokoeroja löytyi, mutta onneksi ne säkäkorkeudeltaan korkeimmat olivat elegantit linjat omaavia. ”Raskaushan

ei rotuumme niinkään kuulu, toivoisin että koko pysyy myös aisoissa toiseen suuntaan eli liiallinen keveys ja pieni koko ei myöskään kuulu rotuun”, Korhonen huomauttaa. Kokonaiskuva on ratkaisevin. Kun koira on terverakenteinen, se kantaa itsessään hyvässä tasapainossa liikkeessä ja seistessä. Liioittelulta on välttyttävä suuntaan ja toiseen. Arvostan rodussamme puhtaita linjoja, tervettä liikuntaa ja iloista, avointa luonnetta”, pohtii Korhonen näkemyksiään rodusta. Vaikkei ns. turkkirodusta ole kyse niin täytyy turkinlaadun olla hyvä, koska koira työskentelee paljon vedessä ja näin ollen karvanlaadun on se kestävä hyvin. Trimmauksellakin on oma tarkoituksensa, mutta sekään ei saa mennä överiksi. Tiiviimpiä kypäliä toivoisi näkyvän edelleen enemmän kehissä.

Kaikki sijoittuneet koirat vastasivat erinomaisesti rotumääritelmää, ikä näkyi yleiskuvassa. ”Sijoittaessani koiria oli sitten vain päätettävä mitkä seikat olivat siinä ratkaisevassa asemassa” toteaa Korhonen ja jatkaa ”Voittaja oli tasapainoinen, terverakenteinen, hyvin liikkuva, puhtaasti elegantit linjat omaava narttu.” Näyttelyosuuden lopuksi oli mahdollisuus myös käydä seuraamassa koetta. ”Ilokseni sain nähdä tämän yksilön suorituksen, joka vaikutti varmalta toiminnalta. Iloitsee Katja Korhonen näyttelyosuuden voittaneen koiran suoritusta.

”Kiitos kaikille. Oli ilo ja kunnia olla arvostelussa Flatti-Kisälliä!”, kiittelevät molemmat tuomarit, Vesa Turunen ja Katja Korhonen.

Kuvat © Marko Mikkilä

Flatti-Kisällin vastaavan koetoimitsijan mietteitä tapahtumasta

Flatti-Kisälli pidettiin tänä vuonna Pohjois-Pohjanmaalla Ylivieskan Törmäjärvellä. Viikonloppu vietettiin sangen lämpimissä keleissä. Jo lauantaiaamusta keli oli lämmin ja kostea. Päivän mittaan lämpötila alkoi hätyyttelemään 30°C rajaa. Sunnuntaina sää oli hieman viileämpi ja tuulisempi kuin lauantaina, mutta sekin saatiin viettää aurinkoisessa säässä. Koepaikkana toimi seurakunnan leirikeskus, jonka välittömässä läheisyydessä sijaitsi koepaikka. Järjestäjän näkökulmasta haasteena oli, että alkuun seurakunta ei sallinut lemmikkejä huoneisiin, mikä hankaloitti osallistujien ja tuomarien majoittamista. Pitkään näytti siltä, että ainoana vaihtoehtona on kallis hotellimajoitus, mutta neuvottelut seurakunnan kanssa lopulta tuotti tulosta

ja kaikki osallistujat ja tuomarit koirineen saatiin majoitettua keskuspaikkaan. Koejärjestelyt olivat minulle ensimmäiset ja muistettavien asioiden lista oli pitkä. Koejärjestelyt alkoivat jo edeltävänä kesänä, mutta noin viikkoa aikaisemmin alkoivat järjestelyt todenteolla. Suurimpana haasteena oli talkoolaisten saaminen viikonlopulle, mutta onneksi omasta tuttavapiiristä löytyi riittävästi talkoolaisia. Kannustankin harrastajia talkoilemaan kokeissa, ne ovat todella hyvä mahdollisuus oppia omankin koiran koulutusta ajatellen.

Koalueena toiminut Törmäjärvi tarjoaa monenlaisia maastoja kokeita ajatellen. Nyt Alokasluokassa oli markkeerausalueena järven

lahti, jossa oli pieniä saaria ja monenlaisia niemiä. Markkeerauksissa koirat joutuivat ylittämään näitä saaria ja niemiä päästäkseen pudotusalueelle. Hakualueena toimi rantatörmä, jossa oli kivikko. Rannalta jatkui suotyypinen kantava kaislikko, jossa oli myös pieniä saaria. Eräs hakualueen lokki sijaitsi puolen neliön saarella. Törmäjärvellä on aiemmin pidetty myös avoimen- ja voittajaluokan kokeita.

Monelta harrastajalta sain kuulla, että koe- ja keskuspaikka oli tykätty. Koepaikkaan alettiinkin jo suunnitella treenipäiviä ja niistä kerrotaan lisää myöhemmin.

- Marko Mikkilä

Flatts Happy Lovergirl uusi mestaruutensa MEJÄssä

Flattien MEJÄ-mestaruus järjestettiin elokuun ensimmäisenä viikonloppuna Mäntsälässä. Mestaruuskokeeseen osallistui voittajaluokassa kuusi sileäkarvaista noutajaa, koirien suoritukset tuomari Leena Kähkönen. Avoimessa luokassa Hirvipää-tittelistä kilpaili yhdeksän flattia, joiden suorituksia arvioivat Minna Vornanen ja Mari Mamia. Myös kiharakarvaisten ja chesapeakelahden noutajien MEJÄ-mestaruudet ratkoitiin samassa tapahtumassa, näille roduille tuomarina toimi Mikko Ahti.

MEJÄ-mestaruuden vei toisena vuonna peräkkäin FI JVA Flatts Happy Lovergirl (Rita) ohjaajanaan Markku Kastepohja. Lisäksi voittajaluokassa valioitui kaksi flattia FI JVA Huntstars Endless Love (Onni) liinan päässä Timo Pelkonen ja FI JVA Huntstars Fatal Attraction (Sirkku) perässään Miia Koski. Hirvipääksi kruunattiin tänä vuonna Biehkan Clynelish (Nuusa) ohjaajanaan Tina Hietala.

Kiharoiden MEJÄ-kisälliksi jäljesti kkn Isabis Never No-No ohjaajansa Katja Ruotsalaisen kanssa. Chessien mestaruuden voitti cnu Miklaus Tarmo Pete Lukkalan ohjaamana.

Onnittelut kaikille!

MEJÄ-mestaruus

FI26712/15	Flatts Happy Lovergirl	narttu	VOI1	48
EJ16854/15	Goofytroop's Secret Love	narttu	VOI1	47
FI43671/17	Huntstars Endless Love	uros	VOI1	45
FI30904/15	Huntstars Fatal Attraction	narttu	VOI1	43
FI33042/11	Omskakas Ogradvis	uros	VOI2	31
FI28880/16	Noanarkin Fregata Aquila	uros	VOI0	0

Hirvipää

FI15961/17	Biehkan Clynelish	narttu	AVO1	40
FI15956/17	Biehkan Bruichladdich	uros	AVO2	36
FI35221/14	Heilurihännän Carlow	uros	AVO2	35
FI16253/19	Biehkan Huihai	uros	AVO2	33
FI51127/17	Harvahampaan Phantom Of The Dragonheart	uros	AVO2	30
FI24893/12	Noanarkin Tringa Totanus	narttu	AVO3	23
FI32879/14	Celtair Storytime	narttu	AVO3	22
FI30561/16	Metsävirnan Lily-Of-The-Valley	narttu	AVO0	0
FI32872/14	Celtair Round And Round	uros	AVO-	0

'Kun koepaikalla ei ollut järveä, perinteinen ohjaajien valiokaste suoritettiin saavista kaatamalla.'

Mikä muuttuu?

- taipumuskokeesta seuraavalle tasolle, NOME-B alokasluokkaan

Taipumuskoe on hyvin standardoitu koe, NOME-B:ssä on jo alokasluokassa enemmän vaihtelua tehtävissä ja niiden järjestyksessä, kokeen järjestäjien mielikuvituksen mukaan. Taipumuskokeessa ei vaadita luoksetulon lisäksi juuri mitään muuta hallintaa, mutta alokasluokassa koiran pitää olla jo varsin hyvin hallinnassa ja tehdä hyvää yhteistyötä ohjaajansa kanssa. Kokeen aluksi koira kytetään irti, ja sen on oltava hallinnassa läpi koko kokeen.

Seuraamisen ja paikallapysymisen tärkeyttä ei voi liikaa korostaa. Usein ne itse noutotehtävätkin alkavat luisua, kun "lähityöskentely" ohjaajan lähellä pettää. Seuraamisen harjoitteluun ei riitä pelkkä takapihan nurmikolla kurvailu, vaan on tärkeää harjoitella myös hankalamassa maastossa, ja etenkin kun lähistöllä on jotain kiinnostavaa, kuten ampujia, heittäjiä, vettä, vene...

Hyvällä perusasennolla saa autettua koiraa paljon nomessa. Jos koira pysyy helposti samassa rintamasuunnassa ohjaajan kanssa, ohjaaja voi rintamasuuntaansa kääntämällä auttaa koiraa näkemään

heitot hyvin, lähtemään oikeaan suuntaan linjalle tai kakkosmarkkeeraukseen, kattamaan hakualuetta enemmän.

Luovutusten pitää pääosin tulla käteen. Alokasluokassa saattaa vielä päästä ykköspalkinnolle vaikka joku riista tipahtaisi ohjaajan jalkoihin, jos muu tekeminen on riittävän hyvää. Luovutuksen jälkeen koira pitää saada takaisin hallintaan eli ohjaajan vierelle odottamaan uutta tehtävää. Muista harjoitella luovutuksia myös häiriöissä: "tuomarin" seistessä vieressä, hälisevää yleisöä takana, avustaja viemässä riistaa säilytykseen...

Maastot monipuolistuvat ja ovat usein raskaampia. Hakualue on usein osin vedessä ja/tai kosteikolla, ja yleensä rannan suuntaisesti – sieltä vedestä siis pitäisi maltaa tulla myös pois polskimasta ja etsiä myös maalta. Hakualueen koko kasvaa ja markkeeraus- ja jäljestysmatkat pitenevät. Tehtävissä on usein maa/vesi/maa vaihtelua, esimerkiksi markkeeraus voi tulla pienen lammen vastarannalle, eli koiran pitää nousta vedestä maalle saadakseen riistan ylös.

Markkeeraukset saattavat tippua paikkaan, jota koira ei suoraan näe, sen pitää siis painaa paremmin mieleensä heiton kaari ja päätellä siitä putoamispaikka. Maasto voi olla niinkin peitteistä, että heiton kaaresta näkyy vain osa. On siis tärkeää, että opetat koiran fokusoi- maan eteensä, jotta sillä on hyvä mahdollisuus nähdä heitto. Heittä- jä on usein näkymättömissä, ja saattaa siksi pitää ääntä sorsapillillä ennen heittoa.

Kokonaan uutena tehtävänä tulee ohjaukset. Ne voivat olla maalla tai vedessä. Vesiohjauksissa lähetys on usein lähellä rantaa. Eteenlähetyksen lisäksi on hyvä osata myös pillipsäytys ja hieman

suuntakäskyjä, jotta voi tarvittaessa korjata suuntaa matkan varrella. Alokasluokassa voi olla monipuolisempi valikoima riistaa kuin mitä taipumuskokeessa on. Harjoittele erilaisilla linnuilla: mm. sorsia, fasaaneja, taveja, lokkeja, koskeloita, variksia, harakoita, telkkiä ja naakkoja on nähty kokeissa. Jäljen päässä (tai muissakin tehtävissä) käytettävä kani voi olla reilusti isompi kuin mitä taipumuskokeessa on, muista siis harjoitella painavan löysän kanin nostamista ja kan- tamista, varsinkin jos sinulla on kevytrakenteinen tai kovin pieni koira. Hakualueella on aina monenlaista riistaa, toisin kuin taipu- muskokeessa, jossa riistat ovat aina keskenään samanlaisia.

TREENILISTA:

Seuraaminen

- Ilman hihnaa
- Lähellä ohjaajaa: ideaalisti kuono ohjaajan reiden kohdalla
- Ammuttaessa
- Erilaisissa maastoissa
- Häiriöissä
 - * Vene/ranta/ampuja/heittäjä edessä/sivulla
 - * Laukaus seuraamisen aikana (yleensä edessä, osoittamaan koiralle ohjauk- tehtävän paikkaa)
 - * Yleisöä takana/edessä

Paikallapysyminen

- Ilman hihnaa
- Ohjaajan sivulla
- Asento ei määritelty – istuminen tai seisominen käyvät molemmat kunhan pysyy paikoillaan
- Häiriöissä:
 - * Kun riistaa/dameja heitetään
 - * Kun venettä soudetaan
 - * Ammuttaessa
 - * Kun takana on yleisöä
 - * Riistanhajussa

Luovutukset

- Käteen asti, mieluiten niin että koira tarjoaa riistaa ohjaajalle
- Maalta ja vesityön jälkeen
- Asento vapaa: edessä tai sivulla, seisten tai istuen
- Luovutuksen jälkeinen haltuunotto: opeta koira tulemaan heti luovutuksen jälkeen sivulle
- Riistan antaminen tuomarille kun koira on luovuttanut sen
- Häiriöissä:
 - * Yleisöä takana, hälisemässä,
 - * Toimitsijat vievät riistaa pois
 - * Toinen markkeeraus

Markkeeraukset

- Pidemmät matkat
- Peitteisemmät maastot
- Koira näkee vain osan heiton kaaresta
- Heittäjä piilossa
- Ampuja kauempana koirasta
- Heittäjän/veneeseen liikkuminen heiton jälkeen

Ohjaukset

- Linjaaminen
- Linjan pitäminen
 - * Matka
 - Maalla
 - Vedessä
 - * Maastonvaihtelut (etenkin maalta veteen, vedestä maalle)
 - * Häiriöt matkalla
 - Riistan haju hakualueelta
 - Vanha markkeerauspaikka
 - Ranta, kaislikon reuna

Haku

- Erilaiset maastot
 - * Kuivan maan maastotyyppien vaihtelut
 - * Peitteisemmät maastot
 - * Vedessä
 - * Vesikasvillisuuden seassa
 - * Kaislikossa
 - * Kosteikolla
- Alueen koko hieman suurempi
- Hakualue tyypillisesti rannan suuntaisesti
- Liikkuva haku: ohjaaja liikkuu hakualueen laitaa koiran hakiessa
- Haku kahdessa osassa, samalle tai eri alueelle

Jälki

- Pidempi matka, 200 m
- Jäljen nosto: koiran on etsittävä jälki itse ja osattava kääntyä oikeaan suuntaan sitä ajamaan

Erilaiset riistat

Markkeeraukset

ykkösmarkkeerauksia erilaisiin maastoihin, jotta se oppii paikallistamaan pudotukset. Aluetta, johon dami tippuu voidaan hajustaa ja myöhemmin hajustettua aluetta pienentää. Hajustamalla opetetaan koira pysymään markkeerausalueella, jotta se ei lähde laajentamaan liikaa.

Alueelle voi laittaa myös varadamin sijoittamalla sen siten, että kun koira tulee markkeerausalueelle tuulen väärältä puolen, se saa kuitenkin varadamista vainun ja onnistuu noudossa. Ei koira tiedä, että siellä oli varadami. Näin vahvistetaan oikealla alueella pysymistä.

Markkeeraukset veteen

Vesimarkkeerauksia opetellaan myös aluksi ykkösmarkkeerauksilla. Heittoa tulee rannalta ja veneestä, avoveteen ja myös kasvillisuuden sekaan. Niitä kannattaa tehdä eripituisina, jotta koira ei totu aina uimaan samanpituisen matkan, vaan oppii heti alkuun, että matkan pituus vaihtelee.

Vesimarkkeeraukset aloitetaan siten, että pudotus tulee kohtisuoraan rannasta, jolloin koira opetetaan menemään suoraan veteen. Tällä pyritään välttämään se, ettei koira opi kiertämään rantaa ja hyppäämään damin kohdalla veteen. Myöhemmin, kun veteenmeno varmistuu, tulee pudotukset enemmän rannan suuntaisesti.

Kakkosmarkkeeraus

Kun koiran suorittaminen on ykkösmarkkeerauksissa varmaa, voidaan heittää sille kakkosmarkkeeraus. Monimarkkeeraukset ovat oikeastaan muistitehtäviä. Ensiksi heitetty dami jää koiralle muistiin ja se markkeeraa viimeksi heitetyn.

Taippareista siirryttäessä ALO-luokkaan markkeeraukset pidentyvät ja niitä tulee sekä maalle että veteen. ALO-luokassa koira on kytkemättömänä vierellä ja saa noutaa vasta luvan saatuaan.

Koira kannattaa opettaa heti siihen, että se lähtee noutoon vasta, kun saa luvan. Jos on kovin kuumana käyvä koira, sen voi aluksi pitää taippariotteessa ja kun rauhoittuu, niin päästää vasta sitten noutamaan. Ääntelevää koiraa ei kannata päästää noutamaan.

Jos koira on luonteeltaan rauhallinen, se kannattaa päästää noutamaan melko pian sen jälkeen, kun dami tippuu maahan. Noutoinnon kasvaessa, odotusaikaa pidennetään.

Markkeerauksia treenatessa on hyvä olla mukana avustaja, joka heittää damit. Aluksi koiralle heitetään eripituisia

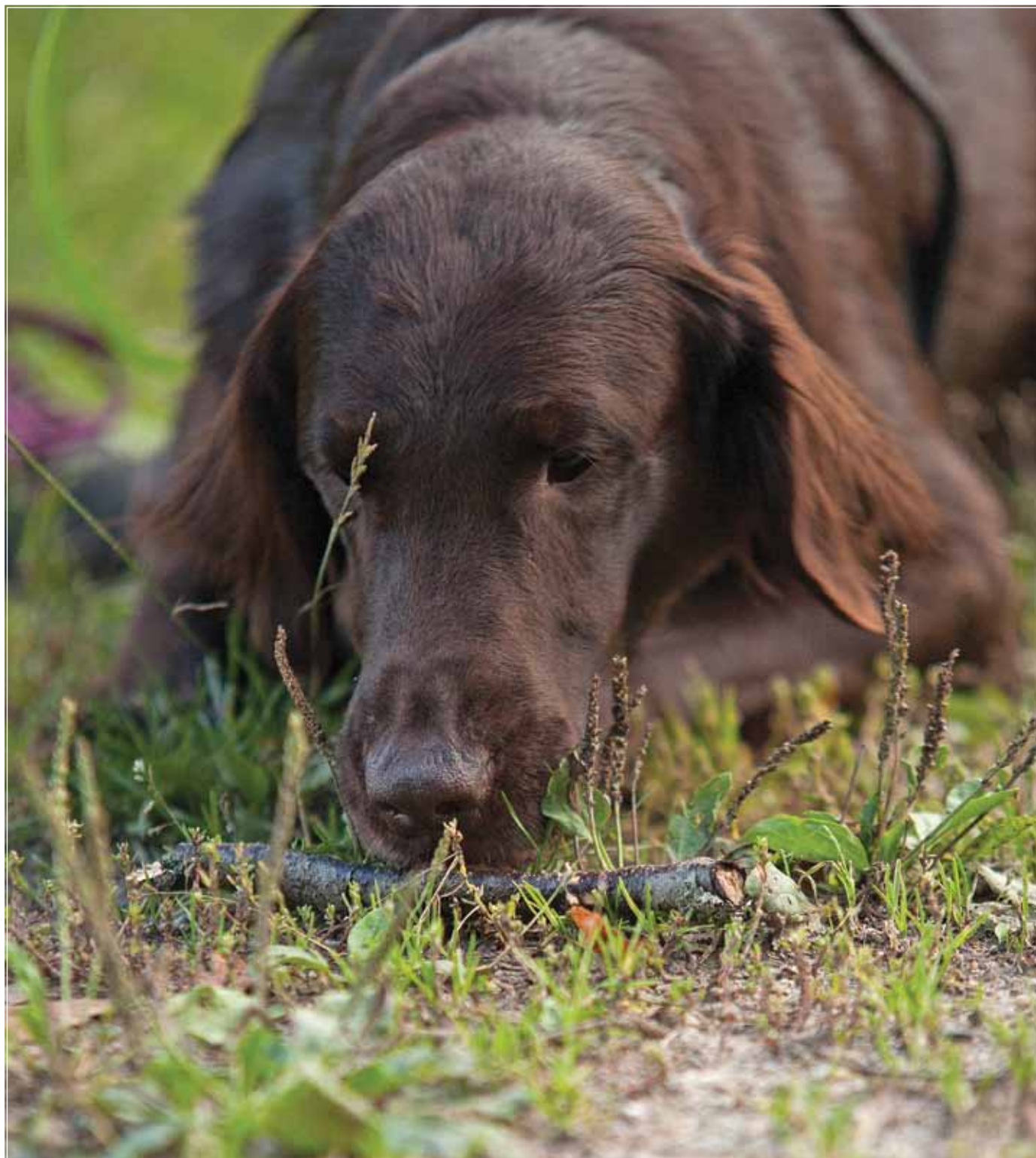
Kakkosmarkkeerauksia opeteltaessa heitetään aluksi molemmat heitot ensin ykkösmarkkeerauksina isolla kullamalla, jotka koira noutaa. Sen jälkeen heitetään samoille paikoille kakkosmarkkeeraus. Myöhemmin heitetään vain toinen heitto ykkösmarkkeerauksena. Kun koira on noutanut sen, heitetään uudelleen sille alueelle ja toinen dami alueelle, jossa koira ei ole käynyt. Koiran osaamisen ja itseluottamuksen kasvaessa heitetään molemmat heitot sokkona.

Tärkeää on, että koiran itseluottamus vahvistuu ja se pysyy alueella, kun etsii damia. Rakennetaan treenit siten, että koira onnistuu ja helpotetaan tarvittaessa. Pikkuhiljaa lisätään haastetta treeneihin.

Treeni-Iloa!

Palveluskoirajälki

Palveluskoirien jälkikokeessa koira seuraa vieraan ihmisen jälkeä. Jälkikoe on palveluskoirien koemuodoista kaikkein suosituin. Ehkä yksi syy lajin suureen suosioon on mahdollisuus harjoitella lajia paljon ihan kahdestaan koiran kanssa sekä jäljestämisen koiraan tynnyttävä vaikutus. Lisäksi jäljestäminen on koirille luontaista puuhaa, minkä vuoksi koirat nauttivat siitä.

PK-jäljellä koiran kulkema jälki arvostellaan koiran ilmaisemien jäljentekijän jäljelle jättämien merkittyjen oksanpätkien mukaan.

Palveluskoirakokeissa jälki on koiralle vieraan ihmisen tekemä. Koiran tulee osata etsiä jäljen alku linjalta, jonka poikki jostain kohtaa jäljentekijä on kävellyt. Jälkikokeessa koiran ohjaaja ei siis tiedä, mistä kohtaa linjaa jälki lähtee, eikä mihin suuntaan jäljen tekijä on kulkenut, vaan koiran tehtävänä on selvittää jäljen alkupiste ja suunta.

Kokeessa tuomari arvostelee vain linjatyökentelyn eli sen, kuinka koira etsii jäljen alkukohdan, sekä jäljestämään lähdön. Tämän jälkeen ohjaaja ja koira työskentelevät kahden kesken loppujäljen ajan. Koiran päätehtävänä on seurata jäljentekijän jättämää jälkeä. Jäljen seuraaminen arvostellaan jäljentekijän jättämien kapuloiden mukaan. Nuo kapulat ovat noin 10 cm pitkiä, kuivia, radan tunnuksella merkittyjä oksanpätkiä, jotka koiran tulee joko ilmaista tai tuoda ohjaajalleen. Jäljestäminen jatkuu jäljen nostosta siihen saakka, kunnes koira ja ohjaaja tulevat jäljen päähän eli viimeiselle esineelle nro 6, johon jälki loppuu.

Tämän jälkeen ohjaaja luovuttaa koiran ilmaiset, jäljentekijän jäljelle jättämät esineet tuomarille tai kokeen toimihenkilölle, joka kirjaa tuodut esineet. Näiden perusteella tarkastetaan, miten koira on jäljestämistehtävästä suoriutunut. Kokeen tarkoituksena on siis selvittää koiran suorituskyky etsiä ja seurata vieraan henkilön jälkeä vaihtelevissa ja vaativissa maasto-olosuhteissa.

Jälki pitenee, vanhenee ja vaikeutuu luokittain

1-luokassa jäljen pituus on 500 metriä ja se on tunnin vanha. Jäljen alku etsitään 30 metriä pitkältä janalta. 1-luokassa jäljestämisaikaa jäljen etsiminen mukaan lukien on 20 minuuttia. Teräviä kulmia ei ole, mutta suorita kulmia 1-3 kappaletta. Alaikäraja osallistumiseen on 14 kuukautta. 2-luokassa jäljen pituus on 1000 metriä ja 1,5 tuntia vanha. Janan pituus on 40 metriä ja aikaa jäljestää on 30 minuuttia. Teräviä kulmia jäljellä on yksi ja suorita kulmia kolmesta viiteen. Alaikäraja osallistumiseen on 16 kuukautta. 3-luokassa jäljen pituus on 1500 metriä, jana on 50 metriä pitkä ja jälki on 2 tuntia vanha. Aikaa jäljestämiseen on 40 minuuttia. Terävien kulmia on 2-3 ja suorita kulmia 4-8 kappaletta. Alaikäraja osallistumiseen on 20 kuukautta.

Kokeissa koiralla tulee olla n. 10 m pitkä jälki-liina (naru), joka on kiinnitetty joko kiinteään pantaan tai jälkivaljaisiin. Luvan saatuaan ohjaaja lähettää koiran etsimään jälkeä tuomarin osoittamasta kohdasta etsintälinjan päästä. Koira menee edellä ja ohjaaja seuraa koira n. 10 metrin etäisyydellä eli liinan päässä. Tultuaan jäljen kohdalle koiran tulee lähteä seuraamaan sitä oikeaan suuntaan eli samaan suuntaan kuin jäljentekijä on kulkenut. Koiran tulee seurata jälkeä tarkasti siten, että se löytää kaikki kuusi jälkiesinettä, jotka sen tulee joko ilmaista esimerkiksi maahan me-

Koira etsii itse jäljen alun linjalta.

PK-jälki voi kulkea niin pellolla kuin metsässä.

nemällä tai viemällä ohjaajalle. Jälki sisältää niin maastonvaihteluita kuin kulmia näiden vaikeutuessa luokasta toiseen edetessä.

Jäljestämisosuuden lisäksi kokeeseen kuuluu esineruutu, jossa koiran tulee etsiä ja tuoda 50x50 m kokoiselta alueelta ihmiselle kuuluva esine. Ykkösluokassa koira tuo kaksi, kaksoiluokassa kolme ja kolmosluokassa neljä esinettä neljästä. Maksimiaika suoritukseen on kaikissa luokissa 5 min. Jälkiosuuden ja esineruudun lisäksi kokeeseen kuuluu tottelevaisuusosuus, joka vaikeutuu luokittain.

Koulutustunnukset jälkikokeesta ovat luokittain JK1, JK2 ja JK3. Koulutustunnukseen vaaditaan, että koira saa maasto-osuudesta (jälki ja esineruutu) vähintään 150 pistettä ja tottelevaisuudesta 70 pistettä. Koira voi valitua saavutettuaan 3 kertaa 1. tuloksen (JK3) jälkikokeen ylimmästä luokasta.

PK-jälki on mukava harrastus, koska sitä voi treenata itsekseen, mutta jos mielihän joskus kokeisiin, on erittäin tärkeää ajaa välillä myös harjoituksissa vieraan tekemää jälkeä.

Jäljen opettaminen pähkinäkuoressa

Jäljen opettamisessa tärkeintä on rakentaa koiralle paitsi motivaatio jäljestämiseen myös erinomainen esineilmaisu. Näillä kahdella pääsee jo pitkälle.

Koira on jäljellä lähes poikkeuksetta oikeassa.

Jäljen opettamisessa on kolme pääosa-alueita: jäljestäminen, esineiden ilmaisu ja jäljen etsiminen.

Jotta mikään niistä toimisi tulee koiralla olla motivaatio niiden tekemiseen.

Jäljen opettamisessa voidaan lähteä liikkeelle esimerkiksi tekemällä ns. makkararuutua, jossa opetetaan koira yhdistämään ihmisen hajun ja tallatun maan hajun välinen yhteys.

Makkararuudussa tallataan siis noin neliömetrin kokoinen alue, jonne laitetaan koiralle nameja, reunoille hieman enemmän kuin keskelle. Makkarat ovat siis ruudun tallatulla alueella eivät ulkopuolella. Koira saa itse keksiä tämän. Koira saa siis mennä ruudun ulkopuolelle, palkkio odottaa, kun palaa tallatulle alueelle. Tästä syystä reunoille laitetaan hieman enemmän, jotta koira erottaa tallatun alueen välisen eron tallaamattomaan. Koira otetaan ruudusta nästisti pois ennen kuin on

ehtinyt syödä kaikki namit. Ajatuksena, että koiralle jää sekä motivaatio seuraavaan kertaan että koira oppii työskentelemään kohtuunopeasti.

Toinen tapa on lähteä tekemään suoraan jälkeä, jossa jokaiselle askelelle laitetaan nimi ja koira saa seurata tätä. Jäljen ei alkuun tarvitse olla pitkä.

Kolmas tapa lähteä liikkeelle on tehdä ilmaisu-ruutu, jossa pienehköllä tallatulla alueella on useita jälkiesineitä. Koiran reagoiessa esineisiin hetki merkitään, koira palkitaan ja tästä pyydetään ilmaisu (joko tuominen tai maahanmeno) ja jälleen palkitaan. Esine otetaan pois ja koira saa jatkaa. Idea on, että koira oppii tallatun maan, esineiden ja ilmaisun johtavan palkkioon. Jos haluaa, että koira tuo esineet, tulee noudon olla opetettuna ennen.

Sekä makkararuudusta että esineruudusta siirrytään hiljalleen suoriin jälkiin.

Olennaista on, että koiralla on aina hyvä motivaatio ja mahdollisuus onnistumiseen. Tämä onnistuu niin, että annetaan koiralle työrauha, eli ei lähdetä liikaa ohjaamaan koira. Ohjaajan tehtävä ei ole olla näyttämässä missä jälki kulkee, vaan antamalla koiralle mahdollisuus löytää se.

Itse pidän opettamisessa asioiden pilkkomisesta. Jokaisessa treenissä on siis jokin asia, jota erityisesti harjoitellaan, on se sitten jäljen nosto, joita voi tehdä useita, tai on se sitten puiden ym. esteiden ylitys, kulmatyöskentely, erilaiset maapohjat ja niiden vaihtelut, erilaiset sääolosuhteet, eri-ikäiset jäljet jne. Hiljalleen näistä kasaantuu kokonaisuus, jossa hihnan päässä on luotettava jälkikoira.

Jälki on siitä mukavaa puuhaa, että sen voi aloittaa jo pienen pennunkin kanssa ja siinä saa aktiivisempikin koira päälleen puuhaa.

- Camilla

Koira ja jäljestäminen

Koirille on olemassa monia erilaisia koelajeja, joissa tehtävä on sama – seurata hajuvanaa eli jälkeä. Joissakin lajeissa koiran tulee jäljestää ihmisen tekemää hajuvanaa, joissakin eläimellä laahattua tai eläimen tekemää ja joissakin verellä tehtyä vanaa.

Ei ole ihme, että erilaisia jäljestämislajeja on useita, sillä jäljestäminen on koiralle mitä luontaisinta puuhaa ja siitä hyötty myös yhteiskunta. Koiralla voidaan jäljittää esimerkiksi rikollisia, kadonneita ihmisiä ja lemmikkejä sekä metsästyksessä tai onnettomuudessa haavoittuneita eläimiä. Koiran nenälle on keksitty monia muitakin käyttötapoja. Näistä esimerkkinä pommikoirat, ID-koirat, hypokoirat, huumekoirat, rahakoirat, syöpää etsivät koirat jne.

Jäljestämisen etuna harrastusmielessä on sen helppous: treenata voi itsekseen tai ryhmässä. Välineet eivät nekään paljoa maksa. Tarvitaan vain jälkiliina, valjaat tai panta, sekä tietenkin koira. Lajista riippuen tarvitaan lisäksi merkkejä, esineitä, riistaa tai verta. Haastetta voi rakennella koiran mukaan lähes loputtomiin, sillä aina on uutta opittavaa. Jälkiä voi tehdä pidempinä tai vanhempina tai niihin voi lisätä enemmän kulmia. Jälkeen voi lisätä myös esimerkiksi oijen ylityksiä tai

korkeuserojen ja pintamateriaalien vaihteluita (niityltä metsään, kalliolta sammalikkoon jne). Myös eri säätilat ja vuorokaudenajat ovat hyvää vaihtelua treenaamiseen.

Mikä parasta, koirat nauttivat jäljestämisestä. Jäljestäminen rentouttaa koiraa ja on sille yleensä hyvin mielekästä puuhaa. Esimerkiksi todella vilkas koira, joka muuten hössöttää menemään joka suuntaan, rauhoittuu jäljestämiseen ja purkaa siihen energiaansa, kun jäljestämisen opettaa oikein.

Mihin jäljestäminen perustuu?

Eläimen tai ihmisen kulkiessa maastossa maan pinta sekä aluskasvillisuus rikkoutuu ja jätämme itsestämme hajumolekyylejä matkan varrelle, haavoittunut eläin jopa veritippoja. Jälkikoira paikallistaa tuon maanpinnan rikkoutuneen ominaishajun ja seuraa tätä hajuvanaa. Hyvin koulutettu koira kykenee seuraamaan jälkeä, vaikka jälki kulkee siksakkia, sisältää työskentelyä vaikeuttavia teräviä kulmia tai ylittäisi teitä ja oja. Hyvin koulutettua koiraa ei myöskään häiritse, vaikka jäljen varrelta löytyisi erilaisia häiriötekijöitä; vieraita ihmisiä tai muu metsän eläin olisi juuri kävellyt jäljen yli.

Sopivissa olosuhteissa koira kykenee seuraamaan hyvinkin vanhaa jälkeä. Epäedullisissa olosuhteissa, kuten esimerkiksi kalliolta rankkasateen sattuessa, jäljen säilyminen saattaa kestää ainoastaan muutamia kymmeniä minutteja. Käytännössä tämä merkitsee sitä, että ainoastaan jatkuva harjoittelu erilaisissa olosuhteissa tuottaa parhaan mahdollisen tuloksen.

Ihmisen nenän hajupinta-ala on arviolta noin viisi neliösenttiä ja hajusoluja noin 5 miljoonaa, kun taas saksanpaimenkoiran nenän hajupinta-ala noin 150 neliösenttiä ja siinä on hajusoluja noin 220 miljoonaa. Flatti lienee lähellä tätä samaa lukemaa. Tästä syystä koira paitsi haistaa paremmin kuin ihminen myös kykenee erittelemään hajuja paremmin, aivan kuten meillä on kyky eritellä värejä ja sävyjä koiria paremmin. Koiran hajuaiistiin vaikuttaa myös se, kuinka nälkäinen koira on: nälkäisenä koiran on arvioitu haistavan noin kolme kertaa paremmin kuin

Maanpinnan vaihteluilla, erilaisilla sääolosuhteilla, jäljen iällä ja pituudella saadaan vaihtelua treeniin.

'Noutajien taipumuskokeissa koira jäljestää itsenäisesti kanilla laahatun jäljen ja palauttaa jäljen päästä löytyvän riistan ohjaajalle. Tehtävä vaatii hyvää itseluottamusta, sillä koira lähetetään tehtävään yksin, ilman valjaita ja jäljestysliinaa, ohjaajan jäädessä jäljen alkuun odottamaan.'

kylläisenä. Sama ilmiö on havaittavissa ihmisellä. Nälkäisenä pitsapaikka tai leipomo tuoksuu kauemmas.

Jäljen seuraamiseen vaikuttaa mm. millaisella maapohjalla on kuljettu, onko maa kosteaa vai kuivaa, onko reitillä voimakkaasti tuoksuja kasveja, porottaako aurinko... Tihkusade ei haittaa, mutta kaatosade sen sijaan saattaa huuhtoa hajun jo hyvinkin lyhyessä ajassa pois, ja tuuli taas saattaa siirtää jäljen hajun alkuperäiseltä paikaltaan.

Jäljen opettamisessa tavoite on, että koira ja ohjaaja muodostavat yhdessä toimivan pari-valjakon, jossa koira yksin jäljestää, kun taas ohjaaja rajoittaa auttamisensa koiran liikuttamisen helpottamiseen.

Eräs koulutuksen vaikeimmista asioista onkin oppia luottamaan koiraan kaikissa tilanteissa. Toinen haaste on, ettei itse yritä miettiä jo valmiiksi, missä jälki kulkee. Kolmas asia, johon kannattaa alusta saakka kiinnittää huomiota, on koiran elekieli jäljellä. Koiraa tulisi oppia lukemaan, mutta yhtä tärkeää on oppia luottamaan koiran nenään – se on aina ja poikkeuksetta omaa parempi.

Koiran hajuaistia voi kehittää ja koiralle voi jäljestämisen sijaan talviaikaan tehdä vaikkapa hajuerottelua, ja tokihan koiralle voi tehdä erilaisia nenää vaativia aktivointileikkejä. Eikä mikään estä treenaamasta vaikkapa seuraavan vuoden kanttarellimetsää varten... tai vaikkapa jo tämän vuoden.

Ja vielä vinkki perään, jos koiran ottaa lämpimästä viileään hajutehtäviin (esim. lämpimästä autosta, viileään syysmetsään), kannattaa koiran antaa totutella kymmenisen minuuttia, jotta nenä toimii täysillä myös uudessa lämpötilassa.

Kuvat © Saira Rappumäki

Kirjoittaja Camilla Leijona on menettänyt sydämensä jo aivan lapsena koirien kanssa harrastamiseen. Hän on harrastanut ja kisanut useiden rotujen kanssa ja erilaisia koiraharrastuslajeja palveluskoirien rauniokokeista vinttikoirien kanssa agilityyn, TOKOsta WT-kokeisiin ja koiratanssista vinttikoirien juoksukokeisiin. Flatit veivät sydämen vuonna 2004 ja siitä asti rotu on pysynyt samana. Hän on kasvattanut muutaman pentueenkin. Camilla on kouluttanut koiria omistajineen työkseen jo 15 vuotta aina pennuista, kuulokoiriin, kanttarellien etsintään kuin agilityyn. Lisäksi hän on kehittänyt Dobon, joka on levinnyt ulkomaillekin. ”Koira, joka pääsee toteuttamaan laji- ja rotutyypillistä käyttäytymistään on aina kaikkein kauneimmillaan. On kyse sitten vinttikoirasta, joka jahtaa, bordercolliesta, joka paimentaa tai noutajasta, joka on metsästävässä. Kun koira toimii saumattomassa yhteistyössä ohjaajansa kanssa, täydellisessä molemminpuolisessa luottamuksessa, on siinä jotain henkeäsalpaavan kaunista. Tähän koiran ja ohjaajan upeaan yhteistyöhön tulisi kaikessa koulutuksessa pyrkiä.” – Camilla

Ajatuksia pennun valinnasta ja koulutuksesta

Olin pitkästä aikaa Suomen Kennelliiton järjestämällä kurssilla, joka oli suunnattu jalostustoimikunnille. Ensimmäinen päivä alkoi luennolla Rajakoirien valinta ja kouluttaminen. Etukäteen, kun tutustuin luento-aiheisiin, niin ajattelin, että tämä osio ei ehkä ole kiinnostavin aiheeltaan, mutta luento oli erinomainen. Luennoitsijana oli Juha Pasanen, joka toimii koiratoiminnan opettajana Rajavartiolaitoksen Raja- ja merivartiokoululla. Hän osallistuu myös Rajavartiolaitoksille hankittavien koirien hankintaan sekä on ollut kouluttajana EU-maissa Frontexin järjestämällä koiranohjaajakursseilla.

'Koulutuksessa on tärkeää, että ohjaaja rakentaa hyvän suhteen koiraansa. Asetetaan rajat ja opetetaan mikä on sallittua ja mikä ei. Pentua pitää sosiaalista ja tutustuttaa erilaisiin ympäristöihin. On myös tärkeää kehittää koiran oppimishalua. Koiran hyvä stressitaso pitää sen motivoituneena työskentelemään ja oppimaan.'

Rajakoiriksi hankitaan vuosittain noin 30 uutta koira. Hankinnat tehdään pääsääntöisesti suomalaisilta kasvattajilta, joilta on aiemminkin hankittu koiria Rajavartioloitoksille. Koulutuksesta vastaa koiran ohjaaja. Ohjaajille pidetään viisi viikon mittaista koulutusjaksoa. Noin 10% vuosittain valituista pennuista ei lopulta täytä Rajavartioloituksen vaatimuksia syystä tai toisesta. Koirien valinnassa he luottavat näihin luottokasvat-tajiinsa. Luennoitsija totesi sen tosiasian, mihin jokainen kasvattaja törmää, että kun pentuja tullaan katsomaan, niin pentujen vireystila on erilainen eri pennuilla. Joku on voinut juuri leikkiä pitkään ja on sitten nukahtanut. Joku toinen taas on juuri herännyt ja pirteimmillään. Tämän vuoksi on tärkeää, että kasvattajalla itsellään on selkeä kuva pentujen luonteista, jotta hän osaa auttaa pennun ostajaa sopivan pennun valinnassa.

Hyvän rajakoiran ominaisuuksiksi mainittiin terveys, uteliaisuus, tasapainoisuus, avoimuus, välinpitämättömyys ja se, että koira on helposti motivoitavissa joko ruualla tai saalistusleikillä. Myös pelottomuus, itsevarmuus eri ympäristöissä sekä hyvä palautuminen todettiin tärkeiksi ominaisuuksiksi. Jopa tuo välinpitämättömyys tietyissä tilanteissa on noutajillekin hyve. Kun pentu opetetaan siihen, että se ei ole liian kiinnostunut toisista ihmisistä tai koirista, niin se keskittyy paremmin työskentelyynsä ohjaajan kanssa.

Terveys on kaiken A ja O. Jos koira on tasapainoinen, avoin ja peloton, niin se on myös itsevarma erilaisissa tilanteissa. Tähän yhdistettynä se, että koira on helposti motivoitavissa, edesauttaa koiran kouluttamista. Kaikille koirille on tärkeää myös hyvä palautuminen, joskus stressaavistakin tilanteista. Kaikkiin edellä mainittuihin asioihin vaikuttaa ilman muuta koiran perimä, mutta koulutuksellakin on iso osuus. Luennoitsija kertoi esimerkkinä, että parilla ensimmäisellä kerralla, kun nämä rajakoiriksi valitut pennut tulevat koulutusjaksolle, niin pennut käyttäytyvät hyvin samalla tavalla eri tilanteissa ja eroja ei juurikaan ole. Kolmannella jaksolla sitten jo eroja onkin. Tällöin monesti saattaa koiran ohjaaja sanoa, että tämä tekee näin, koska sen emäkin on niin tehnyt tai sisarkin tekee juuri noin. Eli syyttävä sor-

mi osoittaa perimään. Tähän luennoitsija kertoi, muistuttavansa siitä, että pentujen käyttäytyminen on muuttunut näiden toisen ja kolmannen jakson välillä. Joten tässä vaiheessa näkyi ohjaajan vaikutus pentuun jo voimakkaammin. Varmasti meille kaikille tulee näitä tilanteita, kun koulutamme koira. Yritämme opettaa jotakin ja lopputulos ei ole sitä, mitä odotamme. Olemme ehkä palkinneet väärästä suorituksesta tai jättäneet palkitsematta oikeasta. Perimällä on tärkeä osuus koiran käyttäytymisessä, mutta myös ohjaajalla on iso vaikutus.

Niin noutajan kuin rajakoirankin koulutuksessa on tärkeää, että ohjaaja rakentaa hyvän suhteen koiraansa. Asetetaan rajat ja opetetaan mikä on sallittua ja mikä ei. Pentua pitää sosiaalista ja tutustuttaa erilaisiin ympäristöihin. On myös tärkeää kehittää koiran oppimishalua. Luennolla ohjaajaa verrattiin ”mukavuuden tarjoajaan”. Ohjaaja tarjoaa koiralle hyvää ruokaa, turvaa (koti/lauma), liikuntaa, aktiiviteetteja, palkkioita jne. Luennolla kerrottiin myös siitä, kuinka hyvä stressitaso koiralla pitää sen motivoituneena työskentelemään ja oppimaan. Jos stressitaso on liian korkea, niin koira on usein kiihtynyt, mikä taas vaikeuttaa oppimista. Liian matalan stressitason omaava koira taas on usein laiska. Hyvän stressitason omaava koira on motivoitunut ja osaa kohdentaa energiansa oikein. Se jaksaa työskennellä eikä luovuta helposti. Sillä on halu oppia uusia asioita.

Pentua pitää opettaa myös rauhoittumaan. Ennen koulutuksen alkua on hyvä rauhoittua ja samoin koulutuksen jälkeen. Pennun koulutus on hyvä pilkkoa osiin ja sitten kettujuttua eri osiot. Harjoitukset tulisi aina suunnitella hyvin. Pennulta ei tule vaatia sellaista, mitä sille ei ole opetettu. Koulutuksessa on hyvin tärkeää, että palkka on koiralle mielellinen. Ja palkkaaminen tulee tapahtua oikeaan aikaan. Jotkut koirista pitävät makupalaa riittävän hyvänä palkkana, mutta kaikille se ei riitä. Joillekin toisille saalistusleikki on parempi vaihtoehto. Kun pennun koulutuk-

©Juho Pajari

sessä tulee ongelmia, niin on tärkeää määrittää mistä ongelma johtuu. On hyvä tuntea erilaiset koulutusteorioiden, mutta yhtä tärkeää on se, että ne osataan soveltaa käytäntöön.

Monet edellä mainituista asioista ovat meille kaikille tuttuja. Ei kuitenkaan ole helppoa noudattaa ohjeita johdonmukaisesti. Kun pentu tulee perheeseen, niin sillä saattaa olla perheessä useampi ”ohjaaja” ja kaikilla heillä on hieman erilaiset vaatimukset koiralle. Olisikin hyvä sopia yhteisistä periaatteista, kun pentu tulee taloon.

Nyt koronan myötä on pentuja kysytty paljon ja välttämättä kaikki eivät ole koira hankkiessaan ajatelleet mihin sitoutuvat ja kuinka pitkäksi. Jotta elämä olisi mukavaa koiran kanssa, niin koiralle tulee opettaa hyvät kotitavat. Flatti on vilkas ja aktiivinen koira, joka tarvitsee metsälenkkien lisäksi muutakin tekemistä. Toivottavasti saamme monia uusia harrastajia mukaan toimintaan.

- Kirsi Nieminen

VANHAT & VIISAAT

Vanhoista flateista on lista Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n kotisivuilla: www.flatti.net/jalostus/lista-vanhoista-flateista Listalla ovat yli 13-vuotiaiksi eläneet flatit. Toivomme myös lehteen lisää tarinoita vanhoista flateista. Juttuja voitte kirjoittaa yli 10-vuotiaista koiristanne. Onko oma Vanha ja Viisaasi jo listalla? Haluatko kertoa koirasi tarinan? Jos tiedossasi on yli 13-vuotias flatti, joka ei ole listalla, niin kerro se minulle. Kiitos! Ota yhteyttä: virpi.peltonen@turkuflatti.net tai laita yv Facebookissa. – Virpi

Champerin Iisi-Biisi, 'Mirkeli' 13v

Kävimme hakemassa Mirkelin kotiin juhannuksena 2007 Champerin Kennelistä. Mirkeli on meidän ensimmäinen yhteinen koiramme, minulla oli ollut lapsuudenkodissa kaksi flättiä, joten rotu oli tuttu. Heini ja Kari-Pekka asuvat lähellä, joten kävimme katsomassa pentuja muutamaan otteeseen ennen pentujen luovutusikää, ja kerran Mirkeli oli jo lähdössä mukaan, sillä löydettiin se minun käsilaukustani. Sittenmin laumamme on kasvanut toisella flätillä, Ruutilla (Buumin Gunpowder) sekä kolmella ihmispennulla.

Kuva © Kummakuvaus Tiina Jurvakainen

Mirkeli oli pentuna arka, ja pelkäsi esimerkiksi kovasti meluvia lapsia. Oman perheen lasten tulon myötä se ei enää pelkää lapsia, vaan tykkää lapsista todella paljon ja nukkuisikin mielellään lasten huoneessa. Mirkeli ei ole moksiskaan vaikka meidän 1-vuotiaamme könyää sen päältä tai rapsuttelee hieman rajusti. Nykyään Mirkeli onkin keksinyt, että 1-vuotias on oiva kaveri, jolta voi kerjätä ja joka antaa omat ruokansa sille.

Uinnista Mirkeli on aina nauttinut. Ollessamme mökillä se ei malta nukkua, vaan se itkee koko yön, että pääsisi uimaan. Myös kuivaaminen on Mirkelistä ihanaa. Pentuna se uikin, etutassuilla, 10 litran sadevesisävisä ja kävi välillä kuivautumassa ja meni sitten takaisin uimaan.

Nuorempana Mirkelille ei kelvannut kuin juokseva vesi, se joi ainoastaan hanasta tulevaa vettä. Kun sillä oli jano, se meni vesian oven eteen odottamaan, että joku tulee avaamaan hanan. Kerran kylässä ei tajuttu, että se etsii vessaa, ja kun isäntäväki laittoi keittiön hanan päälle, ottaakseen kahvivettä, hyppäsi Mirkeli etutassuilla keittiön tasolle. Oltiin siinä hieman nolona, ja selitettiin että Mirkelillä on jano, No hyvä isäntäväki etsi kupin ja laittoi Mirkelille vettä. Vesi ei tietenkään kupista kelvannut, Mirkeli vaan tuhahti sille. Muutama vuosi sitten, jouduimme opettamaan kupista juomisen, ettei se liukastuisi, kun hyppää juomaan ja lattialle roiskuu vettä. Mirkeli on aina ollut tosi nirso. Ja kouluttaminen olikin haastavaa, kun makupalat eivät maistuneet. Nyt Mirkeli onkin tosi hoikassa kunnossa, kun ruoka ei maistu heti aamulla. Voi mennä myös päiviä, että se syö vain yhden ruuan.

Mirkelin kanssa kävimme harrastamassa perustottelevaisuutta sekä kokeilimme taipareitakin, Mirkeli ei vaan pystynyt lopettamaan työskentelyä ja välillä ote riistasta oli liian kova. Oikealle sorsametsällekin se pääsi pentuna, mutta lumpeiden sukelteleminen ja uiminen oli paljon mukavampaa. Näytelyissä olemme myös käyneet silloin tällöin ja yhden sertinkin Mirkeli on saanut. Olemme kokeilleet myös agilityä.

Mirkeli on ollut aika terve koira, ainoastaan virtsatulehdukset ovat silloin tällöin vaivanneet. Vuosi sitten etutassut pettivät välillä epätasaisella maalla, mutta selvisimme siitä hieronnalla. Auton takakonttiin hyppääminen ei ole onnistunut vuosiin, mutta jostain kumman syystä sohvalle hyppääminen onnistuu edelleen. Aiemmin Mirkelillä oli valikoiva kuulo, mutta nyt sekin on alkanut heiketä. Mirkeli on pelännyt pennusta asti hikkaa. Emme tiedä mistä se johtuu, mutta

*Teksti Meiju Vihermäki
Kuva Maarit Ignatius*

jos se kuulee jonkun hikottelevan, se menee nurkkaan ja tärisee. Jotain hyötyä huonontuneesta kuulostakin siis on, kun ei tarvitse enää hikkoja niin paljon pelätä.

Mirkeli on nyt muutama vuosi sitten alkanut karkailemaan, emmekä voi pitää enää sitä vapaana omalla pihalla, kuten ennen, sillä se häviää hetkessä, jos sitä ei vahdi. Mirkeli on aina tehnyt mitä haluaa eikä sillä ole koskaan ollut miellyttämisen halua. Se hakeutuu omaan rauhaan, jos haluaa olla yksin, ja toisaalta se osaa myös vaatia rapsutuksia niin että kahvikupit kaatuvat, kun se työntää kuonon kainaloon. Mirkeli on aina tykännyt pentukoirsta ja leikkii niiden ja muiden koirien kanssa mieluusti. Mirkeli ei olekaan varmasti koskaan ärähtänyt yhdellekään koiralle, vaan pikkusisko-Ruutin on pitänyt suojella ja hätistellä liian innokkaat urokset pois.

Mirkelin ollessa pentu, tullessani kotiin Mirkeli oli vastassa iloisesti ja kuulin, että sillä oli

suussa jotain, joka kolisi. Oletin sen olevan aktivoitipallo, jonka sisällä on herkkuja. Kun laitoin valot päälle huomasin, että se oli minun korurasiani, jota Mirkeli roikotti suussaan kannesta. Yhtään korua ei onneksi hävinnyt, ainoastaan yhden kellonranne oli jakautunut useaan osaan. Poissa ollessamme Mirkeli myös kaivoi seinää. Hauskan tilanteesta tekee sen, että minun vanhempani olivat asuneet samassa asunnossa yli 20 vuotta aiemmin ja heidän ensimmäinen flätti, myös Heiniltä ja Kari-Pekalta, oli kaivanut samaa seinää. Toki seinä oli korjattu ja maalattu välissä monta kertaa, mutta jokin siinä seinässä oli.

Mirkeli on meidän ihana ja rakas viisas vanhus, jonka silmissä on vieläkin se pentumainen säihke ja joka ymmärtää kaiken mitä sille sanoo.

Terveisin Mirkelin henkilökunta: Meiju, Antti, lapset Kielo, Kuisma ja Kerkko sekä pikkusisko-Ruuti

Valioilmoitukset

Valiopalsta on Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n jäsenille ilmainen. Lähetä kuva ja ilmoitustiedot lehden aineistopäivään mennessä: flattiviesti@gmail.com. Flattiviestiin numero 4/2020 tulevat valioilmoitukset viimeistään 9.11.2020.

Lähetä painokelpoinen, rajaamaton vaakakuva mielellään .jpg-muodossa. Kuvan tulee olla mahdollisimman suuri (300 dpi, vähintään 1 Mt). Matalaresoluutioiset kuvat menevät printissä suttuisiksi, emmekä voi niitä valitettavasti käyttää.

Lähetä kuvan lisäksi valiokoirastasi seuraavat tiedot:

- koiran sukupuoli, tittelit ja virallinen nimi
- koiran rekisteritunnus ja syntymäaika
- koiran isän tittelit + virallinen nimi
- koiran emän tittelit + virallinen nimi

- koiran kasvattajan nimi ja koiran omistajan nimi
- ko. valioarvoon vaadittavat tulokset: pvm, paikka, tuomari
- voit ilmoittaa myös koiran korkeimman tuloksen muista lajeista, esim. nome-B ALO1, toko ALO1

Pidätämme oikeuden siirtää valioilmoituksen julkaisun seuraavaan lehteen. Kansainväliset valionarvot julkaistaan vasta vahvistamisen jälkeen.

Sileäkarvainen noutaja, uros, FI43671/17, s. 19.7.2017
FI JVA Huntstars Endless Love

i: PL JMVA CZ MVA CZ JMVA PL MVA AT JMVA
Caci's Dark Chocolate Of Love
e: C.I.B. FI MVA EE MVA Sniffens Syystuuli
Kasvattaja: Satu Saarinen, Piia Piiparinen, Jonna Saarinen
Omistaja: Elina Kokko

MEJÄ:

02.08.2020 Mäntsälä, Kähkönen Leena, VOI1
26.07.2020 Pälkäne, Sohlman Karla, VOI1
05.07.2020 Luumäki, Salmi Jyri, VOI1

Sileäkarvainen noutaja, uros, FI40295/16, s. 29.6.2016
C.I.B C.I.E FI MVA EE MVA LV MVA LT MVA BALT MVA
LV JMVA EE JMVA EEJV-17 RIGAW-18 Harvahampaan Next Episode

©Juho Pajari

i. C.I.B. C.I.E. POHJ MVA FI MVA SE MVA(N) NO MVA EE MVA
LV MVA LT MVA BALT MVA HeJW-11 JV-11 LVV-16
Almanza Barbour Goodiebag
e. FI MVA Harvahampaan Ingen-Inget-Inga

Kasvattaja: Mikko Saastamoinen
Omistaja: Heli Oinonen

CACIBIT:

26.05.2018 Joensuu, Kresten Scheel, Tanska
11.10.2018 Riika, Benjamin Sanchez Garcia, Espanja
02.03.2019 Joensuu, Zorica Blomqvist, Ruotsi
20.12.2019 Vilna, Jochen H. Eberhard, Saksa

Sileäkarvainen noutaja, narttu, FI43675/17, s. 19.7.2017
EE MVA LV MVA LT MVA BALT MVA BY MVA
LV JMVA EE JMVA RIGAJW-18 Huntstars Fearless Love

i: SL MVA CZ MVA PL MVA Caci's Dark Chocolate Of Love
e: C.I.B FI MVA EE MVA Sniffens Syystuuli
Kasvattajat: Satu & Jonna Saarinen & Piia Piiparinen
Omistajat: Satu & Juha Saarinen

SERTIT:

03.08.2020 Tallinna, Dina Korna (EE MVA)
03.08.2020 Tallinna, Dina Korna (BALT MVA)
12.10.2019 Valmiera, Pavlo Karpov (LV MVA)
26.05.2019 Moletai, Carina Östman (LT)
27.05.2019 Moletai, Zeferino José Cardoso Silva (LT)
28.05.2019 Moletai, Filip Johnsson (LT MVA)
01.06.2019 Minsk, Karl Reisinger (BY MVA)
10.11.2018 Riika, Benjamin Sanchez Garcia (LV JMVA)
19.11.2018 Tartu, Rosa Agostini (EE JMVA)

Sileäkarvainen noutaja, narttu, FI30904/15, s. 15.4.2015
FI JVA Huntstars Fatal Attraction

i : POHJ MVA FI MVA NO MVA Whizzbang´s Hit or Miss
e: FI JVA Sniffens Syysaurinko

Kasvattajat: Satu Saarinen & Piia Piiparinen
Omistaja: Miia Koski

VOI:

11.07.2019 Jyväskylä, Marko Saarni
04.08.2019 Mäntsälä, Marika Raittinen
02.08.2020 Mäntsälä, Leena Kähkönen

NÄYTTELYTULOS:

18.05.2019 Lahti AVO-ERI

Sileäkarvainen noutaja, uros, FI44989/18, s. 30.1.2018
FI MVA EE MVA EEJV-19 Almanza Simply Starstruck

i: NO V-15-16 SE V-13-14-15-16 FI V-12-15 EUW-15 & WW-17
C.I.E. SE U(U)CH & NO UCH GB SH CH
Castlerock Simply Magic

e: UA CH NO V-15 C.I.E.&NORD UCH WW-17 EUW-17
WW-14-15 Almanza End of Discussion

Kasvattaja: Ragnhild Ulin, Ruotsi
Omistaja: Jaana Rätty

VIRON SERTI:

11.7.2020 Pärnu KV, Kornelija Butrimova Liettua

KELPO
KEPO

**Edulliset koiratarvikkeet
suoraan maahantuojalta!**

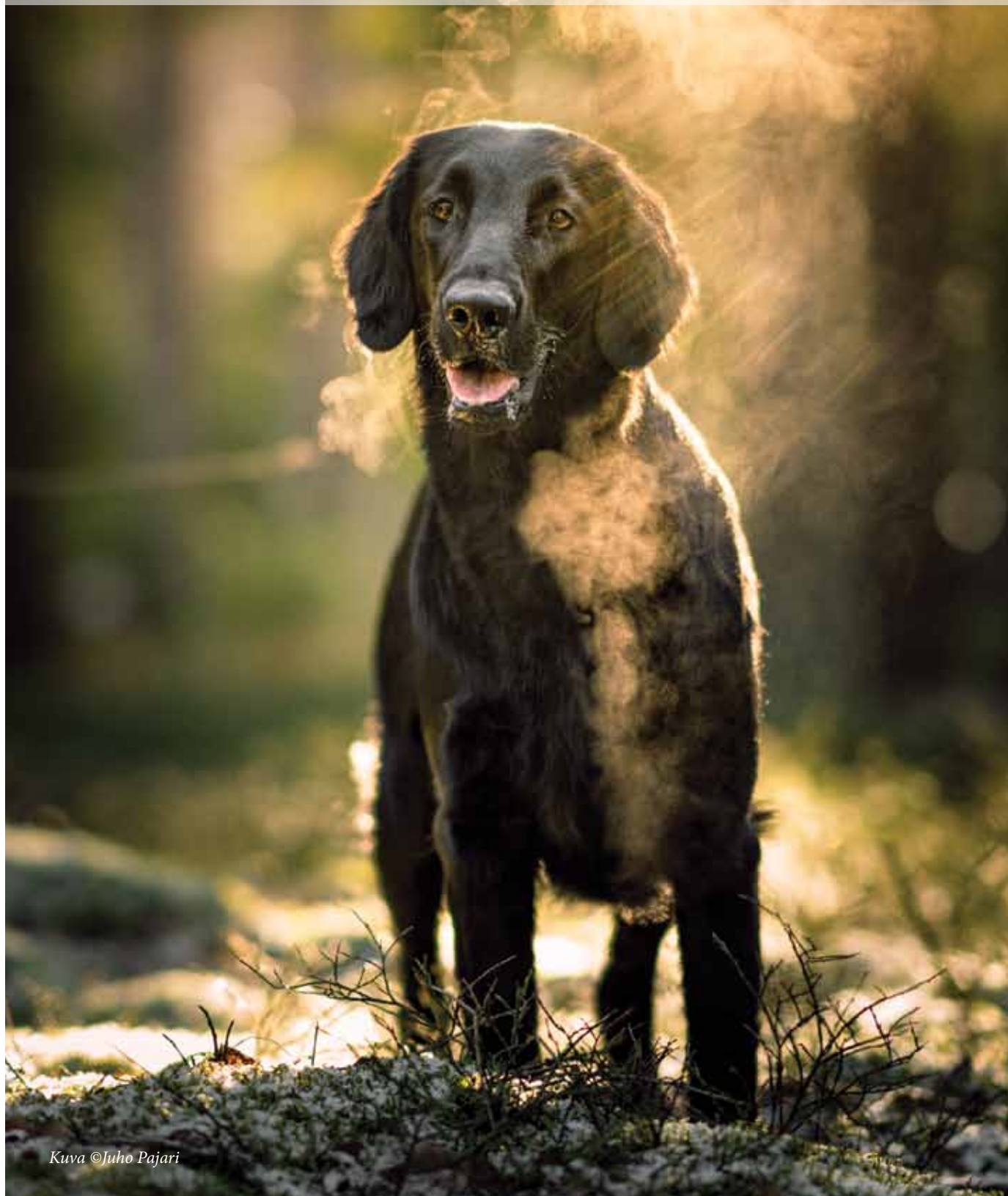
www.kelpokepo.fi

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry / Finska flatcoated retrieverklubben rf

KOKOUSKUTSU

sääntömääräinen vuosikokous ja syyskokous 24.10.2020

Tervetuloa!

Kuva ©Juho Pajari

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry
Finska flatcoated retrieverklubben rf

SÄÄNTÖMÄÄRÄINEN VUOSIKOKOUS, ESITYSLISTA

Aika: 24.10.2020 klo 18.00

Paikka: Tuorlan majatalo, Tuorlantie 1E, Kaarina

Esityslista:

1. Kokouksen avaus
2. Hyväksytään kokouksen työjärjestys
3. Valitaan kokoukselle puheenjohtaja ja sihteeri
4. Valitaan kaksi (2) pöytäkirjantarkastajaa
5. Valitaan kaksi (2) äänenlaskijaa
6. Todetaan kokouksen laillisuus
7. Esitetään tilinpäätös, toimintakertomus, varainhoitokertomus ja tilintarkastajien lausunto
8. Päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä edellisen vuoden hallitukselle ja muille tilivelvollisille
9. Käsitellään jäsenten tekemät esitykset ja aloitteet
 - Esitys tuen maksamisesta sileäkarvaisten noutajien selän spondyloosikuvauksesta
10. Käsitellään kokouksen hyväksymät muut asiat ottaen huomioon yhdistyslain 23§ määräykset
11. Kokouksen päättäminen

SÄÄNTÖMÄÄRÄINEN SYYSKOKOUS, ESITYSLISTA

Aika: 24.10.2020 / Syyskokous alkaa vuosikokouksen päättyttyä

Paikka: Tuorlan majatalo, Tuorlantie 1E, Kaarina

Esityslista:

1. Kokouksen avaus
2. Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen
3. Valitaan kokoukselle puheenjohtaja ja sihteeri
4. Valitaan kaksi (2) pöytäkirjantarkastajaa
5. Valitaan kaksi (2) äänenlaskijaa
6. Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
7. Valitaan hallituksen puheenjohtaja seuraavaksi kalenterivuodeksi
8. Valitaan hallituksen varsinaiset jäsenet erovuorossa olevien tilalle sekä seuraavaksi kalenterivuodeksi kaksi (2) hallituksen varajäsentä.
9. Valitaan kaksi (2) tilintarkastajaa ja heidän varajäsenensä
10. Määrätään liittymismaksun, varsinaisen jäsenen sekä perhejäsenen jäsenmaksun suuruus seuraavalle kalenterivuodelle
11. Päätetään tarvittavat toimikunnat ja valitaan niille puheenjohtajat
12. Esitetään toimintasuunnitelma ja talousarvio seuraavalle toimintavuodelle 2021
13. Käsitellään hallituksen tekemät esitykset ja aloitteet
 - Hallituksen esitys: Sileäkarvaisten noutajien jalostuksen tavoiteohjelma (JTO) kaudelle 2022-2025
 - Hallituksen esitys: Jalostustyöohje
 - Hallituksen esitys: Sileäkarvaisten noutajien PEVISA-esitys (1.1.2022 alkaen)
14. Käsitellään jäsenten tekemät esitykset ja aloitteet
15. Käsitellään kokouksen hyväksymät muut asiat ottaen huomioon yhdistyslain 23§:n määräykset
16. Kokouksen päättäminen

Kasvattajailmoituksia

Blackpepoon
www.blackpepoon.com

Tarja Kolkka, Valkeala
040 706 6659
blackpepoon@gmail.com

flatcoated retrievers
Dantaran

Laura Rajakallio
Kunnarilantie 55
02740 Espoo
050 535 6926

laura.rajakallio@gmail.com www.dantaran.com

Huntstars
Loving home of Flatcoated Retrievers
with focus on 2019/2020 2021/2022
Innominen Kuntoutuskeskus
Kuntoutuskeskus Oy

**Kennel
Kevätniityn**

Ann Leskinen / Pietarsaari / 050-338 3562 / ann.l@luukku.com

Jouluilmoitukset Flattiviestiin 4/2020

Pian on taas aika muistaa kasvatteja ja muita flattiystäviä joulutervehdyksellä

Toimita jouluilmoituksen aineistot viimeistään 9.11. osoitteeseen flattiviesti@gmail.com. Jos tarvitset apua ilmoituksen tekemiseen, niin lähetä meille haluamasi teksti ja kuva/logo, niin taitamme sinulle valmiin ilmoituksen.

Kuvien tulee olla resoluutioltaan 300 dpi (matalaresoluutioiset kuvat menevät printissä suttuisiksi, emmekä valitettavasti voi käyttää niitä). Tekstit doc- tai rtf-muodossa. Ilmoitukset laskutetaan lehden ilmestymisen jälkeen.

Ilmoituskoot ja hinnat (4-väri)

- 1/1 sivu (210 mm x 297 mm) / 60€
- 1/2 sivu (vaaka - 186 mm x 133,5 mm) / 40€
- 1/2 sivu (pysty - 90 mm x 273 mm) / 40€
- 1/4 sivu (90 mm x 133,5 mm) / 30€

Kuva ©Juho Pajari

Kasvattajailmoituksia

Kennel Finnflats

Tuula Ehrman
0400 699 197
tuulaehrman@gmail.com

Heidi Vainio
0400 822 110
heidivainio@merityo.fi

www.finnflats.com

FLAT POWER
FLATCOATED RETRIEVERS

Ann ja Kimmo Vorobjev - Marianne Forsell www.flatpower.com

Korven Akan

Riitta Koivisto / 040-544 6697 / Jämsänkoski
koivisto.riitta@gmail.com / www.korvenakan.com

- Sileäkarvaisia noutajia kaveriksi
metsälle ja harrastuksiin -

Minna Latva, Noutajantie
20780 Kaarina
puh: 0400 842 998
majakkasaaren@gmail.com
majakkasaaren.wixsite.com/flatit

Metsänpeiton kennel

<http://metsanpeiton.wixsite.com/metsanpeitonkennel>

KENNEL NINJATÄHDEN
FLATCOATED RETRIEVERS

Satu Marins
Vehkäläpale
P. 0400 415515
satu.marins@hotmail.com
www.ninjatahden.com

www.facebook.com/ninjatahden
IG: ninjatahden

Morrini Retrievers

Riitta Niemelä
Långvik
Kirkkonummi
040-7091133
riitta@morrini.net
www.morrini.net

KENNEL NOANARKIN

kaija.leinonen@noanarkin.com
www.noanarkin.com

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry

- jäsenasiat, kuvapankki ja tilitiedot

JÄSENASIAT

www.flatti.net/jarjesto/jasenasiat

Jäsenenä saat yhdistyksen jäsenlehden, Flattiviestin kotiisi neljä kertaa vuodessa sekä etusijan yhdistyksen järjestämiin kokeisiin, koulutuksiin ja tapahtumiin.

JÄSENMAKSUT 2020

- Varsinainen jäsen 25€
- Perhejäsen 6€ (ei omaa lehteä)
- Pentuejäsen 10€
- Liittymismaksu 5 € (ei koske pentuejäseniä)

KASVATTAJA-ALENNUKSET

Kasvattaja saa 10% alennuksen ostaessaan Tarvikemyynnistä Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n pentuvälityksessä oleville pennuille tarvikkeet pentupakettiin (pilli, pillinauha, dummy, talutin). Kasvattajan liittäessä uudet pennun omistajat pentuejäseniksi, saa uusi jäsen lahjakortin, jolla saa 10% alennuksen ensimmäisestä Tarvikemyynnin ostosta.

OSOITTEENMUUTOKSET

www.flatti.net/jarjesto/jasenasiat/osoitteenmuutos

Ilmoita osoitteenmuutos järjestön nettisivulla tai sähköpostitse jäsenihteerille: jasenasiat@flatti.net.

KUVAPANKKI

www.flatti.net/flattiviesti/kuvapankki

Flattiviestin toimituksella on kuvapankki, jonne voi ladata flattikuvia rotujärjestön käyttöön (Flattiviesti, nettisivut, facebook). Julkaistuissa kuvissa mainitaan kuvaajan nimi.

TILITIEDOT

OKOYFIHH

Tarvikemyynti: FI45 5620 0920 4247 35

Jäsenmaksut: FI23 5620 0920 4247 43

Yleistili (näyttely, nome ja muut): FI28 5620 0920 4247 50

Löydät meidät myös Facebookista!

Flattiviesti aikataulu 2020

*Seuraava Flattiviesti, nro 4/2020, ilmestyy 11.12.
Lehteen tulevat aineistot pyydämme lähettämään
osoitteeseen flattiviesti@gmail.com 9.11. mennessä.*

Kuvamateriaalia lehden käyttöön voi toimittaa myös kuvapankkien kautta. Tekstitiedostot rtf- tai doc/docx-muodossa. Kuvien resoluutio 300 dpi ja jpg-, pdf- tai tif-muodossa. Matalaresoluutioiset kuvat menevät printissä suttuisiksi, emmekä voi valitettavasti niitä käyttää. Jos olet epävarma kuvien/aineistojen laadusta, ota yhteyttä Flattiviestin toimittajaan ja katsotaan yhdessä materiaalit kuntoon.

Flattiviesti aikataulu 2020:

- 1/2020 ilmestymispv 21.02., aineistot 20.01.
- 2/2020 ilmestymispv 06.05., aineistot 03.04.
- 3/2020 ilmestymispv 25.09., aineistot 24.08.
- 4/2020 ilmestymispv 11.12., aineistot 09.11.

Suomen sileäkarvaiset noutajat ry:n yhteystiedot

HALLITUS 2020

Puheenjohtaja

Mari Mamia
Stor-Rösintie 66, 01150 Söderkulla
p. 050 4586770
puheenjohtaja@flatti.net

Varapuheenjohtaja

Marjut Sirén
p. 050 4116245
marjutsiren1@gmail.com

Sihtööri

Tanja Aunela
Iiriskuja 18A, 20320 Turku
p. 0400 939076
sihteeri@flatti.net

Anne Haverinen
p. 044 3601152
kennelregalerazza@gmail.com

Nina Onufriew
p. 041 4331959
nina.onufriew@gmail.com

Piia Piiparinen
p. 040 8314848
flatti87@gmail.com

Tomi Nieminen
p. 041 4907122
tomi.jere.nieminen@gmail.com

Aija Laakso
p. 0400 594491
aija.tommila@raide.info

Varajäsenet

Kati Kallio, kati@pyymaen.com
Anne Kolsi, annehkolksi@gmail.com

TOIMIHENKILÖT 2020

Taloudenhoitaja

Marjatta Eivola
Löytänänkatu 2 D 20
20540 Turku
p. 050 5543183
marjatta.eivola@gmail.com

Jäsensihtööri

Heidi Vainio
Leikluodontie 130
23310 Taivassalo
p. 0400 822110
jasenasiat@flatti.net

Tarvikemyynti

Heidi Vainio
Leikluodontie 130,
23310 Taivassalo
p. 0400 822110
tarvike@flatti.net

Pentuvälittäjä

Hanna Hujanen
p. 040 5789523
pentu@flatti.net

Pentuvälittäjä

Sanna Lahtinen
p. 040 7310831
pentu@flatti.net

Kiertopalkinnot

Sari Hagström
p. 0400 514215
flatti.kiertopalkinnot@gmail.com

Webmaster

Markku Kastepohja
p. 040 6650566
webmaster@flatti.net

ALUEYHTEYSHENKILÖT

Uusimaa + Aluetoiminnan vastuuhenkilö
Nina Onufriew, p. 041 433 1959
nina.onufriew@gmail.com

Uusimaa Tina Hietala
p. 040 0777097, tina.hietala@gmail.com

Varsinais-Suomi Mia Jaakola-Siimes
p. 050 3764517, mia.lehtinen@gmail.com

Kanta-Häme Kirsi Launomaa
p. 040 7255354
kirsi.launomaa@gmail.com

Päijät-Häme Anne Kolsi
p. 040 5922870, annehkolksi@gmail.com

Satakunta Maija Valtonen
p. 040 4120392, maijajokela3@gmail.com

Pirkanmaa Tarja Tuhola
vilpputuhola@yahoo.com

Keski-Suomi (Jyväskylä) Mika Toskala
p. 040 5649053, mika.toskala@elisanet.fi

Mikkeli-Pieksämäki -alue Jonna Häkkinen
p. 050 3057422, hiekkoi@hotmail.com

Savon seutu Tarja Koistinen
p. 040 7586768

Etelä-Karjala Juho Pajari
p. 041 4582812, jpajari@gmail.com

Etelä-Karjala Satu Marins
p. 0400 415515, satu.marins@hotmail.com

Pohjois-Karjala (Lieksa)
Tiina-Maarit Kisonen
p. 040 5477128, tiinakisonen@gmail.com

Pohjanmaan alue Heli Pitkäljärvi
p. 040 5621529
pitkajarvi.heli@gmail.com

Kainuun alue Anne Haverinen
p. 044 3601152
kennelregalerazza@gmail.com

Oulun alue Henna Mikkonen
p. 044 5400609, hennamik@gmail.com

TOIMIKUNNAT 2020

FLATTIVIEISTI

- flattiviesti@gmail.com
- Päätoimittaja: Mari Mamia
- Toimitussihtööri: Jaana Kontto
- Taitto: Elisa Pekki

HARRASTUSLAJIEN TOIMIKUNTA

- Puheenjohtaja: Pipa Pärssinen
p. 040 5367167, pipa.parssinen@gmail.com
- Jäsenet: Miia Mäkijouppila,
Tuija Manninen,
Johanna af Hällström-Kamila

ULKOMUOTOTUOMARI- TOIMIKUNTA

- Puheenjohtaja: Riitta Niemelä
p. 040 7091133, riitta@morrini.net
- Jäsenet: Kirsi Nieminen, Katja Korhonen

JALOSTUSTOIMIKUNTA

- jalostus@flatti.net
- Puheenjohtaja: Kirsi Nieminen
p. 0400 641866, kirsi@kennelheilurihännän.fi
- Sihteeri: Tuula Niva
p. 040 5045165, jalostus@flatti.net
- Jäsenet: Laura Rajakallio, Anne Kolsi,
Jenni Juvén, Riitta Niemelä

MEJÄ-TOIMIKUNTA

- meja@flatti.net
- Puheenjohtaja: Miia Koski
p. 050 4582157
- Sihteeri: Liisa Keränen
p. 040 5921296, liisam@kolumbus.fi
- Jäsenet: Mari Mamia, Marko Saarni

NOUTAJAJÄRJESTÖJEN YHTEISTYÖTMK

- Kirsi Launomaa (varsinainen jäsen)
- Mari Mamia (varajäsen)

NÄYTTELYTOIMIKUNTA

- nayttely@flatti.net
- Puheenjohtaja: Piia Piiparinen
p. 040 8314848,
flatti87@gmail.com
- Sihteeri: Nina Skyttä
p. 0400 435 737,
nina@skoude.com
- Jäsenet: Satu Marins, Christina Kiuru,
Anni Vornanen, Katja Korhonen,
Liisa Jyväskylä, Tanja Mattila

NOME-TOIMIKUNTA

- nome@flatti.net
- Puheenjohtaja: Kirsi Launomaa
p. 040 7255354,
kirsi.launomaa@gmail.com
- Jäsenet: Anu Mikkola, Minsu Rauramo,
Heli Pitkäljärvi, Marko Mikkilä,
Emmi Kiviluoma

COOKED WITH NATURAL INGREDIENTS
in
Vårgårda

 BOZITA

ROBUR

SWEDISH FUNCTIONAL QUALITY

Bozita Robur on Ruotsissa valmistettu superfunktionaalinen koiranruoka. Luonnollisista raaka-aineista valmistettu korkealuokkainen ravinto vahvistaa kehon omia toimintoja. Kun haluat antaa koirallesi parhaat mahdolliset edellytykset - täytä sen kuppi aterialla joka on täynnä luonnon omaa voimaa.

www.bozita.fi